

མཚོ་སྡོན་《ཏང་གི་འཚོ་བ》 (ཟླ་བུད་རུས་དེབ) (སྤྱི་ལའ་220པ) 2022ལོའི་དེབ་ལྟ་པ། 2022ལོའི་ཟླ9པའི་ཚེས5ཉིན་པར་དུ་བསྐྱུག།	ཀྲུང་གུང་མཚོ་སྡོན་ཞིང་ཆེན་ཏང་ ཡུལ་ལྷན་ཁྲུང་སྤྱི་དུས་དེབ། བོད་ཡིག་པར་གཞི།
དཀར་ ཆག	འགན་འཁུར་ཚུལ་སྒྲིག་པ། རྟ་མགིན་མཚོ།
◆ མགོ་བརྗོད། གཞི་རིམ་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་བརྟན་ཐོག་ཡར་འཕེལ་ཡོང་བར་ སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས། བྱེད་ཁུངས་ཁྲོད། (3)	ཚུལ་སྒྲིག་པ་ལོ་སྟོན། མཚོ་སྡོན་《ཏང་གི་འཚོ་བ》 རུས་དེབ་ཁང་། (ཟླ་ལིང་གོང་ཁྱེད་ བརྟན་གཅིག་ལམ་གྱི་ཏང་མཚོ་སྡོན་ ཞིང་ཆེན་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལ་ བསྐྱུགས་སྤྱུ།)
◆ ཏང་གི་འཛུགས་སྐྱུར། ཏང་གིས་རང་ཉིད་ལ་གསར་བརྗེ་བྱེད་རྒྱུ་སྟོན་མ་ཚུངས་། སྤྱུ་ལེན། (6) “རིག་ཅུས་ཏང་འཛུགས་” གིས་གཞི་རིམ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་བཅས་སྐྱོང་ལ་ སྤེལ་བྱེད་བྱེད་པ། དུའི་ལྷན་ཁྲོད། (9)	པར་སྐྱུར། མཚོ་སྡོན་ཉིན་འཛིན་གསར་འགྱུར་ པར་སྐྱུར་ཁང་། འབྲེལ་སྤྲུལ། ཟླ་ལིང་གོང་ཁྱེད་སྐྱུག་ཁང་། སྟོན་མངལ།
◆ ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་མོལ། མཚོ་སྡོན་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུའཛུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ བྱེད་ཅུས་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ཆེ་དུ་གཏོང་བ། རན་ཐོན་ཐོན། གྲུ་ལྷན། (13)	མཚོ་སྡོན་《ཏང་གི་འཚོ་བ》 རུས་དེབ་ཁང་། སྟོན་མངལ་ཡང་གྲངས། 810000 སྟོན་པར་ཆ་བརྟགས།
◆ གཞི་རིམ་མཐོང་སྒྲུབ། སྤེལ་བྱེད་ལས་བྱེད་ལ་ “འདེམས་སྐྱོང་འཛིན་སྐྱོང་” བསྐྱེད་ཏེ་གོང་གསལ་དར་སྤེལ་ལ་རོགས་འདེགས་བྱེད། ཀྲུང་ཉི་གྲོང་། (21)	56-5 ཟུལ་ནང་གཅིག་ཁྲུང་གི་དུས་དེབ་ ཡང་ཉིགས། CN63-1074/D རིན་ཐོང་སྟོན་6.00ཡིན།

གཞི་རིམ་ཏང་འཕུགས་སྐྱོང་བརྟན་ཐོག་ཡར་འཕེལ་ ཡོང་བར་སྒུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།

ཁུའུ་ཁུའུ་ཁུའུ་

རྒྱལ་ཡོངས་ཙུང་འཕུགས་སྐྱོང་ཁྲུང་ཆོག་འདུའི་
ཐོག་2022ལོའི་ཙུང་འཕུགས་ལས་དོན་ཐད་བརྟན་ཐོག་
ཡར་འཕེལ་གྱི་ལས་ཀའི་ཙུང་འཕུགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་
འཕྲོངས་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཁ་གསལ་བཏོན་ཡོད། དེ་ནི་
ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་རྒྱུ་རབས་གསར་པའི་ཀྲང་ཐོག་ཀྱི་
ཆོས་ལུན་པའི་སྤྱི་ཆོག་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་
སྟོན་ཡོངས་ནས་ལག་བརྟན་བྱེད་པ་དང་། “གཏན་
འཁེལ་གཉིས” ལ་བརྩི་བཀུར་བྱེད་པ། “སྤྱང་སྤྱང་
གཉིས” བྱེད་སྒྲུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཁ་སྟོན་གཞི་ཆེན་
ཞིག་ཡིན་ལ། ཏང་གི་ཆོག་ཆེན་གྱི་ཕྱ་པ་འཆོག་
པའི་ལོ་ཡིན་པས། ཙུང་འཕུགས་ལས་སྟོན་གྱིས་ཆབ་
སྤྱོད་ལས་སྟོན་ལ་ཞབས་སྤྲིད་ཁག་ཐོག་བྱེད་པའི་བྱེད་
ཐབས་གཞི་ཆེན་ཞིག་དང་། དེ་ནི་ཆབ་སྤྱོད་ལས་
འགན་ཡིན་ལ། བྱེད་ཐབས་སྤྱོད་བའང་ཡིན། གཞི་རིམ་
ཏང་འཕུགས་སྐྱོང་དེ་ཙུང་འཕུགས་ལས་དོན་གྱི་གྲུབ་ཆ་

གཞི་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པའི་དོན་ནས། བརྟན་ཐོག་ཡར་
འཕེལ་འགོ་བའི་འབྲེལ་བ་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་བྱེད་པ་
དང་། བརྟན་ཐོག་ཡར་འཕེལ་ཡོང་བའི་ལས་དོན་
ལེགས་པོར་བསྐྱབ་དགོས།

ཆབ་སྤྱོད་ལ་དང་དོད་བྱེད་པའི་ཁྲོད་ཏུ་ “བརྟན་
སྤྱོད” གི་སྤྱོད་བྱེད་འཕྲོལ་བྱེད་དགོས། བརྟན་ཐོག་ཡར་
འཕེལ་གྱི་ལས་ཀའི་ཙུང་འཕུགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་
ལུགས་ཀྱི་ཙུང་འཕུགས་ཀྱི་ཙུང་འཕུགས་ཀྱི་ཙུང་འཕུགས་
ཡིན། 2022ལོ་ནི་ཏང་གི་ཆོག་ཆེན་ཐོག་ཏུ་ཕྱ་པ་
འཆོག་པའི་ལོ་ཡིན་པས། དོན་སྤྱོད་གཞི་ཆེན་ལུན་ལ་
རྒྱུ་རབས་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་རེད། “རྒྱུ་
སྤྱོད” དང་ “རྒྱུ་རབས” ཁོང་རྒྱ་གཏིང་ཟབ་ཆུད་པ་
བྱས་ཏེ་ཏང་གི་ཆོག་ཆེན་ཐོག་ཏུ་དགྲུ་པ་དང་སྤྱོད་པ་
དགྲུ་པའི་ཆོང་འཛིན་གྱིས་ཆོག་ཆེན་རིམ་བུར་གྱི་དགོངས་

དོན་ལག་བསྟར་དོན་འབྲེལ་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་
ཡོངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་ཁྲོད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་
ཕྱོགས་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་དང་། འགན་འཁུལ་གཙོ་བོ་དང་
ལས་རིགས་གཙོ་བོར་དམིགས་པའི་ཁྲོད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ངེས་
གནས་ལེགས་འཛིན་བྱེད་པ། བརྟན་པོ་གཙོ་བོར་འཛིན་
པ་དང་བརྟན་པོའི་ངང་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་མཐའ་འཁྲོངས་
བཅས་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་འདིར་གཏིང་ཟབ་དང་རྒྱ་མཐུད་
རྩི་ལེགས་སུ་འགྲོ་བའི་འཕེལ་ཕྱོགས་སྲ་བརྟན་རྒྱས་ལུ་
གཏོང་དགོས། བསམ་སློབ་རང་རྟོགས་དང་། ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་རང་རྟོགས། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྟོགས་བཅས་ཆེ་རུ་གཏོང་
བ་དང་། ཉང་གི་ལོ་བརྒྱའི་འབད་འཐབ་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་ཉམས་
སྦྱོར་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས། ཉང་འཕྲུགས་སྦྱོང་གི་སྤྱི་
སྟོབས་ཆུབས་པོ་ཆེ་དར་སྤེལ་གཏོང་བ། རུས་རབས་
གསར་པའི་ཉང་འཕྲུགས་སྦྱོང་གི་ཆུབས་ཆེན་འདུ་འགོད་
གསར་པར་སྤྱི་ལོ་འདིར་གཏོང་བར་དམ་པོར་དམིགས་
ནས། ཉང་གི་གསར་གཏོད་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་
དྲག་ཆས་རྒྱ་ཆད་མེད་པར་ཤུགས་སྒྲོན་རྒྱས་པ། ཉང་གི་
གཞི་རིམ་ཙུ་འཕྲུགས་མ་ལག་རྒྱ་མཐུད་དམ་ཚགས་ཡོང་
བར་བྱས་ནས། འཇུག་མེད་ཀྱི་ཙུ་འཕྲུགས་ལམ་ཕྱོགས་
ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ལམ་ཕྱོགས་ལ་ཞབས་ཕྱི་ཁག་ཐེག་བྱེད་པ་
དང་། གཞི་རིམ་ཉང་གི་འཕྲུགས་སྦྱོང་ལ་སྤྱི་ཚད་མཐོ་
བའི་སྒོ་ནས་ཤུལ་འབྲས་བླངས་ཏེ་ཉང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཉི་
ཤུ་པ་འཚོགས་པར་བསུ་མ་བྱ་དགོས།

དོན་འབྲེལ་དམ་འཛིན་བྱེད་པའི་ཁྲོད་ཀྱི་ “ཡར་
འཕེལ” ཀྱི་དམིགས་ཚད་འགན་ལེན་བྱ་དགོས། ཉང་གི་

ཚོགས་ཆེན་བཅུ་དགུ་པ་འཚོགས་རྒྱུ་ལ། རིམ་པ་ཁག་གི་
ཉང་ཙུ་འཕྲུགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱ་ཅི་ནི་ཅིན་མིང་གི་གཞི་
རིམ་ཉང་འཕྲུགས་སྦྱོང་སྒོར་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གལ་ཆེན་དང་
མཐུ་བ་སྟོན་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་
བསྟར་དོན་འབྲེལ་བྱས་པ་དང་། གོང་འོག་འབྲེལ་མཐུད་
དང་ལག་བསྟར་རྒྱས་ལུ་ལུ་ཀྱི་ཙུ་འཕྲུགས་མ་ལག་རྒྱས་
ལུ་ལུ་དང་འཕྲུགས་པ་དང་སྟོབས་ལུ་ལུ་བཏང་བ། ཉང་
འཕྲུགས་སྦྱོང་ལམ་ལུགས་དང་ཁྲིམས་སྲོལ་རྒྱ་ཆད་མེད་
པར་འཇུག་ཆང་རུ་བཏང་བས། ཁྲབ་ཁོངས་ཁག་གི་ཉང་
འཕྲུགས་སྦྱོང་ལ་ཁྲོན་ཡོངས་ནས་མ་ལག་ལུ་ལུ་པའི་ངང་
ཤུགས་སྒྲོན་པར་ཙུ་འཕྲུགས་ཁག་ཐེག་དང་གཞི་འཛིན་ས་
གལ་ཆེན་འདོན་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། རྒྱ་མཐུད་དང་རྒྱས་
ཤུགས་ཡོད་རྒྱས་གཞི་རིམ་ཀྱི་མང་གཞི་རྩི་བརྟན་རུ་
གཏོང་རྒྱར་དམ་འཛིན་བྱས་ཏེ། གྲུང་དབྱང་དང་ཞིང་
ཁུལ་ཉང་འཕྲུགས་སྦྱོང་དམ་འཛིན་བྱས་ནས་གོང་གསེབ་
དར་སྤེལ་ལ་སྤྱི་ལོ་འདིར་གཏོང་བའི་བཀོད་སྒྲིག་དང་བླང་
བྱ་ཁག་དོན་འབྲེལ་བྱ་རྒྱར་སྤྱི་ལོ་འདིར་གཏོང་བ་
དང་། གོང་ཁྲིར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རུས་བབ་གསར་པ་
དང་། ལས་རྣམས་གསར་པ། བླང་བྱ་གསར་པ་བཅས་ལ་
དམིགས་ནས། ཉང་འཕྲུགས་སྦྱོང་གིས་གོང་ཁྲིར་ཀྱི་གཞི་
རིམ་བཅས་སྦྱོང་ལ་སྤེལ་བྱེད་བའི་སྒྲིག་སྲོལ་དང་ལམ་
སྲོལ་ཟུང་མི་ཆད་པར་འཇུག་སྒོ་ཆང་རུ་གཏོང་བ། རྒྱལ་
དབང་ཁི་ལས་དང་། ལས་ཁུངས་ལས་དོན་སྤེལ་སྤྱོད་སྤྱི་
དབང་མིན་པའི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཙུ་འཕྲུགས་
བཅས་ཀྱིས་ཉང་འཕྲུགས་སྦྱོང་གི་སྤྱི་ཚད་མཐོ་

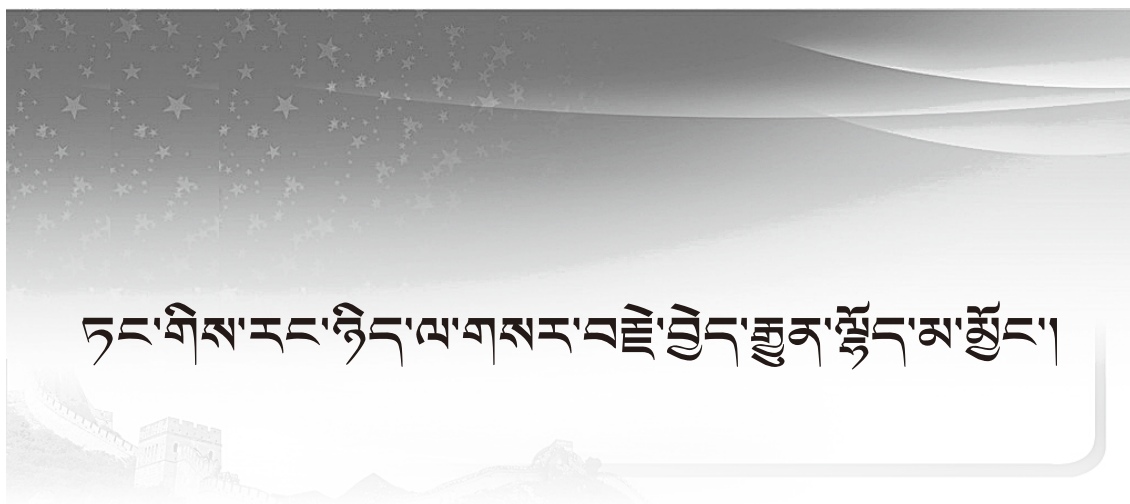
འདེགས་ལ་གཅིག་འདྲམས་ངང་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
དགོས། འབད་བཙོན་སྟོང་མེད་ཀྱིས་དོན་འབྱེད་དམ་
འཛིན་དང་རིམ་སྒྲིབ་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས། ཉང་
འཇུགས་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་དང་བྲིམས་སྟོན་དོན་འབྱེད་བྱ་
རྒྱ་དེ་སྤེལ་ལས་མངོན་གསལ་དོད་པའི་གནས་བབ་ཐོག་
འཛིན་པ། ཉང་གི་ཚྭ་གསལ་ཡོངས་ཀྱི་མགོ་བྲིད་མཐའ་
འབྱེད་དང་ཤུགས་སྟོན་བརྒྱབ་ནས། བྱལ་ཁོངས་ཁག་གི་
གཞི་རིམ་ཉང་འཇུགས་སྐྱོང་ཚྭ་གསལ་ཡོངས་ནས་ཡར་ཐོན་
དང་ཚྭ་གསལ་ཡོངས་ནས་ཉམས་སུ་ཐེག་ཐུབ་པར་འགན་
ལེན་བྱ་དགོས།

ཕན་འབྲས་དངོས་གཉེར་ཁྲོད་བརྟན་ཐོག་ཡར་
འཕེལ་གྱི་“ཆོད” ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས། བརྟན་
ཐོག་ཡར་འཕེལ་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་ནི་རེ་མེད་སྟོབས་མེད་ཅིག་
མིན་པར། ཆོད་གཞི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྟོན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུ་
འོག་བྱས་ཆེས་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས། ད་ལོའི་གཞི་
རིམ་ཉང་འཇུགས་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་ཡག་པོ་སྐྱབ་པར་
བྲིད་ཚྭ་གསལ་མཐའ་འབྱེད་ལག་པོ་བྱས་ཏེ། མང་གཞི་རྩེ་
བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཕན་འབྲས་དངོས་གཉེར། མི་
མངོན་པའི་རྩ་ཤུགས་གསོག་འཛིན་བཅས་ཀྱི་ཐད་
ཤུགས་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། ཞན་ཆ་གསལ་པ་དང་།
ཉམས་ཞན་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ། ལེགས་ཆ་སྤྲོ་བརྟན་
གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཐད་རྒྱུ་མཐུད་ངང་ཤུགས་སྟོན་
རྒྱག་དགོས། མཐའ་ཐིག་གི་བསམ་གཞིག་དང་མ་ལག་གི་
འདུ་ཤེས་ཆེ་དུ་གཏོང་བ་དང་། འགག་སྐྱོལ་གྱི་སྟོན་སྟོབས་
དང་འཐབ་ཚིད་ཀྱི་སྟོན་སྟོབས་ཆེ་དུ་བཏང་སྟེ། ཆབ་

སྤྱིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་གནས་བབ་ལ་རྟོག་ཞིབ་དང་། གནད་
དོན་ལ་དབྱེ་ཞིབ། ཉེན་ཁ་ལ་ཆོད་འཛིན་བཅས་བྱས་
ཏེ། རྒྱུ་ལཱ་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་གཞིག་དང་། ཁྲོན་
ཡོངས་རང་བཞིན་གྱི་རྩ་ཤུགས་འགོད། སྤྱི་ཡོངས་རང་བཞིན་
གྱི་སྐུལ་འདེད་བཅས་ཏན་ཏིག་བྱ་དགོས། ཉང་ལཱ་འདི་
གཅིག་གྱུར་མགོ་བྲིད་ཀྱི་རྩ་ཤུགས་ལ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ། ཙ་
འཇུགས་ཙན་དང་ལམ་ལུགས་ཙན་གྱི་བྱེད་སྤྲེལ་བརྒྱུད་
དེ་གཙོ་གནད་དམ་འཛིན་དང་དཀའ་གནད་སེལ་བ་
དང་ཕན་འབྲས་དངོས་བཙོན་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་པར་
དུ་གཞི་རིམ་ཉང་འཇུགས་སྐྱོང་ལས་ཀའི་ཁྲོད་
ཀྱི་“དཀའ་གནད་ཆེན་པོ” ལ་དམིགས་ནས། དཀའ་
ངལ་ལ་མ་འཛོམ་པར་མཐུན་དུ་སྐྱོད་པ་དང་། འགག་
སྐྱོལ་དཀའ་སེལ་བྱས་ཏེ་ཐོད་བཞུག་གསར་པ་མངོན་
འགྱུར་བྱ་དགོས། ལས་ཀར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་ཁྲོད་
ཐོན་པའི་གནས་ཚུལ་གསར་པ་དང་གནད་དོན་གསར་
པར་དམིགས་ནས། བརྟན་དུ་འཕེལ་ཞིབ་འཇུག་ལ་ཤུགས་
སྟོན་དང་། གཞི་རིམ་གྱི་ལག་ལེན་ལ་མཐོང་ཆེན། ལས་
ཀའི་བྱེད་ཐབས་གསར་གཏོད་བཅས་བྱས་ཏེ། གནད་
དོན་སྤྱི་ཆོད་མཐོ་ཞིང་ཕན་རྩ་ཆེ་བའི་སྟོན་སྟོབས་ཐག་
གཙོད་ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་བྱེད་པ་དང་། གཞི་རིམ་གྱི་
ཉང་འཇུགས་སྐྱོང་ལས་དོན་བརྟན་ཐོག་ཡར་འཕེལ་
བཙོན་པ་དང་བརྟན་ཐོག་ཡར་འཕེལ་ལྷན་པར་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་དགོས།

རྩིས་བ་པའི་ཐོན་ཆས། མཆོ་སྟོན་ཞིང་ལྷ་ཆ་འཇུགས་བྱུང།

རྩིས་སྤྱིག་འགན་འཁུར་པ། གྲང་ཞན་ལྷན།

ཏང་གིས་རང་ཉིད་ལ་གསར་བརྗེ་བྱེད་རྒྱུ་ལྟོད་མ་སྤྱོད་པ།

ལུ་ཕིག་ལ།

སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་ཞིང་ཆེན་དང་
 ལུ་ཕིག་པའི་མགོ་བྲིད་མི་སྣའི “སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་ཅི་ཞི་ཅིན་
 མིང་གི་གལ་ཆེན་གསལ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་སློབ་
 གྲོལ་བྱས་ཏེ། ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཉི་ཤུ་པ་བསུ” བའི་
 ཆེད་དོན་ཞིབ་དཔྱད་འཛིན་གྲུ་ཉིང་ནན་གྱིས་བསྟན་
 བློན། ཏང་ཡོངས་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པ་
 མི། སྤྱི་ཁྱབ་ཀྱི་ཉམས་སུང་དང་བཅས་སྒྱུར་སྒྲོ་འབྱེད་
 ཀྱི་ཉམས་སུང་། ཆོང་རའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་
 སུང་། སྤྱི་ཕྱོགས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་སུང་དེ་དུས་ལྟར་
 རིང་བོར་གནས་སྤྱིད་པ་དང་། བསམ་སྒྲུབ་སྤྱི་ཁྱོད་སྤྱོད་
 བྱེད་པའི་ཉེན་ཁ་དང་། ལུ་ཕིག་པ་མི་འཛོམས་པའི་ཉེན་
 ཁ་མང་ཆོགས་དང་བྲལ་བའི་ཉེན་ཁ། མ་རབས་རྒྱལ་
 ལུངས་ཀྱི་ཉེན་ཁ་བཅས་ཀྱང་དུས་ལྟར་རིང་བོར་ཡོད་
 སྤྱིད་པས། སྤྱོགས་ཡོངས་ནས་གཟབ་ནན་ངང་ཏང་སྤྱི་

བའི་རྒྱུ་ཐག་སྤྱོད་མི་རུང་ལ། ཏང་གིས་རང་ཉིད་ལ་
 གསར་བརྗེ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐག་ཀྱང་སྤྱོད་མི་རུང་བ་ཡིན།
 རང་ཉིད་ལ་གསར་བརྗེ་བྱེད་པོད་པ་ནི་ཀྱང་གོ་གྲང་
 བྱེད་ཏང་དང་སྤྱི་ཁྱོད་ཏང་ཁག་གཞན་དབར་གྱི་ཁྱང་
 པར་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྱང་ཁྱང་ཏང་གིས་རྒྱལ་
 ཡོངས་མི་དམངས་ནམས་མཐུན་སྤྱི་ཁྱོད་མགོ་བྲིད་བྱས་
 ཏེ་རྒྱལ་ཁ་ནས་རྒྱལ་ཁ་གསར་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་ཐུབ་པའི་
 གནད་འགག་ཀྱང་ཡིན། དུས་རབས་གསར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
 གནས་མཚམས་ནས་ཆས་ཏེ་ཁོད་ཡངས་པའི་མདུན་
 རྒྱུངས་སུ་སྤྱོགས་པར། ཏང་ཡོངས་ནས་ཐོག་མའི་ཕྱགས་
 འདུན་མི་བརྗེད་པར་རང་ཉིད་ལ་གསར་བརྗེ་བྱེད་པའི་
 རྒྱུང་སྤྱོད་དུ་སྤྱོགས་བྱས་ཏེ། ཏང་གི་ཆབ་སྤྱིད་གསོན་
 རྒྱགས་དང་སྤྱོད་ལུས་རྒྱུ་ལྟོང་ལྟོང་བྱེད་དགོས། སྤྱི་ཁྱབ་
 རྒྱུ་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གི་གསལ་བཤད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཏང་

ཡོན་ལས་བྱེད་པས་རང་ཉིད་ལ་གསར་བཞེ་བྱས་ནས་ཐོག་
མའི་བསམ་འདུན་ཡིད་ལ་བབུང་སྟེ། འཛོན་རུས་གསོ་སྦྱང་
གིས་ཉམས་སྒྲུབ་གསར་བའི་སློན་ནས་བཤོད་ལམ་གསར་བ་
སྟེག་པར་ཁ་སྐྱོགས་བསྟན་པ་རེད།

རང་ཉིད་ལ་གསར་བཞེ་བྱེད་པ་དང་། ཏང་ལ་
ནན་བཅོས་ནན་སྦྱང་བྱེད་པ་ནི་རང་ཅག་ཏང་གི་ཕུལ་ཏུ་
བྱུང་བའི་ཁྲད་ཆོས་ཤིག་ཡིན། ལོ་བརྒྱའི་འབད་བཙོན་གྱི་
ལམ་བུར་ཕྱིར་མིག་ཅིག་བཏྲས་ན། ང་ཚོའི་ཏང་གིས་
རང་ཉིད་ལ་གསར་བཞེ་བྱེད་པ་དང་ཏང་གིས་ཏང་སྦྱང་
བ། རྒྱགས་ཡོངས་ནས་ཏང་བཅོས་ཀྱི་རྒྱ་ལྡན་མི་རུང་
བ་ཐོག་མཐའ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ལྡན་འཁྱོངས་བྱས་པས། སྤྱི་ཚོགས་
གསར་བཞེ་ལ་སྦྱུང་འདེད་བྱེད་པའི་ཁོར་བུ། རང་ཉིད་
ལ་གསར་བཞེ་བྱས་པ་དེས། ང་ཚོའི་ཏང་གི་སྒྲིལ་བློ་
རང་བཞིན་དང་དྲངས་གཙང་རང་བཞིན་རྒྱ་ལྡན་
ཐུབ་པ་དང་། མང་ཚོགས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ལྡན་སྦྱོར་ཐོབ་པ་
རེད། ཏང་གི་རང་ཉིད་ལ་གསར་བཞེ་བྱེད་པ་ནི་ང་ཚོའི་
ཏང་གིས་རུས་ལྷན་རིང་བོའི་སྤྱི་སྦྱོང་གི་ཆ་རྒྱུན་འོག་
ཐོག་མའི་བསམ་འདུན་མི་ཡལ་ཞིང་མི་དམངས་དང་
གཏན་དུ་གནས་པའི་འགན་སྲུང་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡིན།

ལོ་བརྒྱའི་རྒྱུགས་ལྡན་རུས་ལ། རྒྱབས་ཆེའི་ལས་
དོན་སེམས་ཡོད། མིག་སྒྲུབ། རང་རྒྱལ་ནི་བརྒྱ་ལོ་གཉིས་
པའི་འབད་བཙོན་དམིགས་འབེན་མདོན་འཁྱུར་བྱེད་
པའི་བཤོད་ལམ་དུ་ཞུགས་ཡོད་ལ། མི་རིགས་བརྒྱུར་དར་
གི་གཤམ་ཆེའི་རུས་འགག་ཅིག་ཏུ་འང་སླེབས་ཡོད། ཀྱང་ལྷ་
མི་རིགས་བརྒྱུར་དར་བྱེད་པ་ནི་ལས་སྤྲོ་བོ་ཞིག་མ་ཡིན་

ཏེ། མིག་རྟེན་དབང་གིས་དམིགས་འབེན་དེར་སླེབས་པ་
ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་པས། ང་ཚོའི་རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་
གསར་བཞེ་བྱེད་པོད་པའི་ལེགས་ཆ་བེད་སྤྱོད་གང་
ལེགས་བྱས་ཏེ། ཉམས་སྒྲུབ་གསར་པའི་གོམ་སྟབས་ཀྱིས་
བརྒྱ་ལོ་གཉིས་པའི་འབད་བཙོན་དམིགས་འབེན་ལ་
བསྟེགས་ནས་མདུན་སྦྱོང་བྱེད་དགོས། རུས་རབས་
གསར་པའི་ཏང་གིས་རང་ཉིད་ལ་གསར་བཞེ་བྱེད་
ཤུགས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་སླེལ་བ་དང་། ཏང་སྦྱང་ཏང་
བཅོས་ཀྱི་རྒྱ་ལྡན་མི་ལྡན་པ། འུ་ཐུག་ཡི་ཐུག་གི་སེམས་འཁྱུ་
མི་མདོན་པར་བྱས་ནས། དེས་པར་དུ་སློ་སེམས་བརྟན་
པོས་རྒྱགས་ཡོངས་ནས་གཟབ་ནན་གྱིས་ཏང་སྦྱང་དགོས་
པ་དང་། རུས་རབས་གསར་བའི་ཏང་གི་རྒྱབས་ཆེའི་
བཟོ་སྐྱེད་གསར་འཕུགས་ལ་སྦྱུང་འདེད་བཏང་
ནས། ཏང་གི་དོ་སྤྲོ་མི་འཁྱུར་བ་དང་། ཁ་དོག་མི་འཁྱུར་
བ། སློ་བ་མི་འཁྱུར་བ་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། རུས་རབས་གསར་བའི་ཀྱང་གོའི་ཁྲད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་
ཚོགས་རིང་ལུགས་རྒྱ་ལྡན་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་
བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བཤོད་ལམ་ཁྲོད་ཏང་ནི་འཁྱུར་བ་མེད་
པའི་མགོ་བྲིད་ཀྱི་སློག་ཤིང་ཡིན་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་
དགོས། རྒྱགས་ཡོངས་ནས་གཟབ་ནན་དང་ཏང་ལ་
བཅོས་སྦྱང་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལྡན་མི་རུང་བ་དང་། ཏང་
གིས་རང་ལ་གསར་བཞེ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལྡན་མི་
རུང་། ང་ཚོའི་སྤྲོ་ཐུས་ལྟར་ཏང་གི་འཕུགས་སྐྱེད་
གསར་བའི་རྒྱབས་ཆེའི་བཟོ་སྐྱེད་འགྲུབ་པར་སྦྱུང་འདེད་
བཏང་ནས། མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་ཏང་སྦྱང་ཏང་

བཅོས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གསར་བ་ཞིག་སྤྲོད་དགོས།

རང་ཉིད་ལ་གསར་བཞེ་བྱེད་པ་ནི་ཀྱང་གོ་ཤིག་ཀྱང་
ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་ལྟ་ཀྱི་ཁྱེད་ཅེས་སྐྱབས་སུ་རྒྱ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
གཞི་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ལ། ང་ཚོའི་ཏང་ལ་སྡོན་ཐོན་རང་བཞིན་
དང་དྲངས་གཙང་རང་བཞིན་ཉུག་ཏུ་གནས་པའི་རིན་ཐང་ལ་
ཀྱི་གདམ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། བཟོད་ལམ་གསར་བའི་སྤྲོད་
དུ། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་ཉམས་སྦྱང་གསར་བའི་གོམ་སྐྱབས་
ཀྱིས་སྤྲོགས་ཡོངས་ནས་གཟབ་ནན་སྒྲིལ་ཏང་བཅོས་བྱེད་
ཤུགས་གཏིང་ཟབ་དུ་སྤེལ་དགོས། ཏང་གི་ཆབ་སྲིད་
འཕྱགས་སྤྲོད་གཙོ་བོ་བྱུང་སྟེ། ཏང་ཡོན་མི་སྣ་ཡོངས་ཀྱིས་

“གསར་འཕྱགས་གཉིས” སྤྱང་སྤྱོད་ཏན་ཏིག་བྱས་
ནས། “འདུ་ཤེས་བཞི” སྤུང་ལས་ཇི་དྲག་དང་། “རང་
རྟོན་བཞི” སྤུང་ལས་ཇི་བཟན་དུ་བཏང་། “སྤྱང་སྤྱོད་
གཉིས” སྤྱབ་པ་དོན་འཁྲུལ་བྱ་དགོས། ཏང་སྤྱོད་ཏང་
བཅོས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འགན་འཁུལ་ལག་ལེན་དོན་འཁྲུལ་བྱས་
ནས། ཏང་རང་སྤྲོད་དུ་གནས་པའི་འཕྱར་ཐོན་ཀྱི་གནད་
དོན་སེལ་ཞིང་། ཏང་གི་སྡོན་ཐོན་རང་བཞིན་དང་དྲངས་
གཙང་རང་བཞིན་ལ་གནོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྣ་ཚོགས་མེད་
བཟག་དུ་གཏོང་དགོས་པ་མ་ཟད། རང་ཉིད་གཙང་སེལ་
དང་རང་ཉིད་འཕྱས་ཆང་། རང་ཉིད་གསར་སྤྱོད། རང་
ཉིད་ཡར་རྒྱས་ལུ་མཐུད་དུ་མདོན་འཁྱར་བྱེད་པ་དང་། ཏང་
གི་རུ་དཔུང་དྲངས་གཙང་ཡོང་བར་བྱས་ནས། ཏང་གི་ཕྱི་
ནང་བདེ་ཐང་ཡོང་བར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས། རང་ཉིད་ལ་
གསར་བཞེ་གནད་ཐིངས་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ། ཏང་གི་འཕྱགས་
སྤྲོད་གསར་བའི་རྒྱབ་ཆའི་བཟོ་སྤྲོད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྤྱལ་

འདེད་གཏོང་དགོས། རྒྱབ་ཆ་བའི་རང་ཉིད་གསར་བཞེ་
ཡིས་རྒྱབ་ཆ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གསར་བཞེ་སྤྱི་
ཅིང་། རྒྱབ་ཆ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་གསར་བཞེ་ཡིས་རྒྱབ་ཆ་
བའི་རང་ཉིད་ཀྱི་གསར་བཞེ་ལ་སྤྱལ་འདེད་གཏོང་
དགོས། ཐོག་མའི་བསམ་འདུན་འཆིང་ནས། རང་གི་འོས་
འགན་སྤྱོད་དགོས། ཆོ་སྤྱོད་གི་གསོན་སྤྱོད་དང་འགོག་
སྤོལ་ཀྱི་དྲག་ཤུགས་བཟན་སྤྱང་བྱས་ནས། རང་གིས་མགོ་
ཁྲིད་པའི་རྒྱབ་ཆ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་གསར་བཞེ་དེ་རྒྱལ་ཁ་
ནས་རྒྱལ་ཁ་གསར་བའི་སྤྲོགས་སུ་བསྤྱོད་པར་སྤྱལ་འདེད་
བྱེད་དགོས།

སྤྲོགས་ཡོངས་ནས་གཟབ་ནན་སྒྲིལ་ཏང་སྤྱོད་བར་
མས་མཐའ་མེད་ལ། ཏང་གིས་རང་ཉིད་ལ་གསར་བཞེ་
བྱེད་པའི་འོས་འགན་ཤུག་དུ་ཕྱི། ཅུས་རབས་གསར་བའི་
བཟོད་ལམ་གསར་བ་དུ། “རྒྱགས་ལ་བྲེལ་བའི” ལམ་
ལག་པོར་བཟོད་དགོས་ལ། རྒྱ་ཆའི་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་
པས་ངེས་པར་དུ་ “རྒྱགས་ལ་བྲེལ་བའི” ལམ་བར་ཀྱི་
རིག་པ་གསལ་མོ་དང་དང་འདུན་བཟན་པོ་རྒྱུན་འཁྲུངས་
བྱེད་དགོས་པ་དང་། རང་ལ་གསར་བཞེ་བྱེད་པའི་སྤྲོད་
སྤྱོད་བསྤྱོད་ནས། སྤྲོགས་ཡོངས་ནས་གཟབ་ནན་ཀྱིས་
ཏང་སྤྱོད་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་རྟོགས་སྤྲོད་མི་རུང་
ལ། འབད་བཙོན་སྤྲོད་མེད་ཀྱིས་སྤྲོགས་ཡོངས་ནས་
གཟབ་ནན་ཀྱིས་ཏང་སྤྱོད་ཆང་གཏིང་ཟབ་དུ་སྤེལ་དགོས་
ཏེ། ཏང་འཕྱགས་སྤྲོད་བྱས་པ་བརྒྱུད་གཞི་མེད་སྤྱོད་
ལྷན་ཅན་དུ་བསྐྱར་ནས། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་
རྒྱས་ཤིང་བཟན་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་སོ།

“རིག་རྒྱས་ཏང་འཕུགས་” གྱིས་གཞི་རིམ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ བཅོས་སྐྱོང་ལ་སྡེ་བྱིད་བྱེད་པ།

ཀུའི་ཏུ་ཡན།

ཉེ་བའི་ལོ་འགའི་རིང་། ཟླ་ལྷིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་དྲ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཇི་མགྲོགས་སུ་འགོ་བའི་འཕེལ་སྤྱོད་དང་བསྐྱུན་ནས “དྲ་སྤྱིལ་དང་ཏང་འཕུགས་” འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་རིག་རྒྱས་ཏང་འཕུགས་འཚོལ་ཞིབ་དང་ལག་བསྟར་ཏུ་ཐག་བྱས་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་ཏང་འཕུགས་ལས་དོན་གྱི་སྒོལ་རྒྱུ་ལེགས་ཆ་དང་ཆ་འཕྲིན་ལག་ཅུལ་ཚད་མཐོའི་མཉམ་འདྲེས་བྱས་ཏེ་ “རིག་པས་” སྤྱོད་ཚད་མཐོར་འདེགས་དང་ “རིག་པས་” དམངས་པན་འདོགས་པ། ཅ་འཕུགས་འཕུགས་སྐྱོང་གི་བྱེད་སྒྲུབ་ཆེར་སྐྱེད། ཅ་འཕུགས་ལས་ཀྱི་ཡི་པན་རྒྱས་ཆེར་སྐྱེད་སོགས་གྱིས་གཞི་རིམ་ཏང་འཕུགས་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་བཅོས་སྐྱོང་ཞབས་ཞུའི་རྒྱ་ཚད་མཐོ་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་བྱེད་པའོ།

“རིག་རྒྱས་” ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་གྱི་ཁྱུང་པོ་ཇི་ཡང་བཏང་སྟེ་གཞི་རིམ་ལས་ཀྱི་ཤུགས་ཚད་ཇི་ཅུང་གཏོང་བ། “གོང་རིམ་དང་གཞི་རིམ་ཁབ་དང་སྐྱད་པ་ཇི་བཞིན་” ཏང་ཡོན་ཁྲི9000ལྷག་དང་གཞི་རིམ་ཏང་ཅ

འཕུགས་ཁྲི460ལྷག་གིས་དུས་ཡུན་རིང་བོར་མི་འབོར་དུང་ཕྱུར14ལྷག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་མོ་སྤྱིད་གྱིས་བསྐྱེད་ཡོད་པས་ན། དུས་དང་ནུས་པ་ཀྱན་ཏུ་ཏང་གི་གཞི་རིམ་ཅ་འཕུགས་འཕུགས་སྐྱོང་བྱ་རྒྱ་ལྡོད་གཡེང་གཏན་ནས་མི་ཅུང་དོ། ། དུས་རབས་གསར་བའི་ “རིག་རྒྱས་ཏང་འཕུགས་” ཞི་ཏང་ཡོན་མང་ཚོགས་གྱི་ལས་ཞུགས་དང་བར་སྟོང་འགྱུར་སྟོག་གི་བྱེད་ཚུལ་གསར་བ་དང་འཚོལ་ཞིབ་མིག་སྒྲུའི་དུས་རབས་གསར་བའི་ཆ་འཕྲིན་ལག་ཅུལ་དང་ཏང་འཕུགས་ལས་དོན་མཉམ་འདྲེས་མཉམ་གནས་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་རྒྱུ་ལ་གསར་བ་དང་འཚོལ་ཞིབ་གཞི་རིམ་ཏང་འཕུགས་ལས་དོན་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བའི་དམ་འཛིན་བྱེད་སྒྲུབ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། སྤྱོད་གོ་ཚད་པའི་ཅ་དོན་གྱིས་དོ་དམ་ཞབས་ཞུ་བྱེད་སྐྱེད་སྤྱོད་ལེགས་སྐྱོང་ཏུ་གྱུར་པའོ། ཉེ་བའི་ལོ་འགའི་རིང་། ཟླ་ལྷིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་དངོས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དང་པན་འཕྲུལ་ཆེ་ཞིང་གཞི་རིམ་གྱིས་བཞོལ་སྤྱོད་བྱེད་སྒྲུབ་པའི་རིག་རྒྱས་ཏང་

འཕྱགས་ལས་སྤྲོད་པ་འཛུགས་པ་ཞིབ་དང་ཞིབ་འཕྱགས་གསར་
 སྤྲོད་ལྟར་ཐག་བྱས་པ་བརྒྱད། ལས་ཀྱི་བརྒྱད་རིམ་རྒྱ་
 ལེགས་སྤྲོད་བྱས་ནས། སྤྲོད་པ་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པའི་
 གསོ་སྦྱོང་དོན་མ་ལག་དང་ལས་བྱེད་པའི་དབྱེད་ཞིབ་
 མ་ལག “གྲོས་ཚོགས་གསུམ་དང་སློབ་ཚན་གཅིག” གི་
 བརྒྱད་རིམ་གྱི་ལ་པོར་དངོས་འགོད་དོན་མ་ལག
 “གསར་བ་གཉིས” གི་ཏང་སྦྱོང་གི་ཕྱོགས་བསྡུས་
 ཞབས་ཞུའི་དོན་མ་ལག བརྒྱན་ལམ་གྲོས་ཚོགས་མ་
 ལག་བཅས་ཞིབ་འཕྱགས་གསར་སྤྲོད་ལ། སློབ་ཆད་
 གཞི་རིམ་དུ་བརྒྱན་ནས་སློབ་རྒྱ་གྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་
 བྱས་བསྐྱེད་ཅིས་དབྱེ་ཞིབ་དང་ཐག་གཅོད་བྱ་དགོས་
 པའི་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག “རིག་ལུས་ཏང་
 འཕྱགས” སྤྲོད་པ་བདེ་ཅན་དང་རིག་ལུས་ཅན་གྱི་སློབ་
 སྤྲོད་ཏང་འཕྱགས་ལས་དོན་གྱི་རིག་ལུས་བེད་སྤྱོད་
 དང་རིག་ལུས་ཞབས་ཞུ་རིག་ལུས་དོན་མ་ལག་མངོན་
 འགྱུར་ཡོང་བ་བྱས་ནས་གཞི་རིམ་ལས་ཀྱི་ལས་སྤྱོད་ཆེ་
 རུ་བྱང་སྤྱོད་གཞི་རིམ་གྱི་སྤྱོད་པོ་བཅས་སྦྱོང་ལུས་པ་
 སྤྲོད་པ་ལས་ལྷག་པར་རྒྱ་བྱང་ཡོད།

“རིག་ལུས” ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་པ་ཚད་མཐོར་
 འདེགས་བྱས་ཏེ་ཆ་འཕྱགས་ལེགས་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆེ་
 གཏོང་བ། “རིག་ལུས་ཏང་འཕྱགས” གི་སྤྲོད་པ་བསམ་
 གཞིག་དང་སྤྲོད་པའི་སློབ་ཅིས། དངོས་པོའི་སྤྲོད་པ་
 གཞི་གངས་ཆེན་མོ་སོགས་གསར་དར་ལག་ཅེས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལུས་སྤྲོད་ཤིང་ཆེན་དང་མན་ཆུན་འབྲེལ་མཐུད། རིག་
 ལུས་དབྱེ་ཞིབ་བཅས་ཀྱི་ཆ་འཕྱགས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་པ་བསྡུ་

པ་དང་དེའི་དོན་པོ་ནི “རིག་ལུས” ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་
 ཚད་མཐོར་ལྷོད་འདེགས་པ་དང་ “རིག་ལུས” ལ་བརྟེན་ནས་
 མན་ཆུན་ཆེ་རུ་བསྐྱོད་པ་དེ་ཡིན། ལུས་རབས་གསར་
 བའི་ནང་ “རིག་ལུས་ཏང་འཕྱགས” གིས་སྤྲོད་པ་ལས་ལྷག་
 པའི་ལེགས་ཆ་འདོན་སྤྲོད་བྱས་ཏེ་བཅས་སྤྲོད་པ་ཞབས་
 འདེགས་ཞུ་བ་དང་། འཕྲེལ་ཁྱུས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་
 བ། སྤྲོད་པ་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ། ཏང་ཡོན་ལ་
 ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་བཅས་ཀྱི་ལམ་སྤྲོད་ཀྱིས་ཆ་
 འཕྱགས་འཕྱགས་སྦྱོང་གི་བྱེད་ཀྱི་ཆེ་རུ་བྱང་སྤྱོད་
 འཕྱགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་
 མང་ཆོག་གི་མཐའ་མའི་འགག་གནད་སློབ་སྤྲོད་པ་བྱ་
 དགོས། “ཏང་འཕྱགས་ཀྱིས་གཞི་རིམ་བཅས་སྦྱོང་ལ་སྤྱོད་
 བྱེད་བྱེད་པའི་ལོ་གསུམ་ལས་འགྲུལ” བྱེད་པོ་བྱེད་
 བྱེད་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་ཐོག་འབྲེལ་གཏུགས་ཆོག་གི་རོགས་སྦྱོར་མ་
 ལག་ཞིབ་འཕྱགས་གསར་སྤྲོད་ལྟར་ནས་སྤྲོད་པ་མའི་སྤྲོད་པ་
 དང་། སྤྲོད་པ་ཀྱི་འབྲེལ་གཏུགས་སྤྲོད་པ་ཐོག་འབྲེལ་
 འགོད། ལས་བྱེད་པ་ཐོག་འགོད། མང་ཆོག་གིས་དབྱེད་
 འདེམ་བཅས་བྱེད་པའི་ “ཆལ་ཐོ་རྣམ་པའི” ཞབས་ཞུ་
 དང་། “ཏང་ཡོན་སྤྲོད་པ་གཅིག་མཐའ་འབྱོར་སྤྱོད་པ” ཀྱི་ཞབས་
 ཞུའི་ལམ་སྤྲོད་པ་ཞབས་ཞུ་གང་ལ་བྱང་སྤྱོད་ཏང་འཕྱགས་
 ཀྱིས་སྤྲོད་པོར་གྱི་གཞི་རིམ་བཅས་སྦྱོང་ལ་སྤྱོད་བྱེད་
 པའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཞབས་ཞུ་རྒྱ་མཐུད་དང་གཏོང་
 ཟབ་དུ་བྱང་ནས་སྤྲོད་པོར་བྱེད་པོ་ཞབས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་
 བཅས་སྦྱོང་རྒྱ་མཐུད་དང་ལེགས་སྤྲོད་པ་ལས་ལྷག་
 འགོ་རྒྱུ་སྤྲོད་པ་འདོད་བྱང་ཡོད་པ་རེད། ལུས་མཐུངས་

སུ “རིག་ཅུས་ཏང་འཕྲིན་གྱི་ལས་སྡེ་གསལ་” ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོག་ཏང་གི་སློབ་གྲྭ་དང་། ཏང་ཡོན་གྱི་སློབ་གསོ་གསོ་སྦྱོང་མ་ལག་མཉམ་སྦྱོང་གནས་ལུགས་གཏན་འཁེལ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུས་བཏོན་ནས་ཏང་འཕྲིན་གྱི་ལས་དོན་དེ་ཐོག་ནས་སྤེལ་ཏེ་ “ཞབས་ཞུས་ཏང་འཕྲིན་གྱི་ལས་སྡེ་མ་གཏོང་བ་དང་ཏང་འཕྲིན་གྱི་ལས་བརྟེན་ནས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི” བྱེད་ཐབས་བརྒྱུད་ “རིག་ཅུས་ཏང་འཕྲིན་གྱི་ལས་དོན་” དེ་ཏང་དང་མང་ཚོགས་དབར་གྱི་འབྲེལ་འདྲིས་རྩི་ཟབ་གཏོང་བའི་ “སེམས་འབྲེལ་ཟམ་པ་” དང་ “དམངས་འཛའི་དུ་བ་” ལྟ་བུ་འགྱུར་བར་འབད་དགོས་སོ། །

“རིག་ཅུས་” ལ་བརྟེན་ནས་འགན་འཁུལི་འཁུར་སེམས་བརྒྱུད་དེ་ཏང་འཕྲིན་གྱི་བའི་ཁེལ་ཚད་རྩི་ཟབ་གཏོང་བ། སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་ “གནད་སྤྱི་བསམ་གཞིག་ལ་ཤུགས་སྤོར་བརྒྱབ་ནས་རྒྱས་གཞི་བཀོད་འདོམས་བྱེད་སྐབས་ཁྱོད་ཡོངས་དང་བྱེ་བྲག་ལ་འཕུག་དགོས་” ཞེས་ནན་བཤད་གནང་ཡོད་པ་དང་། རི་སྐད་ཏུ་ “ལས་གང་འཕུག་པར་མཚོན་ན་དགོས་” ཞེས་པ་ནང་བཞིན། “རིག་ཅུས་ཏང་འཕྲིན་” ཞིགས་དར་ལག་ཅེས་ཡིན་པའི་དོན་ནས་ཏང་འཕྲིན་གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་གསར་གཏོད་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པས་ཏང་འཕྲིན་གྱི་ཐབས་སྤེལ་རྒྱ་ནས་དེང་རབས་ཅན་ལ་བསྐྱོད་པ་དང་། ཏང་འཕྲིན་གྱི་ལས་དོན་སའ་སའ་སོབ་ནས་མཉམ་འབྲེལ་ཅན་ལ་བསྐྱོད་པ། ཏང་འཕྲིན་གྱི་དོན་དམ་རབ་རིབ་ནས་གནད་འཁེལ་

ཅན་ལ་བསྐྱོད་པ་མངོན་འགྱུར་བྱང་ཡོད། ད་ལོར་བེ་ལིང་གོང་ཁྱེད་གྱིས་གཞི་གྲངས་ཆེན་པོའི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད། ཏང་ཅ་འཕྲིན་གྱི་ས་བཀྲ་འཕྲིན་གྱི་ལས་དོན་དང་། ཏང་ཅ་འཕྲིན་གྱི་སྤོམ་གཞི་གནད་སྤྱི་མཚོན་པ། ཏང་ཡོན་དང་གྱི་སྤུ་ལྟ་ལྟ་གྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་ཏང་འཕྲིན་གྱི་ལས་དོན་གྱི་གཞི་གྲངས་སྤྱི་ཚོགས་ཐད་ཀར་མངོན་པར་མ་ཟད། “རིག་ཅུས་གཞི་གྲངས་ལུང་ལས་སྡེ་གསལ་” ཞིབ་འཕུག་གསར་སྤེལ་བྱེད་མགོ་བཙུགས་ནས་ཏང་འཕྲིན་གྱི་གཞི་གྲངས་རྒྱ་ཁྱབ་དང་འཛུལ་བསྐྱེད་དང་གསོག་ལེན། དེ་བྱེད་ཞིབ། སྤྱི་འདོན་གཏོང་ཟབ་བཅས་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་ཡོད་ཅ་འཕྲིན་གྱི་ལས་དོན་གྱི་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་རྒྱས་ཞིབ་འཕུག་བརྒྱུད་གཅོད་ལ་སྤེལ་ལས་གནད་ལ་འཁེལ་བ་དང་སྤེལ་ལས་ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་གཞི་གྲངས་དཔྱད་གཞི་མཁོ་འདོན་བྱ་རྒྱུའི་དོན་འཛིན་བྱས་པ་དང་། ཆ་འཕྲིན་ཅན་གྱི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་ནས། “ཅ་གཉིས་ཨང་རྟགས་ཅན་གྱི་སྤོམ་རྒྱལ་ཏང་ཡོན་ལག་ཁྱེད་” ཞིབ་འཕུག་གསར་སྤེལ་བྱས་ལ། “རིག་ཅུས་ཏང་འཕྲིན་” ཀྱི་ལས་སྡེ་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུ་ཅི་དང་པོ་དང་གོང་སྤྱོད་ལས་བྱེད་པའི་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་གནས་དང་རོགས་སྦྱོར། ཏང་ཡོན་གྱི་དང་སྤངས་ཞབས་ལྟ། “ཚོགས་འདུ་གསུམ་དང་སློབ་ཚན་གཅིག་” སོགས་ཀྱི་ཨང་རྟགས་འཛུལ་བཤེར་བྱས་ནས་མིང་རྟགས་འགོད་པ་བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ། འགྲུལ་རྣམ་ཅན་གྱི་ཤན་འབྱེད་དང་ཏང་འཕྲིན་གྱི་ལས་དོན་གྱི་

འགན་ལུ་ཇི་ཟབ་དང་། རིམ་པ་སོ་སོ་དང་མཐའ་སྡེ་སོ་སོའི་ཏང་ཡོན་གྱིས་ལོ་ལྷན་བྱེད་སྒྲོལ་ཞུགས་པ་དང་སྒྲོལ་གསོ་དང་ལེན་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་མངོན་པ་བྱས་ནས་ཏང་ཡོན་དཔུང་ཞིབ་དང་ལས་བྱེད་གནས་སྡོམ། ལོ་འཁོར་དཔུང་ཞིབ། ལུལ་བྱང་ལེགས་འདེམ་སོགས་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་དཔུང་གཞི་མཐོ་འདོན་བྱས་ནས་ཏང་ཡོན་དོ་དམ་ཚད་དང་མཐུན་ཞིང་ཏང་འཕྱགས་ལས་དོན་ལ་དཔུང་དཔོག་སྒྲུབ་པར་བྱས་ཡོད།

“རིག་རྒྱས” ལ་བརྟེན་ནས་དམངས་པན་ཞབས་ཞུ་བསྐྱབས་ཏེ་གཞི་རིམ་ཏང་འཕྱགས་རྒྱུ་ཁོལ་ཅན་རྒྱ་གཉིད་བ། ཇི་སྐད་རུ “དམངས་ཀྱི་རེ་འདོད་སྲིད་ཀྱི་སྒྲུགས་ས” ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱ་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་ “ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཡོད་ཚད་འགྲུབ་ཡོད་མེད་ནི་དམངས་ལ་དོན་དངོས་ཀྱི་པན་ཐོགས་ཡོད་མེད་དང་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལེགས་བཅོས་སྒྲུབ་ཡོད་མེད་ལ་རགས་ལས་ཡོད” ཅེས་ནན་བཤད་བྱས་ཡོད་པ་ནང་བཞིན། རྒྱ་རབས་གསར་བའི་“རིག་རྒྱས་ཏང་འཕྱགས་” ནི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་དང་དམ་རྒྱ་འབྲེལ་ནས། “གོ་དཀའ་བའི” འདུ་ཤེས་གསར་བ་དང་བསམ་པའི་བཀོད་པ་དག “གོ་བདེ་གོ་ཚད” རུ་བསྐྱར་བའི་སྒྲུགས་བསྐྱེད་ལས་སྤྲེགས་ཤིག་རྒྱ་གཉིད་ནས། ཏང་ཡོན་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཐོ་དངོས་ལ་དམིགས་ཏེ་གཞི་གྲངས་ཆེན་མོ་དང་མིས་བཅོས་རིག་རྒྱས་སོགས་གཞི་གྲངས་ལག་ཆ་ལ་འདེགས་སྒྲོལ་རྒྱ་བྱས་ནས་དམངས་འཚོ་ཡི་ཞབས་ཞུའི་ཉམས་

ལེན་ལེགས་སྐྱར་དང་ཞབས་ཞུའི་པན་འབྲས་ཆེར་སྒྲིད་གྱིས་པན་བདེའི་རྒྱ་བ་ཏང་ཡོན་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལ་ཁྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། ཟླ་ལིང་གོང་ཁྱིམ་མཁར་ཤར་ཁུལ་གྱིས་ “སློ་རིག་ཏང་འཕྱགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་སྤྲེགས་” ལ་བརྟེན་ནས། “ན་མ་བོས་ན་མ་ཐོན” ཀྱི་ཞབས་ཞུའི་མ་དཔེ་བཅུགས་ཏེ་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགན་དབང་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་བརྒྱད། ཁྱབ་ཁོངས་ནང་གི་སྲིད་དོན་ཞབས་ཞུའི་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཤུགས་སྤེབ་སྤྲེག་གང་ལེགས་བྱས་ཡོད་ལ། གོང་བཤམ (ཁྲོམ་སྤང) ཀྱི་དགོས་མཐོར་བསྐྱར་ཞིང་འབྲེལ་ཏེ་འགན་རྒྱས་ལག་བསྐྱར་ཀྱི་ “སྐར་ལུང་རིམ་པའི” སྒྲུགས་བསྐྱེད་དཔུང་བསྐྱར་ལམ་སྲོལ་བཅུགས་ནས། འགན་རྒྱས་སྤེལ་གཞི་གྲོ་བས་ཤུགས་འཐབ་སྒྲུགས་དང་པོར་སྒྲིད་པར་སྐྱེལ་འདེད་དང་འཕུལ་མར་ཡུལ་དངོས་སུ་འབྱོར་སྒྲུབ་པར་འགན་ལེན། རྒྱས་ཐོག་རྒྱ་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་སྒྲུབ་པའི་ལས་འགན་སྤུས་རྒྱ་གྲངས་པ་སྤྲེགས། “རིག་རྒྱས་ཏང་འཕྱགས་” གཞི་རིམ་བཅོས་སྒྲོལ་བྱ་བའི་གཉིད་ཟབ་སར་འཕྱེལ་ནས་གཞི་རིམ་ཏང་ཆ་འཕྱགས་ཀྱི་བྱ་བའི་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལ་དམ་རྒྱ་འབྲེལ་ཞིང་གཞི་རིམ་ཏང་འཕྱགས་ལས་དོན་ཏང་ཡོན་མང་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཟབ་ས་དང་གནད་ཀྱི་ཁེལ་སར་སྤྲེག་ནས་ཏང་ཆ་འཕྱགས་ཀྱི་གོང་རྒྱུ་འགྲིལ་ཤུགས་དང་འབོད་སྐྱེལ་བྱེད་རྒྱས། སློ་ཁ་སྒྲུགས་སོ་བཅས་སྤར་ལས་ཟབ་པར་བཏང་ཡོད་དོ། །

མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུང་འཛུགས་ཀྱི་ ཆབ་སྲིད་བྱེད་རྒྱུས་སྒྲུབ་ཆད་མེད་པར་ཆེ་བྱ་གཏོང་བ།

རན་ཐེན་ཐེན། གཤེ་ཡུལ།

ཆབ་སྲིད་བྱེད་རྒྱུས་ནི་ཏང་གི་གྲུལ་རིམ་ངོ་པོའི་
མཚོན་ཚུལ་ཡིན་ལ། གཞི་རིམ་ཏང་ཙུང་འཛུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་
སྒྲུབ་དང་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུང་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་
མཁུ་སྤྱོད་རྒྱུས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་པའི་འགན་ལེན་
འགངས་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཞིང་ཆེན་གྱི་ཏང་གི་
འཛུགས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐོབ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཆད་
ཁོད་ “དྲུངས་གསལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱིས་དེང་རབས་ཅན་
གྱི་མཚོ་སྔོན་གསར་བ་འཛུགས་སྒྲུབ་བྱ་རྒྱུ་རྗེ་མཁྱོགས་
ལྷ་བཏང་ནས་རིམ་པ་སོ་སོའི་ཏང་ཙུང་འཛུགས་ཀྱི་ཆབ་
སྲིད་བྱེད་རྒྱུས་དང་ཙུང་འཛུགས་རྒྱུས་པ་མངོན་གསལ་
དོད་སྤོམ་ཆེ་བྱ་འགྲོ་བ་དང་ཏང་གི་སྲིད་འཛིན་མང་
གཞི་སྤེལ་ལས་སྒྲུབ་པའི་རྗེ་བརྟན་གཏོང་དགོས་”

ཞེས་བསྟན་ཡོད་པ་དང་། ཡང་《སྒྲན་ཁྱུ》ལས་མིག་
སྤེལ་འཛུལ་སྲིད་གི་གནས་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
གནས་ཚུལ། ཏང་གི་གནས་ཚུལ་བཅས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་
གཏོང་བའི་འགྲོ་བར་དམིགས་ནས་མཚོ་སྔོན་ཞིང་
ཆེན་གྱི་མི་རིགས་མང་པོ་འདུས་སྡོད་དང་། ཆོས་
ལུགས་མང་པོ་མཉམ་གནས། རིག་གནས་མང་པོ་
མཉམ་འདྲེས་བཅས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་གྱི་བྱེད་ཆོས་ལ་གཞི་
ཚུགས་ཏེ་རྒྱལ་ལྷན་པོའི་འཛུགས་ཚུལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་
རིགས་མཐུན་སྦྲུལ་ཡར་སྔོན་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་
གཏོང་རྒྱུར་གཞི་འཛིན་ས་གལ་ཆེན་ཞིག་མཐོ་འདོན་
བྱས་ཡོད། དེར་བརྟན་སྒོ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་ཞིང་
ཁྱེད་དང་ཞིང་ཆེན་སྲིད་གཞུང་གིས་གཏན་འབེབས་

བྱས་པའི་གལ་ཆེའི་གཏན་འབེབས་ལ་བརྟེན་ནས་
མདུན་སྡོད་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་ཉང་
ཅ་འཇུག་གི་ཆབ་སྲིད་བྱེད་ཅུས་དང་ཅ་འཇུག་ས་
སྟོབས་ཤུགས་ལ་སྦྱལ་འདེད་གང་ལེགས་བཏང་ནས་
ཉང་གི་དམག་འཐབ་མཁར་རྫོང་གི་རུས་པ་སྤར་བས་
ཇི་བརྟན་གཏོང་བ་དང་ཉང་གི་སྲིད་འཛིན་ཆང་གཞི་
སྤར་བས་ཇི་བརྟན་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱིས་གང་
མཁྱོགས་སྒོས་དྲངས་གསལ་ཆབ་སྲིད་དེང་རབས་ཅན་
ཀྱི་མཆོ་སྟོན་གསར་བ་བསྐྱར་པར་དངོས་ཡོད་ཀྱི་དོན་
སྲིང་གལ་ཆེན་ལྡན་ཡོད་དོ།

དང་པོ། མི་རིགས་ས་ཁུལ་གཞི་རིམ་ཉང་ཅ་འཇུག་ས་
ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བྱེད་ཅུས་འཇུག་སྡོད་བྱེད་པར་འཕྲད་པའི་
གནད་དོན།

མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་ཉང་ཅ་འཇུག་ས་
ནི་ཉང་གི་མི་རིགས་སྲིད་ཅུས་ལག་བསྟར་དང་མི་
རིགས་ལས་དོན་སྤེལ་བའི་གཞི་རྟེན་གལ་ཆེན་ཞིག་
ཡིན་པར་མ་ཟད། ཉང་གི་ལམ་སྟོགས་དང་བྱེད་
སྟོགས་སྲིད་ཅུས་ལྷན་ཆོག་སྟོན་ཡོངས་ནས་དོན་
འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་པའི་བཅོན་རྫོང་འགངས་ཆེན་
ཞིག་ཏུ་འང་ལགས་པས། ཉང་གི་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་
ཀྱི་བྱ་གཞལ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་སྲུང་རུས་ལྡན་མཐོ་
འདོན་བྱས་ཡོད། ཉང་གི་ཆོག་སྟོན་བཅོ་བརྒྱད་པ་
འཆོག་སྟོན་ལ་སྟོ་མཐུན་ཞི་ཅིན་མིང་སྟོན་ཤིང་ཏུ་

བྱས་པའི་ཉང་གྲུང་དབྱང་གིས་གཞི་རིམ་ཉང་ཅ་
འཇུག་ས་འཇུག་སྡོད་ལ་ཆད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་བྱས་
པ་སྤྲུགས། གཞི་རིམ་ཉང་ཅ་འཇུག་གི་ཆབ་སྲིད་
བྱེད་ཅུས་འཇུག་སྡོད་ལ་འཕེལ་ཁྱུས་ཆེན་པོ་བྱང་
ཡོད། ཡིན་ནའང་མི་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་མཆོན་ན་སྟེ་
ཆོག་སྟོན་ཀྱི་རིག་གནས་སྤང་ཚུལ་དང་ས་ཁམས་གནས་
བབ། རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་ཆོད་
འཛིན་པོག་པའི་དབང་གིས་གཞི་རིམ་ཅ་འཇུག་གི་
ཆབ་སྲིད་བྱེད་ཅུས་འདོན་སྤེལ་བྱེད་པར་ད་ཏུང་ཞན་
ཆ་འགའ་ཤས་གནས་ཡོད་པ་དང་ལས་དོན་སྤེལ་རྒྱར་
སྤར་བཞིན་འཕེལ་ཁྱུས་ཀྱི་བར་སྟོང་ཅུང་ཅི་ལྡན་
ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་བྱེད་བྱུག་གི་གཤམ་ཀྱི་སྟོགས་འགའ་
ནས་མདོན་ཡོད་དེ།

ཐོག་མར་ཆབ་སྲིད་བྱེད་ཅུས་ཀྱི་མཆོག་སྟོན་ཐིག་
ཆོད་འཛིན་བྱས་པ་གནད་ལ་མ་ཁེལ་བ། གཞི་རིམ་
ཉང་གི་ཅ་འཇུག་གིས་ཉང་གི་སྲིད་ཅུས་དང་འདོད་
ཚུལ་བྲིལ་བསྐྱགས་དང་། ཉང་ཡོན་ལ་སྟོབས་གསོ་དང་
དོ་དམ་བྱེད་པ། མང་ཆོག་སྟོན་ལ་མཐུན་སྦྲིལ་དང་སྦྱལ་
སྟོང་བྱེད་པ། གཞི་རིམ་བཅོས་སྟོང་ལ་འགོ་བྲིད་བྱེད་
པ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགན་སྤྲུག་ཏུ་འཁུར་ཡོད། འོན་
ཀྱང་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་ཉང་ཅ་འཇུག་ས་
ཤས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རུས་པ་དང་ཞབས་ཞུའི་རུས་པ་
མཉམ་བསྐྱེད། ཞབས་ཞུ་ཅན་གྱི་ཉང་ཅ་འཇུག་ས་
འཇུག་སྡོད་གི་ནང་དོན་སྟོགས་རི་བའི་སྟོན་ནས་གོ་བ་
ལེན་པ། ཞབས་ཞུའི་རུས་པ་ཁོ་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རུས་

པའི་ཚབ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་ཚུལ་ཡོད་པས། ཚད་
ངེས་ཅན་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་ཁོ་ཚོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་དང་དམིགས་ཡུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཐད་རང་ངོས་ཀྱི་
ཆབ་སྲིད་རོ་བོ་ལ་གོ་བ་གནད་འཁེལ་མ་ལོན་
པས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལུས་པ་འདོན་སྡེལ་བྱ་རྒྱ་མི་སྤང་
བར་ཟུར་པ་དང་། ༡༨་ལີ་ཞབས་ཞུའི་རང་བཞིན་
དང་སྟོན་སྟོན་རང་བཞིན་ལ་ཤུགས་སྐྱེན་སྤེབས་ཡོད།

ཆབ་སྲིད་བྱེད་ཅུས་པ་རེ་ཞན་འགྲོ་བའི་སྤང་
 ཚུལ་སྤྲོ་ཚོགས། གཅིག་ནས་ཆབ་སྲིད་དྲིལ་བསྐྱགས་
 སློབ་གསོ་དང་སྲིད་ཅུས་བརྒྱད་འབྲེན་བྱེད་ཅུས་ཚུང་
 ཏུ་མོང་བ། གཞི་རིམ་ཏང་ཙུ་འཇུགས་ཀྱིས་ཁྱོན་
 ཡོངས་ནས་ཏང་གི་ལམ་སྟོགས་དང་བྱེད་སྟོགས་སྲིད་
 ཅུས་བཅས་དྲིལ་བསྐྱགས་གནད་འཁེལ་བྱས་ཏེ། རང་
 ཉོགས་ཀྱིས་ཏང་གི་འདོད་སློ་མང་ཚོགས་ལ་བརྒྱད་
 བསྐྱགས་བྱས་ཏེ། མང་ཚོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་
 ཡུགས་ལ་དྲག་ཆས་སྤྲོ་སྤྲོ་མཛོན་འཇུག་དང་། སྲིད་
 ཅུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དོན་འབྲེལ་ཡོང་བར་སྤར་ལས་སྤྲོ་
 པའི་སྤྲོལ་འདེད་གཏོང་དགོས། འོན་ཀྱང་མི་རིགས་ས་
 ཁུལ་ལ་མཚོན་ན་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་སྤྲོ་
 དང་ལོ་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཕན་ཚུན་འདྲིས་ཡོད་པས། མི་
 རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུ་འཇུགས་ཀྱི་ལས་
 ཀའི་མཐུན་དུ་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁོར་
 ཡུག་གྲུབ་ཡོད་ལ། གཞི་རིམ་ཏང་ཙུ་འཇུགས་ཀྱི་འདུ་
 བེས་འཛོན་སྤངས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་འགན་སློང་འཕྲད་
 ཡོད་པས་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུ་

འདྲུགས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྐྱབས་ལ་སྟེ་བྲིད་དང་
 སྐྱབས་འཛིན་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཆེན་པོ་མེད་
 པས། སྲིད་རྒྱས་ཀྱི་བརྒྱུད་འབྲེན་དང་དྲིལ་བསྐྱགས་
 གྲོལ་གསོའི་བརྒྱུད་རིམ་བྲིད་གནས་འཛེལ་ཤོར་བ་
 དང་། ལག་བསྟར་མཐར་ཕྱིན་མི་བྱེད་པ། བ་ན་
 གནས་འཛེལ་དབྱིབས་འགྱུར་སྟགས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ཡང་
 ཐོན་གྱིན་ཡོད། རུས་མཚུངས་སུ་མི་རིགས་ས་ཁུལ་རུ་
 ཆོས་དད་བྱེད་པ་དེས་དད་ལྡན་མང་ཆོགས་ལ་སྤར་
 བཞིན་ཤུགས་ཀྱིན་རུང་ཆེན་པོ་ཐེབས་བཞིན་ཡོད་པ་
 དང་། རུར་བཙོན་ཡར་སྐྱེད་དང་ཆོན་རིག་དང་
 མཐུན་ཞིང་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་རིག་གནས་འདུ་ཤེས་
 བཅུགས་ཏེ། བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྗེས་ལྷས་
 བསམ་སྒྲོར་བཀག་འཁོག་བྱེད་པར་འཁོག་གྱིན་དེས་
 ཅན་ཞིག་བཟོས་ཡོད། འདི་དག་ཆང་མས་ཆབ་སྲིད་
 དྲིལ་བསྐྱགས་སྒྲོལ་གསོ་དང་སྲིད་རྒྱས་བརྒྱུད་སྒྲོད་
 བྱེད་རུས་གནད་རུ་འཁེལ་མེད་པས། མི་རིགས་ས་
 ཁུལ་གྱི་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཆོགས་ཀྱིས་
 ཏང་གི་བྱེད་སྟུགས་དང་སྲིད་རྒྱས། མར་ཁེ་སིའི་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་རིག་གནས་བཅས་ཆ་རྒྱས་ཟབ་པོ་
 མ་ཡོན་པ་དང་། མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་ཏང་
 ར་འདྲུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འགོ་བྲིད་རུས་པར་ཤུགས་
 ཀྱིན་རན་པ་ཐེབས་ཤིང་། སྤྱོད་གསེབ་རུ་ཡོད་པའི་
 ཏང་གི་ཤོང་བུར་འགྲེལ་ཤུགས་རྗེ་ཞན་རུ་སྤང་ཡོད།

གཉིས་ནས་འགོ་བྱིང་གི་གཞི་རིམ་བཅོས་སྒྲིང་
བྱེད་ཀྱས་ཆེན་པོ་མེད་པ། མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་

རིམ་ཏང་ཙུང་འཕུགས་ནི་བྱ་གཞག་ཁག་གི་འགོ་བློན་གྱི་སྒྲིག་ཤིང་ཡིན་པ་དང་། གཞི་རིམ་ཏང་ཙུང་འཕུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གོང་བྱུང་འགྲེལ་བྲགས་ཆེ་ཆུང་གིས་གཞི་རིམ་གྱི་སྒྲིག་ཆོག་པ་ཅོས་སྒྲིབ་གི་པན་འབྲས་ལ་བྲགས་ཆེན་ཐེབས་བཞིན་ཡོད། གཞི་རིམ་གྱི་སྒྲིག་ཆོག་པ་ཅོས་སྒྲིབ་བྱེད་པར་ཏང་ཙུང་འཕུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་འགོ་བློན་ཐུབ་དགོས་པ་དང་། གཞི་རིམ་ཏང་ཙུང་འཕུགས་ཀྱིས་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་མང་ཆོག་ཀྱི་ཡིད་འགྲུག་དང་འབོད་སྒྲུལ་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་མི་རིགས་ས་ཁུལ་ཁག་གི་ལ་མཚན་ན། གཞི་རིམ་གྱི་སྒྲིག་ཆོག་པ་ཅོས་སྒྲིབ་ཁྲོད་ཏང་ཙུང་འཕུགས་དང་ཏང་ཡོན་ལས་བློན་པས་སྒྲོབས་བྲགས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་མཉམ་ལས་བྱེད་པ་མི་འདར་བ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་རང་ཐག་རང་གཅོད་དམ་ཡང་ན་གཞན་ལ་ཁེག་འགན་སྲུང་པས། གཞི་རིམ་ཏང་ཙུང་འཕུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བྱེད་རྒྱུ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་པའི་སྒྲིག་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲོབས་བྲགས་ལ་ཆོད་འཛིན་ཐེབས་པ་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་བཅོས་སྒྲིབ་ཁྲོད་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུང་འཕུགས་ལ་ཀྱན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཆོད་ཆེན་པོ་མེད་པའི་དབང་གིས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་མང་ཆོག་ཀྱིས་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུང་འཕུགས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཆོད་མཐོན་པོ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་པ་མི་འདར་བ་དང་སྐད་གྲགས་ཆོད་པའི་ས་གནས་དེ་གའི་ཤེས་ལྡན་མི་སྤྱི་རྒྱུ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོང་བྱུང་འགྲེལ་བྲགས་ཀྱི་བྲགས་ཆེན་ཆུང་བྱུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེའི་ཐོག་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་

ས་ཁུལ་ཁག་གི་སྤྱི་མཐུན་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་བསམ་བློ་ཐུང་ཆབས་ཆེན་ཡིན་པར་བརྟེན་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུང་འཕུགས་ཀྱིས་སྒྲིག་ཆོག་པ་ཅོས་སྒྲིབ་ལ་བློན་བྱེད་བྲགས་དང་པན་འབྲས་ཐོན་བྲགས་ཆུང་བར་ལུས་པའི་གནས་ཚུལ་རེད།

གཉིས་པ། མི་རིགས་ས་ཁུལ་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུང་འཕུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བྱེད་རྒྱུ་ཆེ་བྱུ་གཏོང་བའི་ལག་ལེན་གྱི་ཐབས་ལམ།

ཞིང་ཆེན་གྱི་ཏང་གི་འཕུས་མི་ཆོག་ཆེན་ཐེབས་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག “ང་ཆོས་གཞི་རིམ་ལ་དམ་འཛིན་བྲགས་ཆེན་བྱེད་པའི་ཁ་ཕྱོགས་གསལ་བོ་བརྟན་པོར་བཅུགས་ནས་ཙུང་འཕུགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཆེ་བྱུ་གཏོང་བྱུ་གཅོད་གནད་བྱེད་པ་དང་གོང་འོག་འབྲེལ་མཐུད་དང་ལག་བསྟར་རྒྱུ་ལྡན་བྱེད་པའི་ཙུང་འཕུགས་ཀྱི་མ་ལག་བརྟན་པོར་བཅུགས་ནས་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུང་འཕུགས་ཆོད་ལྡན་ཅན་དང་ཆོད་ལྡན་ཅན་འཕུགས་སྒྲིབ་ལ་སྒྲུལ་འདེད་གཏོང་དགོས” ཞེས་ནན་བཤད་བྱས་པ་ནང་བཞིན། མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཏང་གི་སྲིད་སྒྲིབ་མང་གཞི་སྤེལ་བས་སྤྱི་མཐུན་ཡོང་བར་སྒྲུལ་འདེད་གཏོང་ཆེད། དེས་པར་བྱ་གཤམ་གསལ་སྒྲིག་འགའི་ཐད་ལྷན་མཐུད་བྲགས་བརྒྱུ་དགོས་པ་སྟེ།

གཅིག་ནས་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུང་འཕུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྒྲིབ་བྱེད་རྒྱུ་ཆེ་བྱུ་བརྒྱུད་དེ་ཏང་གི་ཆབ་

སྲིད་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བསམ་སྒྲིལ་དུ་ག་ཆས་སྤྲོས་
དགོས། གཞི་རིམ་ཏང་ཙུའུ་གས་ནི་མི་རིགས་ས་
ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཏང་གི་“སྐད་སྒྲ” ཡིན་པའི་ངེས་
ཐད་ནས། བསམ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གསོ་རྒྱུ་ཤུགས་ཆེ་བ་
བཏང་ནས་བསམ་སྒྲིལ་འཁོར་སྤྱོད་གསོ་གཞི་རིམ་ཏང་
འཛུགས་བྱེད་པའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་
ཏེ། ཏང་གིས་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུའུ་གས་དང་ཏང་
ཡོན་ལས་བྱེད་པའི་བསམ་སྒྲིལ་འགོ་བྱེད་ཅུས་པ་སྤྲོས་
གསོ་བྱས་ན། ད་གཞི་དུ་ལག་ལེན་ཁྲོད་ནས་ཏང་གི་
ཆབ་སྲིད་སྒྲིག་ཤིང་གི་གོ་གནས་སྤྲོས་ལས་ལྷག་པར་
སྤང་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ། ཞིང་ཆེན་གྱི་ཏང་གི་འཕུས་མིའི་
ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་“ཕུགས་བསམ་
དང་དད་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོང་བར་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཏང་གི་
བསམ་སྒྲིལ་ལུགས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ལས་འགན་ཡང་དང་
པོར་འཛིན་དགོས” ཞེས་ནན་བཤད་བྱས་པ་ནང་
བཞིན། མཆོ་སྤྱོད་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་ཏང་
ཙུའུ་གས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཞེད་ན། ཕུགས་བསམ་དང་
སེམས་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་དད་སེམས་ཀྱི་ཆང་
གཞི་བརྟན་དུ་གཏོང་བར་མཉེན་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་
འདུགས་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བྱས་ཏེ་བབས་ན་
མཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་གསར་བཟུང་ཐོན་ཁུངས་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱོད་
སྤྱོད་མི་སྤྱོད་དང་གྲུང་ཁྲོད་ཀྱི་ཡོན་ལས་བྱེད་པ་
ཡང་བཅོན་གྱི་བསམ་སྒྲིལ་མིག་དཔེ་བྱས་ནས། ཏང་
ཡོན་ལས་བྱེད་པ་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ནས་ཏང་ལ་དགའ་བ་
དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་གཅིས་པའི་བརྟེན་སེམས་མཆོན་པ་

དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཕུགས་བསམ་བརྟན་དུ་གཏོང་
བ། ཚུལ་མཐུན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་བརྟེན་དུང་ཐད་ཀྱི་
ངོས་འཛིན་གཅིག་མཐུན་བརྟེན་དད་སེམས་ཐད་ཀྱི་
སྤྱོད་བརྟེན་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡོང་བ་བྱེད་
པ། ཆབ་སྲིད་ཐད་སྤྱོད་གཅིག་སེམས་གཅིག་དང་ཐུན་
མོང་ཐོག་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་བ་བཅས་བྱས་ནས་གྲུང་ཁྲོད་
རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་རིང་ཕུགས་བསམ་དང་གྲུང་གོའི་
ཁྲུང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཕུགས་
བསམ་གྱི་སྤྱོད་བརྟེན་འགྱུར་མེད་ཀྱི་དད་མོས་བྱེད་
མཁན་ཞིག་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་དགོས། དེ་དང་ཆབས་
ཅིག་མཆོ་སྤྱོད་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུའུ་
འཛུགས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཁྲུང་ཕུགས་བསམ་དང་
ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱི་རྒྱུ་ཕྱི་རྒྱུ་ཕྱི་རྒྱུ་ཕྱི་རྒྱུ་ཕྱི་རྒྱུ་
པ་དང་ཏང་གི་གསར་གཏོད་རིགས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཀྱིས་བསམ་སྒྲིལ་དུ་ག་ཆས་སྤྲོས་པ་དང་ལག་
ལེན་ལ་མཐུན་ཁྲོད་བྱེད་དགོས། མར་ཁེ་སེའི་རིང་
ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་ཆང་གཞི་ཟམ་མི་ཆད་པར་
བརྟན་དུ་གཏོང་བ། དེང་རབས་ཀྱི་མར་ཁེ་སེའི་རིང་
ལུགས་དུས་རབས་གསར་བའི་གྲུང་གོའི་ཁྲུང་ཆོས་
ཕྱན་པའི་སྤྱོད་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱིས་བསམ་སྒྲིལ་དུ་ག་
ཆས་སྤྱོད་པ་མཐའ་འཁྲོངས་བྱས་ནས། བསམ་སྒྲིལ་
ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་དང་། རྟོག་འཕྲུལ་གྱི་བསམ་
སྤྱོད་ཆུབས་རྒྱུ་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྤངས་མི་
ལེགས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་སེམས་འཛུལ་བྱེད་པར་བཀག་
འགོག ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པས་འདུ་ཤེས་འཛིན་

སྒྲིབ་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བརྟན་ཉིད་དང་མི་རིགས་ཀྱི་
མཐུན་སྦྲིལ་ལ་མི་ཕན་པའི་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་གཏམ་སྦྱོད་
ཡོད་ཚད་བཀག་འགོག་བཅས་བྱས་ཏེ། ཏང་ནང་གི་
ངོས་འཛིན་གཅིག་མཐུན་ཚད་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་སློན་ནས་གོང་
བྱུང་བསྐྱེལ་དགོས།

གཉིས་ནས་གཞི་རིམ་ཏང་ཙུ་འཕུགས་ཀྱི་ཆབ་
སྲིད་དྲིལ་བསྐྱགས་སློབ་གསལ་རྒྱུ་པ་ཆེ་ཏུ་བཀྲ་
ནས་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་སློབ་གསལ་
ཤུགས་སློན་བརྒྱབ་སྟེ་ཀྱང་སྤྱི་མི་རིགས་གོང་འཕེལ་གཅིག་
སྦྲིལ་གྱི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོར་འཕུགས་དགོས། མི་
རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ནི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་
སློག་ཙུ་ཡིན་པས་ཀྱང་སྤྱི་མི་རིགས་བརྒྱུར་དར་ཆུབས་
ཆེན་ཡོད་བར་མི་རིགས་ཁག་གི་མཐུན་སྦྲིལ་མཛུགས་
བཙུག་དང་ཐུན་མོང་ཐོག་འབད་འཐབ་བྱེད་པར་
བརྟེན་དགོས། མཆོ་སློན་ནི་བོད་སྡེ་དང་ཤིན་ཅང་
ལ་འདབས་འབྲེལ་ཞིང་མི་རིགས་མང་པོ་དང་ཆོས་
ལུགས་མང་པོ། རིག་གནས་མང་པོ་བཅས་མཉམ་
འདྲེས་བྱས་ཡོད་པའི་ཞིང་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པའི་ངས་
ཐད་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞི་མཐུན་ཡོད་བ་བྱ་
རྒྱ་ནི་དེ་བས་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་རེད། ཞིང་ཆེན་
ཀྱི་ཏང་གི་འཕུས་མི་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་བཞི་པའི་
ཐོག་ “ང་ཆོས་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཉེ་བའི་རིན་
ཐང་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལ་དང་དར་སྤེལ་བཀྲ་སྟེ་མར་ཁེ་སི་
རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལྟ་བུ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ། མི་

རིགས་ལྟ་བུ། ཆོས་ལུགས་ལྟ་བུ། རིག་གནས་ལྟ་
བུ། ངོས་འཛིན་གཅིག་མཐུན་ཁུལ་སློབ་གསལ་བཅས་
གཏོང་བཅས་དང་སྤེལ་བ་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྒྲིབ་ས་
ཀྱི་གཞུང་ས་གཙོ་བོ་འཕུགས་སྦྱོར་ལ་རྒྱུ་ཆད་མེད་
པར་ཤུགས་སློན་བརྒྱབ་ཡོད།” ཅེས་བརྟན་ཡོད། མི་
རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་
འཕུགས་སྒྲིབ་ལ་ཁོར་ཡོད་ནས་སྤེལ་འདེད་གཏོང་
བ། ཀྱང་སྤྱི་མི་རིགས་ཀྱི་གཅིག་མཐུན་འདུས་གྲུབ་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་འཕུགས་པའི་ཐད་ལྷན་མཐུན་
མཐུན་གཤམ་ཏུ་བསྦྱོད་པ། མཆོ་སློན་གྱི་མི་རིགས་ས་
ཁུལ་ཏུ་དྲིལ་བསྐྱགས་སློབ་གསལ་མ་ལག་འཕུས་ཚད་
ཏུ་གཏོང་དགོས། རྒྱལ་དམངས་སློབ་གསལ་དང་། ལས་
བྱེད་པའི་སློབ་གསལ། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་སློབ་གསལ་བཅས་
དམ་འཛིན་ལེགས་པོ་བྱས། ཁྱབ་ཁོར་ཆེ་ཏུ་གཏོང་
བ། དངོས་ཕན་རང་བཞིན་ཆེ་ཏུ་གཏོང་དགོས་པ་སྤྱི་
དང་། ལྷག་པར་ཏུ་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་རིགས་པའི་
གཞུང་ལུགས་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་བ་
དང་། གཞི་རིམ་གྱི་ཆོགས་སྤྱི་མི་འདུ་བ་དང་ཁྱབ་
ཁོངས་མི་འདུ་བའི་ཏང་ཡོན་ལ་དམིགས་ཏེ་རྒྱས་རྒྱུན་
ཏུ་ཏང་གཤིས་སློབ་གསལ་བྱེད་སྟེ་སྤེལ་བ་དང་། སློབ་
གསལ་དང་གསལ་སྦྱོར་སྦྱོར་བརྒྱུད་དམ་འཛིན་ལེགས་པོ་
བྱེད་པ། ཏང་ཡོན་གྱི་སློབ་གསལ་དང་གསལ་སྦྱོར་སྦྱོར་
བརྒྱུད་ལས་ཀའི་འཆར་འགོད་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱ་ལྟར་
དམིགས་བྱའི་རང་བཞིན་ལྟར་པའི་སློབ་གསལ་དང་
གསལ་སྦྱོར་སྦྱོར་བརྒྱུད་ཀྱི་མ་ལག་བཙུགས་ནས་ནང་

དོན་སྒྲིལ་མང་ཅན་དང་ནམ་པ་སྒྲིལ་མང་གི་སྒྲོབ་གསོ་
 དང་གསོ་སྦྱང་སྦྱང་བཅས་བྱ་དགོས། དེ་ཡོད་ཀྱི་མི་
 རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་སྒྲོབ་གསོའི་དཔེ་སྟོན་ས་
 ཆོག་ས་དང་རྒྱལ་ཤུགས་ཡོད་ཆུས་བཏོད་པའི་ཞིང་
 ཆེན་རིམ་པའི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་དཔེ་
 སྟོན་ལས་ཁྲུང་ས། དཔེ་སྟོན་ཡུལ་ཆོ། དཔེ་སྟོན་ཕྱེ་
 བ། གཞོན་ནུ་ལོ་རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་
 ཡར་ཐོན་སྒྲོབ་གསོའི་དཔེ་སྟོན་ས་ཆོག་ས། གཞི་རིམ་གྱི་
 ཏང་ཆ་འཇུག་ས་དང་། ཏང་ཡོན་ལས་ཁྲུང་ས། མང་
 ཆོག་ས་བཅས་ལ་མར་ཁེ་སའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་
 ལྟ་བུ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ། མི་རིགས་ལྟ་བུ། ཆོས་ལུགས་
 ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོབ་གསོ་སྒྲུབ་ཏེ། མི་རིགས་ཁག་གི་
 མང་ཆོག་ས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲོ་མི་རིགས་གོང་བྱ་གཅིག་སྒྲིལ་
 གི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོར་འཇུག་ས་པའི་བསམ་བློའི་རང་
 རྟོགས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན། བྱ་སྦྱོང་གི་རང་
 རྟོགས་བཅས་ཆེ་བྱ་གཏོང་དགོས། མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་
 ལམ་ལུགས་འཇུག་ས་སྦྱོང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བྱ་གཏོང་བ་
 དང་། “ཆོག་ས་འདུ་གསུམ་དང་སྒྲོབ་ཆོན་གཅིག” གི་
 ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསྟར་བ། རྒྱ་
 རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྒྲོབ་སྦྱོང་དོན་འཁྲོལ་བྱེད་པ། མི་རིགས་
 མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲོབ་གསོ་དང་ཀྱང་སྤྲོ་མི་རིགས་གོང་བྱ་
 གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་འདུ་ཤེས་བརྟན་ཞིང་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་
 སྒོ་ནས་སྒྲོབ་གསོ་སྒྲུབ་བ། གཞི་རིམ་ཏང་ཡོན་གྱི་
 འཛིག་ཉེན་ལྟ་བུ་དང་། མི་ཆོའི་ལྟ་བུ། རིན་ཐང་གི་ལྟ་
 བ་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་བཅས་

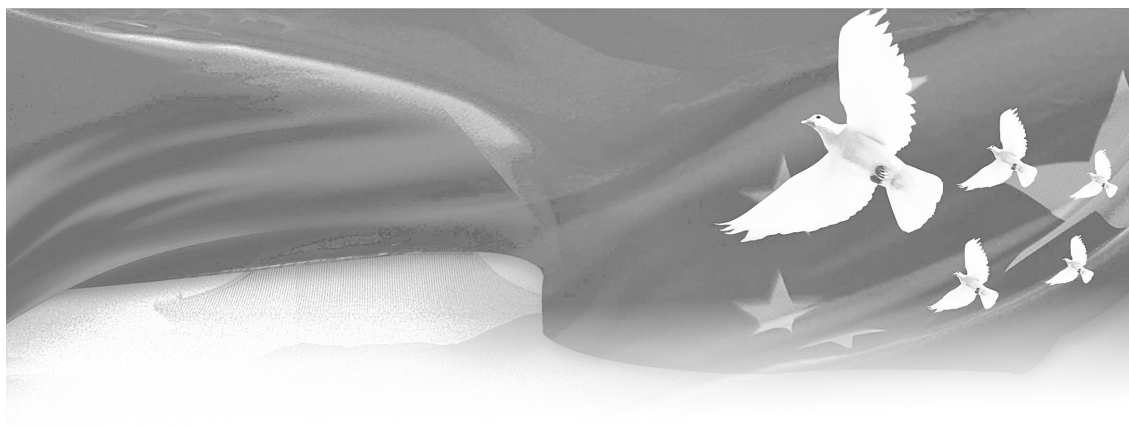
བྱས་ཏེ་ཀྱང་སྤྲོ་མི་རིགས་གོང་བྱ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་འདུ་
 ཤེས་བརྟན་པོ་འཇུག་ས་དགོས།

གསུམ་ནས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་སྒྲུལ་སྒྲོང་གི་རྒྱུ་པ་
 ཆེ་བྱ་བཏང་ནས་ཆབ་སྲིད་བརྟན་ལྡིང་ཡོང་བ་སྤྱད་
 སྦྱང་བྱ་དགོས། གཞི་རིམ་གྱི་ཏང་གི་ཆ་འཇུག་ས་ནི་
 ཏང་གི་ལས་དོན་འདུ་པོ་དང་འཐབ་འཛིང་རྒྱུ་
 ཤུགས་ཀྱི་ཆར་གཞི་ཡིན་པས། མི་དམངས་མང་
 ཆོག་ས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད། མི་རིགས་ས་
 ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་ཏང་ཆ་འཇུག་ས་ཀྱིས་མ་དཔེ་གཞན་
 དག་གི་གཞི་རིམ་ཆ་འཇུག་ས་དང་འདྲ་བའི་དོ་དམ་
 དང་ཞབས་ཞུའི་རྒྱུ་པ་འཁུར་དགོས་པ་མ་ཟད། མི་
 རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བརྟན་ལྡིང་སྤྱད་སྦྱོང་བྱེད་པའི་
 འགན་འཁུལ་གལ་ཆེན་ཡང་འཁུར་ཡོད། དེ་ནི་ཏང་
 དང་སྲིད་གཞུང་གི་གཞི་རིམ་གྱི་སྲིད་སྦྱོང་ཆར་གཞི་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། མཐའ་མཆོམས་ས་
 ཁུལ་གྱི་བདེ་འཇགས་བརྟན་ལྡིང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་
 པ་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་གི་སྤྱི་ཆོག་ས་བརྟན་ལྡིང་སྤྱད་སྦྱོང་
 བྱེད་པ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་སྤྱད་སྦྱོང་བྱེད་
 པའི་བར་ཐོད་བརྒལ་བྱས་ཡོད། དེ་བས་མི་རིགས་ས་
 ཁུལ་གྱི་ཏང་དང་མང་ཆོག་ས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་
 མཐུད་བྱེད་པའི་ཟམ་པ་དང་འབྲེལ་ཐག་ལྟ་བུ་
 དང་། མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་བརྟན་ལྡིང་ཡོང་
 བའི་གནད་འགག་ཏུ་བཅིས་ཏེ། དཔལ་འཕྱོར་གོང་
 སྒྲུབ་དང་མང་ཆོག་ས་གོང་བྱ་གཅིག་སྒྲིལ། བརྟན་
 ལྡིང་སྤྱད་སྦྱོང་བཅས་བྱ་རྒྱ་ནི་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་

འིང་ཆེན་གྱི་ཏང་གི་འཕུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་

ཐེངས་པ་ལུ་གཞི་པས་གཞི་རིམ་ཙ་ཙ་འཇུགས་ཁྱོན་
 ཡོངས་ནས་ཡར་ཐོན་ཡོང་བར་སྒྲུལ་འདེད་བྱས་ནས་
 ཁྱོ་ཡོངས་ཀྱི་འཆར་འཁོད་གལ་ཆེན་གསལ་ཁ་ཐོན་
 པར་བཞོས་ཡོད། དེད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་
 ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་ཏང་ཙ་ཙ་འཇུགས་འཇུགས་སྐྱོང་
 དང་སྟོན་སྲུ་ཆབ་སྲིད་བྱེད་རུས་འཇུགས་སྐྱོང་ལ་
 རྒྱགས་སྟོན་བརྒྱབ་སྟེ། གཞི་རིམ་ཏང་ཙ་ཙ་འཇུགས་
 འཇུགས་སྐྱོང་གི་ཆབ་སྲིད་དྲིལ་བསྐྱགས་དང་ཆབ་
 སྲིད་འགོ་བྱིད། ཆབ་སྲིད་སྒྲུལ་སྐྱོང་སོགས་ཀྱི་རུས་པ་
 མཐོར་འདེགས་བྱས་ནས་མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་ས་ཁུལ་
 ཁྱོ་གཞི་རིམ་ཏང་ཙ་ཙ་འཇུགས་དེ་ཀྱང་སྤྱི་མི་རིགས་ཁོང་
 ལུ་གཅིག་སྒྲིལ་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོར་འཇུགས་པའི་
 གནས་ལུལ་གལ་ཆེན་དང་ས་ཁུལ་ཏང་གི་སྲིད་འཛིན་
 མང་གཞི་རྩེ་བརྟན་སྟུབ་པར་འབད་ཅིང་འབྱུངས་
 དགོས་སོ། །

ཕྱི་ཕྱི་ལས་བྱེད་ལ “འདེམས་སྐྱོང་འཛིན་སྐྱོང” བཀྲིས་ཏེ་ ཁྱོད་གསེབ་དར་སྤེལ་ལ་རྟོགས་འདེགས་བྱེད།

གྲང་ཏེ་གྲང་།

མ་ཞོ་ཁུལ་གྱིས་དབུལ་ཐར་འགག་སློལ་གྱི་གྲུབ་
འབྲས་སྤྱི་བཏན་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏོང་རྒྱ་དང་། ཁྱོད་
གསེབ་དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་རྒྱས་ལྡན་ཁྲོམ་ལམ་དང་
འབྲེལ་མཐུད་བྱེད་པའི་སྐྱོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱ་ཅི་ཞི་ཅིན་
མིང་གི་རྣམས་བཤད་གཤམ་ཆེན་དོན་འཁྲོལ་གཏོང་ཟབ་
བྱས། 《ཁྱོད་སྤྱི་མཆོ་སྤྱི་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཅི་དང་
པོ་དང་ལས་དོན་རྒྱ་ཁག་གིས་མངགས་པའི་དོ་དམ་
བྱ་ཐབས་སྐྱོར་གྱི་ཞིང་ལུང་གཞུང་དོན་ཐིན་གྱི་བར་
ཐོ》ལག་བརྟར་དོན་འཁྲོལ་བྱས། འདེབས་གསོར་
མཐོང་ཆེན་བྱས་ནས་ཁྱོད་ཆོར་བཅའ་སྤྱི་ལས་བྱེད་པར་དོ་

དམ་བྱ་རྒྱར་བྱགས་སྤོན་བརྒྱལ་རྒྱ་དེ་ཁྱོད་གསེབ་དར་
རྒྱས་གཏོང་བའི་འཐབ་རྒྱས་ལ་སྤུལ་འདེད་གཏོང་
ཟབ་གཏོང་བའི་དམ་འཛིན་བྱ་གཞི་གཤམ་ཆེན་ཞིག་རྒྱ་
བཅིས་ནས། “སྤྱི་ཁོ་ཆོད་པའི་འདེམས་གསོའི” བྱ་
ཐབས་སྤྱད་པ་བརྒྱད། རྒྱ་གཏན་ཅན་དང་འབྲེལ་
ཐག་ཀྱི་པོ་འོ་སྤོ་ནས་ཁྱོད་ཆོར་བཅའ་སྤྱི་ལས་དོན་
ལ་མཐོང་ཆེན་བྱས་ཏེ་ཁྱོད་གསེབ་དར་རྒྱས་ཡོང་ཆེད་
ཙུ་འཇུགས་གྱི་འགན་ལེན་བཏན་པོ་ཞིག་མཁོ་འདོན་
བྱས་ཡོད།

ལེགས་འདེམས་སྤོན་འཁྲོང་བྱེད་བ་རྒྱན་འཁྲོངས་
བྱས་ནས་ཙུ་འཇུགས་སྤོབས་བརྒྱར་གྱི་འགན་འཁུའུར།

ཏང་ཡུང་དབྱང་དང་ཞིང་ཁུའི་རེ་བ་ལ་ནན་
 བོར་གཞིགས་ནས་ཚད་མཐོའི་སྤྱད་ཚད་ལ་གཞིགས་
 ཏི་གྲོང་ཚོར་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་པོ་མངགས་
 གཏོང་བྱ་རྒྱུ་དེ། གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་
 འཐབ་རྩས་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་ལས་འགན་ཡང་
 དང་པོར་བཅིས་ནས་སྤོང་ལ་གྲོང་ཚོས་སྤྱད་ཡང་མི་
 མངགས་གཏོང་བྱ་རྒྱུའི་ཅ་དོན་ལྟར། རྩས་གཞི་བཟོ་
 བ་དང་ཏན་ཏིག་བྱས་ཏི་ཁྲུལ་ཡོངས་ཀྱིས་གྲོང་གསེབ་
 དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་གཙོ་གནད་གྲོང་ཚོ་124ལ་གྲོང་
 ཚོར་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་པོ་372བདམས་ནས།
 གྲོང་ཚོར་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་པོའི་དབྱེ་ཁག་ཅ་
 འཛུགས་བྱེད་དགོས། གྲོང་བྱིར་དང་རྫོང་ཁུའི་ཅ་
 འཛུགས་ཕྱས་གྲོང་ཚོར་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་རྒྱུ་ཁག་
 གི་རྒྱན་གཏན་གྱི་དོ་དམ་ལས་དོན་ཡག་པོ་སྤྱད་པ་
 དང་། གཅིག་གྱུར་སྤྱོད་ཀྱི་མཐུན་སྦྱོར་ལ་བྱགས་
 སྤོང་རྒྱུ་པ། ལྷ་སྤྱོད་ཞིབ་བཞེར་དང་དབྱེད་ཞིབ་
 ནན་པོ་བྱེད་པ། རྩས་ཚོགས་རེར་ཁྱེད་མཐར་ཡང་
 ལས་ཀའི་འཆར་ཅན་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གཅིག་འཛོག་
 པ། གྲོང་ཚོའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་པོའི་ལས་དོན་
 རྒྱུ་ཁག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཏན་ཏིག་པ་བཅས་ཀྱི་འགན་འཁུར་ནས་
 ལས་ཀའི་ཉམས་སྦྱོང་བཞེས་དང་། མཐུན་སྦྱོར་
 ངང་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས། ཞང་དང་
 གྲོང་བཅའ་ཁག་གི་ཏང་ཡུང་གྲོང་ཚོར་བཅའ་ཁྲིམས་
 ལས་དོན་རྒྱུ་ཁག་གི་རྒྱན་གཏན་གྱི་རྟོག་ཞིབ་ལས་
 དོན་ཡག་པོ་སྤྱད་རྒྱུའི་འགན་འཁུར་རྒྱུ་དང་། རྟོག་

ཞིབ་དང་ལས་རེས་སྤོང་པ། ཕྱིར་བསྟོད་དགོངས་ཀྱི་
 དང་ཡུང་གསེབ་ཡོངས་ཚོར་རྒྱས་གོང་ལ་ཡར་ཁྱེད་
 པ་དགོངས་མིན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འཁུར་ལག་བསྟར་
 ནན་པོ་བྱ་རྒྱུ། ཟླ་རེར་ལས་ཀའི་འཆར་ཅན་ཚོགས་
 འདུ་ཐེངས་རེ་བསྟར་རྒྱུ་དང་གྲོང་ཚོར་བཅའ་ཁྲིམས་
 ཡོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཁག་གསལ་བཟོ་རྒྱུ། གོམ་སྤྱད་
 རྒྱས་མའི་ལས་དོན་བཀོད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་བཅས་
 རེད། མངགས་གཏོང་ཚན་པས་གྲོང་ཚོར་བཅའ་ཁྲིམས་
 ལས་དོན་རྒྱུ་ཁག་གི་རྒྱས་འདེད་དོ་དམ་ལས་དོན་གྱི་
 འགན་འཁུར་ནས་འགོ་བཙུག་ལས་བྱེད་པ། དམིགས་
 འཛུགས་བྱས་ཏི་ཆེད་མངགས་གྲོང་བྱིར་དང་རྫོང་
 ཡུང་དང་ཞང་གྲོང་ཏང་ཡུང་དང་འབྲེལ་གཏུག་བྱ་
 རྒྱུར་བྱགས་སྤོང་རྒྱུ་པ་དང་། གྲོང་ཚོའི་བཅའ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་དང་པོ་དང་གྲོང་ཚོར་བཅའ་ཁྲིམས་བྱེད་
 པའི་ལས་ཀའི་དང་འཆོ་བའི་གནས་ཚུལ་རྒྱས་ཡོན་བྱས་
 ནས་རྩས་བཀག་ནང་སྤྱོད་མེད་ལ་ཉན་པ་དང་
 དམིགས་ཡུལ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྤོང་ནས་གནད་
 དོན་དངོས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་བརྒྱུ་ཡོད།

སྤྱོད་ཀྱི་ཅ་བར་འཛིན་པ་རྒྱན་འཁུར་བྱས་ནས་
 མཉམ་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་བསྐྱབས་ཏི་རྒྱས་རྒྱུ་པ།

དབྱེད་སྤྱོད་མཐོག་གཏོང་གི་ཁྱབ་འབྲས་སྤྱོད་
 བཟན་རྒྱུ་གཏོང་བ་དང་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་གཏོང་
 བའི་རྩས་ལྷན་ཁྲོམ་གཞུང་དང་འབྲེལ་མཐུད་བྱེད་
 པའི་སྤོང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཅིན་མིང་གི་གསུང་
 བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་དང་། ཞིང་ཆེན་

ཐེངས་བཅུ་བཞི་པའི་ཚེགས་འདུའི་དགོངས་དོན་
 དང་། “ཞིང་ཆེན་རིམ་པས་དཔེ་སྟོན་དམ་
 འཛིན། ལུལ་རིམ་པས་གཙོ་གནད་དམ་འཛིན།
 《2022ལོའི་ཕྱི་ཕྱོད་ལས་བྱེད་པ་སྟོང་གི་གཅིག་སྟེང་
 རེས་སྟོར་གསལ་སྟོང་ལས་དོན་ནན་ཏན་ངང་བསྐྱབ་
 རྒྱུའི་སྟོར་གྱི་བརྗོད་ཐོག་ལས་དོན་ལྷན་ཁྲིའི་
 ལུལ་རིམ་པའི་གཙོ་གནད་གསལ་སྟོང་འཛིན་གྱི་གཉེར་
 རྒྱུའི་སྟོར་གྱི་བརྗོད་ཐོག་ལས་འབྲེལ་སྐྱོད་པ་དང་། སྟོང་
 ཚོར་བཅའ་ཕྱོད་ཀྱང་ཅི་དང་པོ་40ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་
 དཔེ་སྟོན་གསལ་སྟོང་ནང་ཞུགས་པ། སྟོང་ཚོར་བཅའ་
 ཕྱོད་ལས་བྱེད་པ་54ལུལ་རིམ་པའི་གཙོ་གནད་གསལ་
 སྟོང་ནང་ཞུགས་པ། སྟོང་ཁྲིའི་དང་རྫོང་ཁག་གིས་
 མཐའ་སྟོང་ངང་སྟོང་ཚོར་བཅའ་ཕྱོད་ལས་བྱེད་པ་
 སྟོང་གསལ་སྟོང་བྱས་པ་རེད། ཞིང་ཆེན་དང་། ལུལ་
 སྟོང་ཁྲིའི་དང་རྫོང་གིས་ “སྟོང་ཁང་གཞུང་ལུགས་+
 ལག་ལེན་ཉལ་སྟོང་” བྱེད་སྤངས་སྤྱད། ཁག་བཞོས་
 དང་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་སྟོན་ལུལ་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་
 ལས་བྱེད་པ་སྤྱི་གཏུགས་བྱས་ནས་ཟི་ལིང་དང་།
 མཚོ་ཤར་དང་མཚོ་བྱང་སོགས་ས་ལུལ་ཏུ་ཉལ་སྟོང་
 སྟོང་སྟོང་། ཕྱི་ཕྱོད་ལས་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་འཕེ་
 འགྱུར་དང་། བསམ་གཞིགས་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་དང་
 མཐོང་རྒྱ་ཆེ་བྱེད་ཀྱང་ནས་སྟོང་ཚོར་བཅའ་ཕྱོད་ཀྱང་
 ཅི་དང་པོའི་ཏང་འཛུགས་སྟོང་དང་སྟོང་གསེབ་དར་
 རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་འགན་འབྲི་
 གཙོ་བོའི་འདུ་ཤེས་རྗེ་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། “ཞིང་

གསུམ” ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་སྲིད་ཁྲིམ་ཆུ་ཚད་
 དང་ལས་སྟོན་ལུས་པ་ཆེ་བྱེད་ཀྱང་ནས་སྲིད་ཁྲིམ་གྱི་
 རྒྱུ་གཞི་བཟན་པོ་དང་། འགག་སྟོལ་འཛིན་ཐང་ཆེ་
 བ། ལས་ཀའི་སྟོང་ཚུལ་ལེགས་པ་བཅས་ཀྱི་སྟོང་ཚོར་
 བཅའ་ཕྱོད་དཔུང་ཕྱེའི་དཔུང་ཁག་ཅིག་ཏུ་ཐག་
 གཏོད་ཆེད་སྤྱི་ཞིང་བཟན་པའི་ཚ་འཛུགས་ཀྱི་འགན་
 ལེན་བྱས་ཡོད།

དོ་དམ་གནད་ཏུ་འཛིན་པ་རྒྱན་འཁྲིངས་བྱས་ནས་
 ཉིན་རྒྱན་རིམ་བཞོས་ལྟ་སྟོན་བྱེད་པ།

《སྟོང་ཚོར་བཅའ་ཕྱོད་མཚོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་
 ཀྱང་ཅི་དང་པོ་དང་ལས་དོན་ལྷན་ཁྲིའི་གིས་མངགས་
 པའི་དོ་དམ་བྱ་ཐབས》དོན་འབྲེལ་ནན་པོ། ཞིང་ཆེན་
 ཡོངས་ཀྱི་ཚ་འཛུགས་སྤུའུ་ཀྱང་སྟོན་ཚེགས་ཀྱི་
 དགོངས་དོན་ལག་བསྟར་དོན་འབྲེལ་དང་བྱང་འབྲེལ་
 བྱས། ཞིང་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་གཞི་རིམ་ཏང་འཛུགས་སྟོང་
 གི་གཙོ་གནད་ལས་འགན་སྐུལ་སྤེལ་ཚེགས་འདུའི་
 དགོངས་དོན། ལོ་འགོའི་ལུལ་ཡོངས་ཀྱི་སྤུའུ་ཀྱང་སྟོན་
 ཚེགས་སྤྱི་གཏུགས་བྱེད་པའི་དགོངས་དོན་གྱི་གཙོ་
 གནད་དོན་འབྲེལ་བྱས། ལུལ་ཞུའི་ཚ་འཛུགས་སྤུའུ་ཡི་
 ཚོན་ཁག་གི་ཁོངས་མིས་རང་འགྲུལ་ངང་སྤྱི་བྱེད་
 པ་དང་། ལས་དོན་ཉལ་སྟོང་མཐུའི་བྱེད་ཀྱི་ཆེད་དོན་
 འཛིན་གྱི་བཞི་བཅུགས་པ་རེད། སྟོང་ཁྲིའི་དང་རྫོང་
 ཁག་གི་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་བཅར་འདྲི་དང་། དཔུང་
 གཞི་འཚོལ་སྟོན་བྱེད་པ། བཞུགས་མོལ་ཚེགས་འདུ་
 འཚོགས་པ་བཅས་བརྒྱུད་བཅའ་ཕྱོད་ལས་བྱེད་པས་

རིང་གི་གཏོང་སྒྲིབ་ཐད་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལ་འདིད་གཏོང་
དགོས། མི་ཚུ་བར་འཛིན་པ་དང་བདེ་འཇགས་ཁྱོན་
ཡོངས་ནས་བརྗོད་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་ཁྱུ་ལ་ཡོངས་
ཀྱི་གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྔོན་རྒྱུ་ཅི་དང་པོ་གྲོང་ཚོར་
བཅའ་སྔོན་ལས་བྱེད་372ལ་སྒྲོར་1600ལས་མི་དམའ་
བའི་འགན་བཅོལ་གྱི་དུལ་གྱི་ཚད་གཞི་ལས་མི་
ཁྱུང་བའི་ཉེན་སྲུང་པའི་འགན་བཅོལ་ཉ་སྟེན་བྱས་པ་
མ་ཟད། ད་དུང་དུས་སྟེན་གཞུགས་པོར་བརྟན་དཔུང་
ཡག་པོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་ཅི་དང་པོ་དང་གྲོང་ཚོར་བཅའ་
སྔོན་ལས་བྱེད་པས་ལས་ཀ་བྱེད་རིང་ནད་གཞི་དང་
བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གཞོན་འཛོམས་པར་ལྷ་
རྟོག་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྔོན་ལས་
བྱེད་པར་བཅར་འདྲི་དང་འཚོམས་འདྲི་བྱེད་པའི་ལམ་
ལུགས་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་གྲོང་ཚོའི་ལས་བྱེད་པའི་
ལས་ཀ་དང་འཛོམས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་པར་རྒྱས་ལོན་
བྱེད་པ་དང་། ལྷོ་སྔོན་བྱ་བའི་བྱ་ཁག་གི་འཚོམས་འདྲིའི་
དུལ་དངོས་འབེབས་བྱས། “ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་དང་
སྒྲེལ” གི་མ་ལག་གི་བསམ་གཞིགས་འཛུགས་པ། གཞི་
རིམ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ཅི་གཅིག་དྲིལ་བསྐྱགས་དང་
འདམས་བྱགས་ཆེ་བྱ་གཏོང་བ། མ་ལོན་གདོང་ལེན་
ཤེས་བྱའི་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་གིས་《གཞི་རིམ་ཏང་ཙུ་
འཛུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅིས་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་སྒྲོང་
བ》དང་། 《ཏང་ཡོན་སྒྲོང་གིས་ཏང་གི་སྐབས་བརྒྱ་
དགུ་པའི་ཀྱང་ལྷ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་

བྱག་པའི་དགོངས་དོན་》ཞེས་པའི་ཆེད་སྒྲིག་ལེ་ཚན་
བཏོད་པ་དང་། རྒྱུ་ཅི་དང་པོ་24ཡིས་རང་སོ་སོའི་
ལས་ཀ་དང་བྱུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐབས་
དོན་གསར་པར་དམིགས་ནས་དྲང་ཅུས་གསར་པ་
སྒྲེལ་བ་དང་། རྒྱུ་ཅི་དང་པོ་2ལྟལ་ཡོངས་ཀྱི་ “མིག་
དཔེ་འཛོལ་བའི” འོས་མིར་འོས་སྒྲུར་བྱས་ཤིང་། གྲོང་
ཚོར་བཅའ་སྔོན་ལས་བྱེད་པ་5གོ་གནས་སྤར་ནས་སྒོས་
བཀལ་བེད་སྒྲིབ་བྱས་པ་བཅས་རེད། རྟོ་དམ་ནན་པོ་
དང་གཅེས་སྒྲིབ་མཉམ་འཛིན་མཐའ་འཁྱོངས་
བྱས། ཁྱུ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་དང་རྫོང་གི་ཙུ་འཛུགས་ལྷོ་ཁག་
གིས་ “ལག་བསྟར་མཐར་ཕྱིན” གི་བྱེད་ཐབས་སྒྲིབ་
དེ། གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྔོན་ལས་བྱེད་པས་འགན་འཁུ་
བསྐྱབས་ཚུལ་ལ་ “སྒྲེ་གཉིས་ནས་འཛིན་པ་”
སོགས་སྒྲིག་ལམ་དང་འགལ་བའི་སྤང་ཚུལ་ཡོད་མེད་
མངོན་ཞིབ་སྒྲོག་འདྲི་བྱས། ལས་ཀའི་ཁྲོད་གསར་ཆེད་
ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་ “རོ་ཐུག་གདོང་ཤད” དང་
“གནས་སྒོན” གི་མཛུབ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ། བཅའ་སྔོན་
ལས་བྱེད་པས་འགན་འཁུ་ཡག་པོ་མི་འཁུར་བ་དང་
མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཤེས་རྟོགས་སྟབས་ཚད་དང་སྒོ་ཡིད་
ཚོམ་ཚད་དམའ་བའི་སྒྲིབ་བརྗོད་སྒོའི་གསེ་ཚུར་བསྟ་
བྱས་པ་དང་། མིག་སྔའི་བར་ཁྱུ་ལ་ཡོངས་ཀྱིས་གྲོང་
ཚོར་བཅའ་སྔོན་ལས་བྱེད་པའི་ཁྲོད་དུ་ཚུར་འབེན་
བྱས་པའི་མི་7དང་། སྒྲིབ་བརྗོད་ཁ་བརྒྱ་བྱས་པའི་
མི་22ཡོད།

མཚོ་བྱང་ཁྲལ་གྱིས་འདུ་ཤེས་མཐོར་འདེགས་གཏོང་ཐེངས་ གསུམ་བརྒྱད་དེ་མི་རིགས་མཐུན་སྦྱིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་ བྱ་བའི་སྒྲུས་ཀ་དང་ཕན་འབྲས་ཇི་ཆེར་ འགྲོ་བར་སྐུལ་སྤེལ་བྱས།

ཅི་ལྟར།

2013ལོ་ནས་བརྒྱུད་མཚོ་བྱང་བོད་རིགས་རང་ ལ་གལ་ཆེན་གྱི་གསར་གཏོད་དང་ཐོད་བརྒལ་ཐེངས་
སྟོང་ཁྲལ་མི་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་ལས་དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་ གསུམ་བརྒྱད་ཅིང་། “མི་རིགས་མཐུན་སྦྱིལ་ཡར་ཐོན་

གི་བྱེད་སྒོ” རེ “མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་ལས་
དོན” དང་ཁྱད་ཏུ་མི་རིགས་ཐུན་མོང་ཆོགས་པའི་
འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་བཙུགས་” ཅས། གཤམ་གྱི་གོ་རིམ་
འདི་འདྲ་ཞིག་བརྒྱད་པ་རེད།

2013ལོའི་2015ལོའི་བར། “མི་རིགས་མཐུན་
སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་ཁྱུལ་འཕུགས་པའི” འཐབ་རྩས་
གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་དང་། ཞིང་ཆེན་ཡོངས་ནས་
སྔོན་ལ《མཆོ་བྱང་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁྱུལ་མི་
རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་སྒོལ་ཡིག》བཙོས་
ཤིང་། མཆོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་
རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཁྱུལ་དང་པོ་
བརྒྱན་པ་དང་། མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་

གསར་གཏོད་བྱེད་སྒོ་ལ “མཆོ་བྱང་རྣམ་པ་
ཅན” འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ནས་གྲུབ། 2016ལོའི་ཟླ5པར་
མཆོ་བྱང་ཁྱུལ་གྱིས་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་བྱ་
གཞག་གི་ལོ་ལྔའི་རིང་སྤར་ཡང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བའི་
ལས་དོན་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་སྤེལ་ལ། མི་རིགས་མཐུན་
སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་དེ “གསར་གཏོད་བྱེད་སྒོ” ཅས་ “བྱ་
གཞག” གི་མཐོ་ཚད་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་ལས་ཀའི་འདུ་
ཤེས་ཀྱི་གལ་ཆེན་གསར་གཏོད་དང་ཚད་བཀལ་བྱུང་
བ་རེད།

2016ལོ་ནས་2020ལོའི་བར། ཚད་གཞི་དེ་བས་
མཐོ་བའི་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ཡར་ཐོན་བྱ་གཞག་གི་
རིགས་ཆེན་པོ་6དང་རྣམ་གྲངས་26གི་ཞིབ་ཤིའི་ལས་

དོན་ཁ་གསལ་ཏུ་བཏོན་པ་དང་། ཁུལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་
 རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་སྡོན་ཐོན་ཆད་གཞི་
 དེ98%ཡན་ཆོད་རྒྱན་འབྱོར་སྤྲོད་བྱས་ནས། ཁུལ་ཡོངས་
 ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཁུལ་
 ལས་དོན་གྱི་ཆད་གཞི་མཐོ་བའི་དབྱེད་ཞིབ་དང་ཞིབ་
 བཤེར་ཅིས་ལེན་རེ་ཞུ་བརྒྱུར་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཁུལ་ཡོངས་
 ཀྱི་ཡང་བརྒྱུར་རེ་ཞུ་བྱའི་འབྲས་ཐོབ་པའི་སྤྲུལ་
 དང་པོར་གྱུར་ཡོད། 2021ལོའི་ཟླ6པར་མཆོག་བྱང་ཁུལ་
 ཀྱིས་ “འགོ་འཛུགས་སྤྲོད་པ་གསར་བ་ནས་མི་རིགས་
 མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་བྱ་གཞག་གི་སྤྲོས་ཆད་འཕེལ་
 རྒྱས་དང་། གྲུང་ལྷ་མི་རིགས་ཀྱི་གཅིག་མཐུན་འདུས་
 གྲུབ་འདུ་ཤེས་གཏོང་པའི” ལས་དོན་ཁྱོན་ཡོངས་
 ནས་སྒྲིལ་ཏེ་ལས་ཀའི་འདུ་ཤེས་ཐད “མི་རིགས་
 མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་བྱ་གཞག” དང་ “གྲུང་ལྷ་མི་
 རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རེ་བརྟན་ཏུ་
 གཏོང་བའི” ཐད་སྒྲར་ཡང་མཆོངས་བསྟོད་བྱུང་ཡོད།

2021ལོ་ནས་2025ལོའི་བར། བྱ་བའི་འདུ་ཤེས་དེ་
 གྲུང་ལྷ་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་
 མཆོན་པར་བྱ་རྒྱ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་རིགས་མཐུན་
 སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་བྱ་གཞག་གི་སྤྲོས་ཆད་འཕེལ་རྒྱས་ལ་
 ཁྱོན་ཡོངས་ནས་སྤྲུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། 2021
 ལོའི་ཟླ6ཆོས་7ཉིན་ནས་ཆོས་9བར། སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་ཅི་
 ཞིས་ཅིན་ཕིང་སྤྱི་དངོས་སུ་མཆོག་སྡོན་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་
 གསུང་བཤད་དང་མཚུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་གནང་ནས་

འཐབ་རྒྱས་ཀྱི་ལས་འགན་ཁག་ལྟ་གསལ་སྟོན་གནང་
 ལ། སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་ཅི་ཞིས་ཅིན་ཕིང་གིས་མཆོག་སྡོན་ཏུ་
 རྟོག་ཞིབ་གནང་སྐབས་བསྐྱེད་བའི་གསུང་བཤད་ཀྱི་
 དགོངས་དོན་དེ་ནི་ད་སྐབས་དང་འབྲུང་འབྱུར་གྱི་
 ཆབ་སྲིད་འགན་འཁུལ་ཡིན་ཞིང་། ཁུལ་ལྷན་དང་སྲིད་
 གཞུང་གིས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མི་རིགས་
 བྱ་བར་བྱགས་སྟོན་དང་ལེགས་བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 དང་། སྤྱི་ཁྱབ་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་མཆོག་སྡོན་ཏུ་རྟོག་
 ཞིབ་གནང་སྐབས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་མཚུབ་སྟོན་གྱི་
 དགོངས་པ་ནན་ཏན་ངང་ལག་ལེན་མཐའ་འབྱོར་སྤྲོད་
 བྱས་ཏེ། 《འགོ་འཛུགས་སྤྲོད་པའི་ཐོག་ནས་མི་
 རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་བྱ་གཞག་གི་སྤྲོས་ཆད་
 འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྤྲུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། གྲུང་ལྷ་
 མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་
 སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་》ཞེས་པ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་པར་
 བསྐྱུར་བྱས། མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་བྱ་
 གཞག་གིས་ཁུལ་243ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསར་
 པ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་མཉམ་འདྲེས་སྤྱབ་ཡོད། འདི་ནི་
 མཆོག་བྱང་ཁུལ་ཆོན་རིག་གི་ “གྲུང་ལྷ་མི་རིགས་ཀྱི་
 ཐུན་མོང་ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་འཛུགས་
 པའི” མཆོག་བྱང་གི་ལུ་ཡི་གསོན་ཉམས་དོད་པའི་
 ལག་ལེན་ཞིག་དང་། བྱ་བའི་འདུ་ཤེས་སྒྲར་ཡང་
 སྐས་རིམ་གསར་བ་ཞིག་ལ་སྤྲོས་པའི་འབྲས་ཏན་གས་
 ཤིག་ཏུ་གྱུར་འདུག

བྱད་ཆོས་བསྐྱེད་འདོན་བྱས་ནས་ཆོང་རྟགས་གསར་བསྐྱེད་ བྱེད་པ་དང་། གཞི་རིམ་གཞུང་ལུགས་དྲིལ་བསྐྱེད་པ་བྱ་བ་ མིའི་ཤུད་པ་དང་སེམས་སྤྱ་འཇུག་བར་ སྤྱལ་འདེད་གཏོང་དགོས།

མ་ཕུན་ཡིས།

ཉེ་བའི་ལོ་འདི་དག་གི་རིང་ལ། མཆོ་སྟོན་ཞིང་
ཆེན་གྱི་ས་གནས་སོ་སོའི་ཏང་ལུས་ཞིན་ཅིང་ཕིང་གི་
རྒྱུ་རབས་གསར་བའི་ཀྱང་གོའི་བྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་
སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་བློའི་མཐུན་སྟེན་བྱེད་
པར་རྒྱུན་འབྱོར་བྱས་ཤིང་། གཞི་རིམ་གཞུང་ལུགས་
དྲིལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོང་རྟགས་འཇུགས་བསྐྱེད་བྱ་བ་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་གཤམ་ཆེན་ཞིག་རྒྱ་བསམ་ནས་
ཡང་དག་པའི་ཁ་སྤྱོད་རྒྱུན་འབྱོར་དང་དངོས་
ཡོད་རྒྱ་རྒྱུགས་པ། དཀྱིལ་སྤྱི་གཙོ་བོར་འཛིན་
པ་དང་བྱོན་ཡོངས་ལ་ཞབས་ཞུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་སྤྱོང་

དྲིལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་དམ་རྒྱུ་འབྲེལ་ནས་ཏང་གིས་
ཡང་དག་པའི་གཞུང་ལུགས་དྲིལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བའི་
གྲུབ་འབྲས་དང་སྲིད་རྒྱུ་བྱེད་ཐབས་ལམ་སྟོགས་ཀྱི་
ཐབས་ལམ་གཙོ་བོ་འདི་ལག་བསྟར་ནན་མོ་བྱེད་
དགོས་ཤིང་། ལུ་མཐུད་ནས་བྱད་ཆོས་བསྐྱེད་འདོན་
དང་དྲིལ་བསྐྱེད་ལྡན་པ་གསར་བསྐྱེད་བྱེད་པ། ཆོང་
རྟགས་གསར་བསྐྱེད་དང་དྲིལ་བསྐྱེད་གཙོ་བོ་འབྲུ་
རྒྱ་བསྟེན་པ། འཆད་བྲིད་ཀྱི་ལམ་པ་གསར་བསྐྱེད་
དང་གཞི་རིམ་གཞུང་ལུགས་དྲིལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོང་
རྟགས་བྱ་བ་ཆ་ཆང་བར་འདོན་སྤེལ་བྱས་ནས་བྱ་བའི་

ཁྲི་དཔེ་མཚན་བྲིད་སྟོན་བྱེད་ཅུས་ཐོན་པར་བྱེད་
དགོས། ལུ་མཐུད་ནས་གཞུང་ལུགས་འཆད་བྲིད་ཀྱི་ཁ་
གཏད་རང་བཞིན་དང་འཕན་འབྲས་རང་བཞིན་ལ་
ཤུགས་སྟོན་དང་ཅུས་ཤུགས་ཡོད་པའི་སྟོན་ཞིན་
ཅིང་མིང་གི་དུས་རབས་གསར་བའི་ཀྲང་གོའི་བྲད་
ཚས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་བློ་གཞི་
རིམ་དུ་རྒྱ་ཁྱུག་པ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་
རྒྱ་ཁྱུག་པ། མིའི་སེམས་ནང་དུ་ཁྱུག་པ། སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་ཐུན་མོང་ལྟ་བུ་གཅིག་བསྐྱས་བྱས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
བརྟན་འཇགས་འཕེལ་རྒྱས་བྱ་བར་ཡང་དག་པའི་
ཁོར་ལུག་ལེགས་པོ་ཞིག་བསྐྱར་བར་སྤྱད་སྤྱོད་བྱེད་
དགོས།

ཙ་འཇུགས་ཀྱི་འགོ་བྲིད་ལ་ཤུགས་སྟོན་དང་
གཅིག་གྱུར་བཀོད་སྤྱི་ལག་བསྟར་གནང་དགོས།
གྲོང་འབྲེལ་དང་ཁུལ་སོ་སོས་མཐོང་ཆེན་ལྷ་མེད་བྱེད་
པ་དང་ཏང་ཀྲང་དབྱང་དང་ཞིང་ཆེན་ལྷ་ཡོན་གྱི་གཞི་
ཙ་བྱས་ནས་དུས་རབས་གསར་བའི་ཏང་ལྷའི་དགེ་
ཆན་འཆད་བྲིད་ཚོགས་པ་དང་གཞུང་ལུགས་དྲིལ་
བསྐྱགས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་
དོན་ལ་ཤུགས་སྟོན་ཀྱག་པ་དང་དོན་དངོས་ཀྱི་འགོ་
བྲིད་ཙ་འཇུགས་ལ་ཤུགས་སྟོན་བྱས་ནས་ས་གནས་
དང་འཚོམ་པའི་སྤྱི་ལག་སུ་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཏེ་
དངོས་ཡོད་དང་མཐུན་པའི་བྱེད་ཐབས་ལག་བསྟར་
གནང་ཏེ་གཞི་རིམ་གཞུང་ལུགས་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱ་
བའི་ཚོང་ཏུགས་བྱ་བར་ཤུགས་སྟོན་བྱས་ནས་གལ་

འགངས་ཆེ་བའི་ལས་འགན་ལུ་མཐུད་ནས་བཀོད་
སྤྱི་ལག་བསྟར་གནང་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གཞུང་
ལུགས་དྲིལ་བསྐྱགས་ཀྱི་འཛོན་ཐང་མི་སྤྱིའི་ཐོན་
ཁུངས་ཙ་འཇུགས་དང་བྱ་བའི་མ་ལག་ཆ་ཆང་གསར་
འཇུགས་བྱེད་པ། གཞི་རིམ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དྲིལ་
བསྐྱགས་ཚོང་ཏུགས་བྱ་བའི་འཇུགས་བསྐྱར་ཀྱི་ཙ་
འཇུགས་ཆང་གཞི་བརྟན་པོར་གཏོང་དགོས། ཟྱེ་མིང་
གྲོང་ཁྲེལ་གྱི་དཔར་བསྐྱར་འགྲེམས་སྤེལ་ཤུགས་སྟོན་
དང་དུས་རབས་གསར་བའི་ཏང་ལྷའི་དགེ་ཆན་
ཚོགས་པ་བསྐྱར་བཅོས་དང་གཞུང་ལུགས་དྲིལ་
བསྐྱགས་ཀྱི་(བྱ་བའི་བྱེད་ཐབས) ཞེས་པའི་ནང་དུ་
གཞི་རིམ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་ཚོང་ཏུགས་
ཞིབ་ཕྲ་སྤྱད་དུ་གཏོང་བའི་བྱེད་ཐབས་དང་ཐུར་
ཡོད་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་ཚོང་ཏུགས་སྤྱད་དུ་གཏོང་
བ། དཔུལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་གཞི་རིམ་དུ་ཁ་ཕྱུགས་ཏེ་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོང་ཏུགས་གསར་བསྐྱར་བྱེད་པ། དུས་
རབས་གསར་བའི་འགོ་བྲིད་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་
ལུགས་རེ་འདོད་བྱ་བ་ལུ་མཐུད་ནས་ཡོད་ཚོམ་དུ་
འཇུག་དགོས། མཚོ་བྱང་ཁུལ་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་ཐག་
གཅོད་གནང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་རབས་གསར་
བར་ཤུགས་སྟོན་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་དྲིལ་བསྐྱགས་
བྱ་བའི་བྱེད་ཐབས་བཅུ་དང་དཔར་བསྐྱར་འགྲེམས་
སྤེལ་གནང་བའི་(འགན་འཁུར་ལས་བཀོས་རེའུ་མིག)
སོགས་སུ་ཙ་འཇུགས་འགོ་བྲིད་འཇུགས་པ་དང་ལག་
བསྟར་སྟོམས་སྤྱི་བྱེད་པ། གཞི་རིམ་བྱ་བ། ལྷ་རྟོག་

གསུམ་པའི་ཟླ་སྤང་བར་དུ། ཞིང་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་གཞི་
 རིམ་དྲིལ་བསྐྱགས་ཆོང་རྟགས་ཅུ་ཁག་བརྒྱ་དང་སོ་
 གསུམ་ཁྲོད་དུ་སྟོན་བཅས་ཀྱི་གཏན་འཁེལ་གནང་
 བའི་གཞུང་ལུགས་དྲིལ་བསྐྱགས་མི་སྣ་དགུ་སྟོང་དུག་
 བརྒྱ་སོ་གཉིས་ལྷག་ཡོད་ཅིང་ཕན་འབྲས་ལྡན་པའི་སྟོ་
 བས་གཞུང་ལུགས་དྲིལ་བསྐྱགས་ཅུ་ཁག་གི་མི་འདང་
 ས་འམ་ཞན་ཆ་ཁ་གསལ་གནང་ཡོད། མཆོ་སྟོ་ཁྲལ་
 གྱིས་ཁྲལ་ཡོངས་ཀྱི་བྱ་དེ་མེད་གཞུང་ལུགས་དྲིལ་
 བསྐྱགས་ཀྱི་རྒྱ་འཛིན་མི་སྣའི་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་
 བསྐྱུས་བྱས་ནས་ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་དགུ་ཡོད་ཟླ་དུག་པར་
 ཅུས་རབས་གསར་བའི་བྱ་དེ་མེད་ཆོགས་པ་གསར་
 འཛུགས་གནང་ཞིང་། དེའི་ཁྲོད་དུ་ཅུས་རབས་གསར་
 བའི་བྱ་དེ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དྲིལ་བསྐྱགས་ཅུ་ཁག་
 དང་ཅུས་རབས་གསར་བའི་བྱ་དེ་མེད་ཀྱི་འཕྲུལ་ལམ་
 དྲིལ་བསྐྱགས་ཅུ་ཁག་གསར་འཛུགས་གནང་ནས་གང་
 འགབ་ཅི་སྟོང་གིས་ཡན་ལག་བཞི་བའི་དྲིལ་བསྐྱགས་
 ཆོགས་ཚུང་དང་ཁྲལ་རྫོང་ཡུལ་ཆོ་ལྷེ་བའི་དྲིལ་
 བསྐྱགས་ཅུ་ཁག་གི་ཅུས་ཁུངས་ཆ་ཆོང་བར་སྤྱད་
 ཡོད། དྲིལ་བསྐྱགས་བྱ་འགུལ་ཐེངས་དུག་བརྒྱ་ལྷག་
 སྟེལ་ཞིང་། གསལ་ཞུགས་བྱས་ནས་འཕན་འབྲས་
 འཛོལ་པའི་མང་ཆོགས་ཁྲི་བརྒྱ་ལྷག་ལ་ཐོན་ཡོད། ཟ་
 རྟོ་ཁྲལ་གྱིས་ཏུར་བཅོན་གྱིས་ཏང་གི་སྟོབ་གྲུའི་དགེ་
 རྟེན་དང་འགོ་བྲིད་ལས་བྱེད། ཞང་དང་གོང་བཟལ་
 སོ་སའི་སྟེ་སྟོང་བྱ་བསྐྱབ་མི་སྣ། ཅུས་རབས་གསར་
 བའི་དཔལ་ཡོན་ལག་ལེན་དང་སྤངས་པ། མི་རིགས་

སྤང་ཡིག་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཆོ་ལྷེ་བའི་ལས་བྱེད་པ། ལྷག་
 འགྱུར་ཤེས་ལྡན་པ། ས་གནས་ཀྱི་ཤེས་ལྡན་པ་སོགས་
 ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་བསྐྱུས་བྱས་ནས་དར་དམར་
 དྲིལ་བསྐྱགས་ཆོགས་པ། སྤང་ཀར་དྲིལ་བསྐྱགས་
 ཆོགས་པ། ཡིད་ཅི་དང་པོའི་དྲིལ་བསྐྱགས་ཆོགས་པ་
 སོགས་ཁྲད་ཆོས་བརྒྱ་བཞི་ལྡན་པའི་ཆོང་རྟགས་ཅུ་
 ཁག་སྤྱི་གཙུག་གནང་ནས་སྟོང་བའི་གོ་བའི་ལམ་
 བས་ཏང་གི་གཞུང་ལུགས་གསར་བསྐྱར་གྱི་གྲུབ་
 འབྲས་དང་རྣམ་གྲངས་སོ་སའི་དམངས་ཕན་སྲིད་
 ཅུས་འཆད་ཁྲིད་གནང་བས་གོམ་གང་མཁུན་སྟོན་གྱི་
 མང་ཆོགས་ལ་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱ་བ་དམངས་ལ་ཞབས་
 ཞུ་བྱེད་པའི་ “ཆེས་མཐའ་མའི་སྤྱི་ལེ་གཅིག” བའི་
 ལེགས་གྱིས་བསྟོད་ཡོད། །

གཞི་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་གསར་བསྐྱར་བྱས་ནས།
 དྲིལ་བསྐྱགས་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་དགོས། གཞི་རིམ་ས་གནས་
 སོ་སོས་གཞུང་ལུགས་དྲིལ་བསྐྱགས་ཀྱི་ཆོང་རྟགས་ཅུ་
 ཁག་གིས་ཅུས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་འཆད་ཁྲིད་ནང་
 དོན་གཞི་ཅན་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཆབ་སྲིད་ཁ་
 རྟེན་སྐྱུགས་རྒྱུ་འཁྲོངས་བྱས་ཤིང་ཞི་ཅིང་ཕིང་གིས་ཅུས་
 རབས་གསར་བའི་ཀྱང་གོའི་ཁྲད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་
 ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྟོབ་ལམ་སྐྱུགས་གཙོ་
 བོར་གཞི་བྱས་ཏེ། ཏང་ཀྱང་དབྱང་ཡང་ན་ཞིང་ཆེན་
 ལུ་ཡོན་གྱིས་གལ་ཆེའི་ཐག་གཅོད་ལག་བསྟར་ལ་
 ཆོགས་འདུའི་དགོངས་དོན་དག་དང་དམ་དུ་འབྲེལ་
 བས་འདོན་སྟེལ་གང་ལེགས་བྱས་ཏེ་ཅུས་རབས་

གསར་བའི་དཔལ་ཡོན་ལག་ལེན་གྱི་དཀྱིལ་སྤྱིང་ཁང་
 དང་ཁུལ་འཕུལ་ལམ་ཉེ་གནས་སུ་འཛུལ་བ། ཞིང་
 ཕྱགས་ཁྱིམ་ཆང་གི་དཔེ་ཁང་། ཞིང་ཕྱེད་རིག་གནས་
 ཐང་ཆེན། སྤེ་གོང་གི་རྒྱང་བསྐྱགས་ཆེན་མོ། འཁོར་
 བསྐྱོད་སྤྱོད་སུ་སོགས་གྱི་གཞི་རིམ་འཐབ་རར་བྱེད་
 རུས་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད། གཞི་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་གསར་
 བསྐྱར་བྱས་ནས་སློབ་སྟོན་རྣམ་པ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་
 དང་། “གཞུང་ལུགས་+རིག་ཆུལ” “གཞུང་ལུགས་
 +དྲ་རྒྱ” སོགས་སྤེ་བ་ནས་དུང་ཆང་སོགས་སུ་བསྐྱོད་
 རས་མི་དམངས་དམངས་ཚོགས་ཐོས་དགའ་མཐོང་སྤྱོད་
 ཅན་དུ་བསྐྱར་དགོས་པ་དང་། བརྒྱ་ཆའི་དྲུག་ཅུ་ཡན་
 གྱི་རྒྱ་ཁག་གིས་ད་དུང་བོད་རྒྱ་སྐད་གཉིས་སྤྱོད་པ་
 དང་ས་གནས་གྱི་སྐད་ཆ་དང་ཡང་ན་གྲངས་ཉུང་མི་
 རིགས་སྐད་ཆ་ཁྲབ་བརྒྱུ་བྱས་ནས་ཡན་ལག་མང་
 ཚོགས་ཅན། དམིགས་འབེན་ཅན། གནད་འཁེལ་ཅན་
 ལྟར་དེའི་སྤྱོད་བྱས་ནས་གཏིང་ཟབ་པའི་སློ་ནས་ཏང་
 གི་གཞུང་ལུགས་གསར་བསྐྱར་གྲུབ་འབྲས་སོགས་
 འགྲེལ་བཤད་གནང་ནས་ཏང་གི་ཞིང་སྟོབས་དམངས་
 བན་གྱི་སྤྱིད་རུས་ “རྒྱན་ལྡན་མང་ཚོགས་ཁྱིམ་དུ་
 འཛུལ་བར་བྱ་དགོས” ཞེས་པའི་མཆོ་བྱང་ཁུལ་གྱི་
 དམངས་ཚོགས་དེའི་བསྐྱགས་རྒྱ་ཁག་འཁེལ་འཁོར་གྱི་
 དེའི་བསྐྱགས་ཚོང་རྟགས་རྒྱ་ཁག་གི་མི་སྤྱི་ཡོངས་
 ཁྲངས་ནི་གཞི་རིམ་གྱི་བྱང་ཆོས་རྒྱང་ཟད་ལྡན་པའི་
 ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་ལུགས་+
 རིག་ཆུལ་+དྲ་རྒྱ་སོགས་གྱི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་ནས།

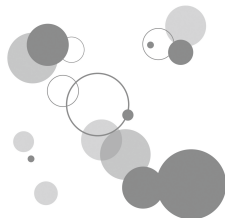
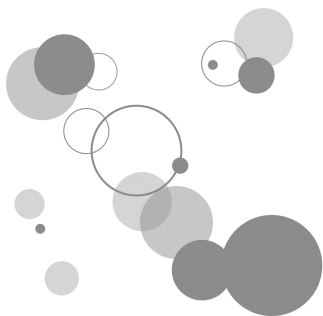
བཤད་པ་དང་ལེན་པ། འཆད་པ། འཁྲབ་སྟོན་སོགས་
 ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་པ་བརྒྱུད་ནས་གཞི་རིམ་གཞུང་
 ལུགས་དེའི་བསྐྱགས་གྱི་གཞུང་ལམ་གསར་བའི་ནང་
 ཏུ་བསྐྱོད་ནས་གསར་གཏོད་ལྡན་ཞིང་། གསོན་འཁྲུགས་
 ལྡན་པ། དམངས་ཚོགས་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་པའི་
 ཉམས་འགྱུར་གྱིས་རིགས་སོ་སོའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་
 དགའ་དང་གདེང་འཛིག་ལེགས་པོ་འཐོབ་པར་བྱེད་
 དགོས། ལུལ་འཁྲུལ་ཁུལ་གྱིས་རིམ་པ་སོ་སོའི་བཀོད་
 གཏོང་གང་ལེགས་གནང་ནས་ཏང་ལྷན་དང་ཏང་ཆ་
 འཛུགས། ཏང་ལྷན་ཉུ་ཅི། སློན་མོ་དཔེ་མཆོན་
 ཅན་དང་དཔེ་སྟོན་མི་སྣ་དཀོད་སྤྱོད་གནང་ནས་སུ་
 མཐུད་དུ་འགོ་བཟུང་རྒྱ་ཁག་ཀྱི་དེའི་དེའི་བསྐྱགས་
 ཚོགས་པ་སྤྱོད་འཛོམས་ཅན་དང་རྟ་ཐོག་དེའི་བསྐྱགས་
 རྒྱ་ཁག་རིག་ཆུལ་དེའི་བསྐྱགས་རྒྱ་ཁག་དམངས་
 ཚོགས་དེའི་བསྐྱགས་རྒྱ་ཁག་བྱེད་ཐེད་དེའི་བསྐྱགས་
 རྒྱ་ཁག་སོགས་གྱི་དེའི་བསྐྱགས་ཚོང་རྟགས་རྒྱ་ཁག་གི་
 སྟོབས་འཁྲུགས་སྤྱོད་འཛོམས་ཅན་བཏང་སྟེ། “གཞུང་
 ལུགས་+ཏང་གི་སློབ་བྱིད་” སོགས་ཞིབ་སྦྱོར་ལེགས་
 སྦྱོར་གནང་དེ་ཏང་ཡོན་འགོ་བཟུང་གྱི་གཞུང་ལུགས་
 སློབ་སྦྱོང་གཏིང་ཟབ་དུ་གཏོང་དགོས། “གཞུང་
 ལུགས་+དྲ་རྒྱ” སོགས་འཆད་བྱིད་དེའི་བསྐྱགས་
 བྱས་ནས་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་འཁེལ་དུ་འཁྲུག་པ་
 དང་། “གཞུང་ལུགས་+རིག་ཆུལ” སོགས་གཞི་རྟེན་
 བྱས་ནས་གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་གཞུང་ལུགས་རེ་
 འདོད་ཀྱན་སྐོང་བྱས་ཏེ་སྤང་ཐང་དེའི་བསྐྱགས་ས། སྤྱོད་

སྐུལ་འཕྲིན་བརྒྱུད་བསྐྱགས་འཕུལ་ལམ་ཏུ་བརྒྱུ་བྱ་བ་
 ཏུ་བཏང་སྟེ་དྲ་རྒྱའི་སྟོན་ཐེངས་ཁྲི་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་
 ཐོན་ཡོད། མགོ་ལོག་ཁྲུལ་གྱིས་སྤྲོ་བ་རྟན་མཐོར་
 འདེགས་གྱིས་རྟ་ཐོག་དྲིལ་བསྐྱགས་ཏུ་ཁག་མཐོར་
 འདེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་བྱད་ལྡན་ཆོང་རྟགས་
 མཐོར་འདེགས་སུ་གཏོང་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏུ་བཟུང་
 གྱེ། ཡང་ཉེའི་མཆོ་ཁའི་རོགས་སྐྱོར་གྱི་གོ་སྐབས་སྤྱད་
 བ་ནས་ཡང་ཉེ་གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་མཆོ་ཁའི་རོགས་སྐྱོར་བྱ་བ་
 ཏུར་བཅོལ་གྱིས་སྟོན་མས་སྤྲིག་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་
 གཏན་འཁེལ་གནང་བའི་(མགོ་ལོག་ཁྲུལ་གྱིས་རྟ་
 ཐོག་དྲིལ་བསྐྱགས་ཏུ་ཁག་གསོ་སྤྱོད་བརྒྱུད་བསྐྱགས་
 དང་རྒྱས་གཞི) ཐོན་དཔགས་འཆར་གཞི་ཁོད་ཏུ་མ་
 དབུལ་སྐྱོར་ཁྲི་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་གི་མ་ཙུ་བཏང་བ་
 དང་། ཆེད་ལས་གྱི་གསོ་སྤྱོད་བརྒྱུད་ནས་ཡང་གྲངས་
 ཏུམ་འཁྱུར་དང་བཟུང་ཆོད་འཆོང་གཉེར་སོགས་
 སྐས་རིམ་གསུམ་བརྒྱུད་དགོས། ཡང་ཉེ་ཡིས་གཙོ་
 རྒྱགས་འཕུལ་ལམ་ཙུ་འཕྲུགས་བྱས་ནས་མཉམ་

འབྲེལ་དྲ་རྒྱའི་སྟེགས་སུ་དང་འབྲེལ་བའི་MCNསོགས་
 གྱི་ཐད་གཏོང་དོ་དམ་ལས་ཁུངས་སུ་མཉམ་ཞུགས་
 གནང་སྟེ་ཆོང་རྟགས་དྲིལ་བསྐྱགས་ཏུ་ཁག་གི་ཆབ་
 སྲིད་གཞུང་ལྷགས་རྒྱ་ཆོད་མཐོར་འདེགས་དང་ཡིག་
 ཆགས་འཆར་གཞི་རྒྱས་པ་མཐོར་འདེགས་སུ་བཏང་
 བ་ནས་འཕུལ་ལམ་གསར་བའི་བཀོལ་སྤྱོད་རྒྱས་པ་རིག་
 ཙུལ་འབྲེལ་སྟོན་རྒྱས་པ་བཅས་མཐོར་འདེགས་སུ་
 གཏོང་དགོས། གཞུང་སྟོགས་དྲ་རྒྱའི་ཡང་གྲངས་
 སྟོགས་སྤྲིག་བཅུགས་པ་བརྒྱུད་ནས་MCNལས་ཁུངས་
 ལ་ཆོང་གཉེར་རྒྱས་པ་ལྡན་ཞིང་གཏོང་ཟབ་པའི་སྟོ་
 བས་རྟ་ཐོག་གི་གཏམ་བརྒྱུད་སྟོན་འདོན་བྱས་ནས་དྲ་
 དཔོན་དྲིལ་བསྐྱགས་མི་སྣ་གསོ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་
 ཁོན་ཡོངས་ནས་གཞི་རིམ་དྲིལ་བསྐྱགས་ཆོང་རྟགས་
 གྱི་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་མཆོན་སྟན་དང་དྲ་རྒྱའི་ཤུགས་རྒྱན་
 བཅས་མཐོར་འདེགས་སུ་གཏོང་དགོས།

རྩིས་སྤྲིག་འགན་འཁུར་བ་ཡོས་ཟིན་ཡན་ཡིན།

དུས་རབས་གསར་པའི་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་གྱི་ཆ་སྟོན་ལེན་ཚུལ་ལ།

ཟུང་ཅུའེ།

དུས་རབས་གསར་པའི་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་ཏེ་གནས་འདུགས་སྐྱོད་བྱ་རྒྱ་ནི་དེའི་སློབ་པས་མ་སྟོན་ལས་དོན་གྱི་གསར་གཏོད་བརྟན་སྲུང་དང་ནམ་པ་གསར་འབྱེད་གྱི་བྱ་ཐབས་གལ་ཆེན་ཞིག་དང་། གཞི་རིམ་བརྟན་གནས་དང་མང་གཞི་སྤྱི་བརྟན་དུ་གཏོང་བའི་སྒྱུར་བཅས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། དུས་བབ་གསར་པའི་འོག་མང་ཚོགས་ལ་དེའི་སློབ་དང་སྟོབ་གསོ། སྡེ་བྲིད་དང་ཞབས་ཁུ་བཅས་བྱེད་པའི་གཟུང་ཐག་གལ་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ན་ཞིང་། ཀྱང་དབྱང་གཞུང་དོན་ཁང་གིས་《དུས་རབས་གསར་པའི་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་ཏེ་གནས་བརྟན་གྱི་ཆ་སྟོན་གཏོང་རྒྱུ་སྐོར་གྱི་བསམ་འཆར་》བཀྲམས་ནས། ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་ཏེ་གནས་བརྟན་གྱི་ཆ་སྟོན་ལོངས་ནས་

བཞོན་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་། སྒྲང་བྱ་གསལ་པོ་བཏོན་ནས་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་ཏེ་གནས་གྱི་རིམ་པ་སྟོར་རྒྱ་དང་། སྤྱི་ཚད་དང་ཕན་འབྲས་མཐོ་བྱ་གཏོང་རྒྱུ་སྐོར་བས་སྤྱལ་འདེད་གཏོང་བར་གཞི་འཛིན་ས་གལ་ཆེན་མཁོ་འདོན་བྱས་ཡོད། དུས་བབ་གསར་པ་དང་ལས་འགན་གསར་པའི་མཐུན་དུ། མཚོ་སྟོན་ཁིང་ཆེན་ཆ་སྟོན་ལྷན་དེའི་སློབ་སྡེ་ཁག་གིས་ཁིང་ཆེན་ཏང་ཨུ་ཡི་དེའི་སློབ་སྤྱུང་དང་ཁིང་ཆེན་ཤེས་དཔལ་གཞུང་དོན་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཀྱི་སྒྲང་བྱ་གཞིར་བཟུང་སྟེ། དོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་འཚོལ་ཞིབ་ཁྲོད་སྤྱལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། གསར་གཏོད་ཁྲོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་མཐའ་འཁྲོངས་བྱས་ནས། དེང་རབས་ཅན་གྱི་མཚོ་སྟོན་གསར་པ་བརྟན་པའི་ཆ་སྟོན་ལེན་

ཞིག་ཚོམ་ཆེད་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་
ལེགས་སྐྱེས་སུ་སྤུལ་ཡོད།

དར་ཆ་མཐོན་པོར་བསྐྱངས་ནས་ཟང་གཞི་
བརྟན་དུ་བཏང་སྟེ། ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་གྱི་བའི་
ཆབ་སྲིད་གྱི་ལས་འགན་ཁུར་སེམས་ཟམ་མི་ཆད་པར་
ཆེ་བ་གཏོང་དགོས།

སློབ་རྟུན་འཕྲུལ་མེད་ཀྱིས་དར་ཆ་སྐྱེད་ཞིང་།
དམངས་སེམས་གཅིག་དུ་སྦྱང། འཛོན་མི་གསར་པ་
སྦྱོང་། རིག་གནས་དར་སྤེལ་བྱ། སྤང་བརྟུན་ཡག་པོ་
བཞེངས་ནས། རུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲང་གོའི་བྱང་
ཆོས་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་གྱི་དགོངས་པ་སློབ་སྦྱོང་
དང་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་དེ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་
ཆབ་སྲིད་གྱི་ལས་འགན་ཡང་དང་པོར་བཅིས་ནས་
རུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲང་གོའི་བྱང་ཆོས་གྱི་སྤྱི་
ཚོགས་རིང་ལུགས་གྱི་དགོངས་པ་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་
དང་བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ། འཆད་ཉན་ཡག་པོ་བཅས་བྱ་
རྒྱུ་དེ་རུས་རབས་གསར་པའི་རུས་རབས་གསར་པའི་
ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་གྱི་ཉེ་གནས་འཇུགས་སྦྱོང་གི་ཙུ་
བར་བཅིས་ནས། དར་ཆ་གསལ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ཆབ་
སྲིད་ལ་སྤང་ཆེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་གྱི་
བའི་སྤྱི་གས་གང་སར་མཉམ་འབྲེས་ཐུབ་པ་བྱེད་
དགོས།

བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་འཇུགས་སྐྱུན་ཁྲབ་སྤེལ་
བྱ་དགོས། རུས་རབས་གསར་པའི་རྒྱལ་གཅིས་རིང་
ལུགས་གྱི་དྲིལ་སྒྲོག་སློབ་གསོ་དང་སྤྱི་དམངས་གྱི་

བསམ་སློབ་ཀྱན་སྦྱོང་འཇུགས་སྤེལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བ་
གཏོང་བ་དང་བྱུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ། རུས་རབས་གྱི་
འཛོན་མི་གསར་པ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་དང་རུས་རབས་གྱི་
སྟོན་གསར་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱ་ནི་གཞི་ཙུ་འགན་
འཁུར་བཅིས་ཤིང་། དང་སྤངས་ཞབས་ཞུ་ནི་སྤྱི་
འཇུགས་བྱེད་སྤངས་དང་། ཉེ་གཞིའི་ཐོན་ཁུངས་ནི་
ཟང་གཞིར་བྱས་ཏེ། རུས་རབས་གསར་པའི་རྒྱལ་
གཅིས་རིང་ལུགས་གྱི་སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོའི་ཉམས་
ལེན་བྱེད་སྟོན་སྤེལ་དགོས། ད་དུང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་
ལུགས་གྱི་ཉེ་བའི་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་དྲིལ་སྒྲོག་ཁྲབ་གདལ་
དང་བྱེད་སྟོན་སློབ་གསོ་སྤེལ་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་
དམངས་ཁྲོད་ཆིངས་ཡིག་གི་བསྐྱེད་བྱ་སྤེལ་མཉམ་
དུ་བསྐྱེད་ནས། ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་ཉེ་གནས་
(སྤུ་དང་ས་ཚོགས)དེ་རུས་རབས་གྱི་སྟོན་གསར་
དར་སྤེལ་གཏོང་བའི་ཉེ་གཞི་གཞི་གཞི་ཆེན་དང་། དང་
སྤངས་ཞབས་ཞུ་ཙུ་འཇུགས་བྱེད་པའི་སྤེལ་གས་
ཆེན། རུས་རབས་གྱི་འཛོན་མི་གསར་པ་གསོ་སྦྱོང་
བྱེད་པའི་སྤྱི་གས་བྱ་གཞི་བཅས་སུ་བསྐྱེད་དགོས།

འདུ་ཤེས་འཛོན་སྤངས་གྱི་ལས་ཀའི་འགན་
འཁུར་ལམ་ལུགས་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བ་
གཏོང་དགོས། ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་ཉེ་གནས་
འཇུགས་སྐྱུན་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས། དྲིལ་སྒྲོག་
བསམ་སློབ་ལས་དོན་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་
དང་། འདུ་ཤེས་འཛོན་སྤངས་གྱི་ལས་དོན་ལ་ཞབས་
འདེགས་ཞུ་དགོས། ཏང་གི་གསར་གཏོད་རིགས་པའི་

གཞུང་ལུགས་ཁྲབ་སྲིད་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ལས་འགན་དང་
པོར་འཛིན་པ་དང་། བསམ་སྒོ་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་
དོན་ཏན་ཏིག་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཁ་སྤྲོད་གཙོ་བོར་འཛིན་
པ། མང་ཚོགས་ཀྱི་གནད་དོན་དངོས་ཐག་གཅོད་བྱ་
རྒྱུ་ལས་ཀའི་ཁ་སྤྲོད་སྲུ་བཟུང་བ་དེ། རུས་རབས་
གསར་བའི་ཀྲང་པོའི་བྱང་ཚུགས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྒོའི་སྒྲོབ་གསོ་རྒྱུ་ཡུལ་གཤམ་
ཆེན་དང་། ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་རིགས་པའི་
གཞུང་ལུགས་སྒྲོབ་སྒྲོལ་དང་ཁྲབ་སྲིད་གཏོང་བའི་
སྤྱི་ཚོགས་ཀའི་ཆེན། གཞི་རིམ་གྱི་བསམ་སྒོ་དང་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཤུགས་སྤོང་རྒྱུ་པའི་ཐབས་ལམ་
གཤམ་ཆེན་བཅས་སྲུ་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས།

བྱེད་ཐབས་གསར་གཏོང་གིས་ཞན་ཆ་གསལ་
ཏེ། ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་གྱི་ལས་དོན་ཡག་པོ་སྦྱབ་
པའི་གནད་འབབ་ས་ཡང་དག་པར་ཁོང་རྩ་རྒྱུད་པར་
བྱེད་དགོས།

རུས་བབ་དང་སྒྲུང་བྱ་གསར་པའི་མཐུན་རྩེ་
“ཉིས་འཕྲི་དང་ཉིས་སྟོན” ཀྱི་ལས་དོན་སྤེལ་སྤངས་
བཅུགས་ནས། རྟེན་གཞིའི་ཐོན་ཁུངས་བཞོལ་སྦྱོང་
དང་བྱེད་པོ་མཐུན་སྦྱོར་མཉམ་འགྲུལ་ཐད “འཐེན་
ཅིས” བྱེད་པ་དང་། དང་སྒྲུངས་དཔུང་ཁག་འཇུགས་
སྦྱོང་དང་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་གྱི་ནང་དོན་
ཐད “སྟོན་ཅིས” བྱས་ནས་མན་འབྲས་རྩུང་ཡག་པོ་
སྒྲུངས་ཡོད།

“ཉིས་འཕྲི” ལག་བསྟར་བྱས་ནས་ཤེས་དཔལ་

ལག་ལེན་ལ་གསོན་ཤུགས་སྤོང་དགོས། རྟེན་གཞིའི་
ཐོན་ཁུངས་སྦྱང་སྦྱིག་དང་། སྤྱི་གཞི་འཇུགས་སྤངས་
ཆེ་ལོགས་སྲུ་གཏོང་རྒྱུ་དེ། ཏང་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་
ཞབས་ཁུ་དང་། གཞི་རིམ་བཅས་སྦྱོང་། སྤེལ་གྱི་
ཞབས་ཁུ། སྤྱི་ཚོགས་ཙུ་འཇུགས་བཅས་ཀྱི་བའི་
ཁྲོད་དྲངས་ནས། རྒྱུ་རིམ་པས་མང་ཚོགས་མཐུན་
སྦྱོར་ཅན་གྱི་ལས་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་རུས་རབས་
གསར་པའི་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་གྱི་ལྟེ་གནས་
འཇུགས་དགོས། སྒོང་ཚོ་དང་སྒོང་བརྒྱལ་གྱི་དོས་ནས་
ཏང་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་ཁུ་ལྟེ་གནས་ལ་བརྟེན་
ནས་ལག་ལེན་བྱེད་ས་དང་ལག་ལེན་ས་ཚོགས་བཏོད་
དེ་རྒྱུ་དང་ཞང་། སྒོང་ཚོ་བཅས་མཉམ་འགྲུལ་དང་
ལྟེ་གནས་(སྤོང་དང་ས་ཚོགས)འབྲེལ་མཐུན་སྦྱབ་རྒྱུར་
སྦྱུལ་འདེད་གཏོང་དགོས། མཉམ་ལས་ཀྱི་ཕན་རུས་
འདོན་དགོས། ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ལས་
ཀའི་མཉམ་འབྲེལ་གྲོས་ཚོགས་ལམ་ལུགས་བཅུགས་
ཏི། ཙུ་འཇུགས་འགོ་བཟུང་དང་། འགན་འཁུའི་ལས་
བཞོས། དང་སྒྲུངས་རྣམ་གྲངས། ལེ་ལག་ཚང་བའི་
ལམ་ལུགས་བཅས་ཀྱི་ཐད་གཅིག་གྱུར་འཆར་འགོད་
བྱས་ནས། ཤེས་དཔལ་གྱི་ལག་ལེན་དངོས་འཇུགས་
སྦྱོང་དང་། དང་སྒྲུངས་དཔུང་ཁག་དང་དང་སྒྲུངས་
བྱེད་སྟོལ་ཙུ་འཇུགས་འགོ་བཟུང་བྱེད་པར་ཤུགས་སྤོང་
དགོས་ཤིང་། ལས་ཀའི་ཁྲོད་ཀྱི་གནད་དོན་མཐུན་
སྦྱོར་ཐག་གཅོད་བྱས་ཏི་དང་སྒྲུངས་ཞབས་ཁུའི་སྤྱི་
ཁྲབ་རྩ་ཁག་ལ་འཆར་འགོད་ཡོད་པ་དང་། ཐོན་

ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ། ཡན་ལག་རྩ་ཁག་ལ་དཔུང་ཁག་ཡོད་པ། ལག་བསྟར་བྱེད་ཐུབ་པ། མང་ཚོགས་ལྷན་འདོད་པ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་སློ་ཡིད་ཚིམ་པའི་ལས་ཀའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཆགས་པར་བྱེད་དགོས།

“ཉིས་སྟོན” ལག་བསྟར་བྱས་ནས། འོ་དམ་དང་ཞབས་ཁྱེད་ལྷན་སྟོན་རྒྱུ་དགོས། དང་ལྷངས་དཔུང་ཁག་འཇུགས་སྐྱོང་ལ་ལྷན་སྟོན་བརྒྱབ་ནས་དང་ལྷངས་ཞབས་ཁྱེད་ཉེན་གཞི་ཚད་ལྡན་ཅན་དང་། དཔུང་ཁག་གི་བྱང་ཚད་ཅན། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་སྤྲོད་ཅན། གཞི་ཉེན་སྤྲོད་ཅན། སློག་འགྲེལ་ཁག་བཞོས་ཅན། ཞབས་ཁྱེད་སྤྱི་ཁྱབ་ཅན་བཅས་ “ཅན་རྒྱུག” འཇུགས་སྐྱོང་བྱེད་དགོས། ཤེས་དཔལ་ལྡན་པའི་ལག་ལེན་གྱི་ནང་དོན་ཕུན་སྲུང་རྩི་ཚོགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། སྤྱོད་སྟོན་དམངས་ཆེད་འཕྲུལ་ཚད་རྒྱ་བཏང་བ་བརྒྱུད་དེ། ཚན་ཅུལ་ཁྲབ་སྤེལ་སྐོར་གྱི་འཆད་བྲིད་ཐེངས་གཅིག་སྤེལ་བ་དང་། ཀྱན་སྐྱོད་སློབ་གསོའི་འཆད་བྲིད་ཐེངས་གཅིག་སྤེལ་བ། ཆབ་སྲིད་སློག་བཤད་ཐེངས་གཅིག་སྤེལ་བ། ཁོར་སྤང་བཅོས་སྐྱོང་ཐེངས་གཅིག་སྤེལ་བ། བཅའ་བྲིམས་ཞབས་ཁྱེད་ཐེངས་གཅིག་སྤེལ་བ། སྤྲོད་བཅོས་བདེ་སྤང་ཐེངས་གཅིག་སྤེལ་བ། རིག་ཅུལ་རྩ་ཁག་ཅིག་བསྐྱེད་པ། རིག་གནས་ཀྱང་ལྷན་ཤིག་བསྐྱེད་པ། རྩོད་རྒྱུ་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ལྡན་པའི་ “གཅིག་སློབ་བརྒྱ་ཅན” གྱི་བྱེད་སྟོན་དེ་སྤྱོད་སྟོན་དམངས་ཆེད་ཅན་དང་། སྤྱོད་མའི་སྟོན་བསྐྱར་ཚོགས་འདུ། གཉེན་

གཤིན་ལས་འཛིན་ལྡན་ཚོགས། རྒྱ་ལོག་དང་རྒྱ་ལྷོད་མི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་འདུ། ཀྱན་སྐྱོད་དཔུང་ལྷང་ཚོགས་འདུ་བཅས་ཀྱི་ “འཛིན་སྟོན་གཅིག་འདུན་བཞིའི” བྱེད་སྟོན་བརྒྱུད་ནས་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་སུ་བརྟན་དང་གཏིང་ཟབ་རྒྱ་གཏོང་དགོས།

ལམ་སྟོན་གསར་འཇུགས་ཀྱིས་ལེགས་ཆ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ། ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་གྱི་ལས་ཀའི་ཞབས་ཁྱེད་དང་འགན་སྤང་གི་རུས་པ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱེད་དགོས།

ལག་ལེན་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་སྟོན་བསྐྱེད་སྤེལ་བྱས་པའི་མང་གཞིའི་ཐོག་《དུས་རབས་གསར་པའི་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་ལྟེ་གནས་འཇུགས་སྐྱེད་རྒྱ་སྐྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་བསམ་འཆར་》དོན་འཁྲུལ་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ། དགོངས་དོན་གསར་པ་དང་བཀོད་སྤྲོད་གསར་པ་ལྷང་བྱ་གསར་པ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་དོན་འཁྲུལ་དང་། དུས་རབས་གསར་པའི་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་ལྟེ་གནས་(སྤོ་དང་ས་ཚོགས)ཀྱི་ “ལྷ་ཡོད” ཚད་གཞི་འཇུགས་སྐྱེད་བྱ་རྒྱ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། ལས་ཀའི་ལམ་སྟོན་བཞི་དམ་འཛིན་བྱས་ནས་སྐྱབ་ཀྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ་གྲུབ་འབྲས་གསར་པ་ལེན་དགོས།

ཁྱལ་དང་ཚོ(སྤྱོད་བྲིས)ནང་ཁྱལ་གྱི་མཐུན་སྦྲེལ་ལམ་སྟོན་འཇུགས་དགོས། ཏང་ཨུས་འགོ་བྲིད་གཅིག་གུར་དང་། ཏང་སྲིད་མཉམ་འཛིན་སྤྱི་འཛིན། ཤེས་དཔལ་ལྡན་གྱིས་སྤྲོད་འཇུགས་མཐུན་སྦྲེལ། འབྲེལ་

ཡོད་ཟེ་ཁག་གིས་རང་འགན་རང་འཁུར། སྤྱི་ཚོགས་
 ཡོངས་ཐུན་མོང་དུ་ཞུགས་པ་དང་རིམ་པ་བཞོས་ནས་
 འགན་འཁུར་བ། ཁོངས་གཏོགས་ས་གནས་ཀྱིས་དོ་
 དམ་བྱེད་པ་བཅས་རྒྱན་འཁྱོངས་བྱེད་དགོས། ཤེས་
 དཔལ་ལག་ལེན་ལས་དོན་གྱི་ཁྲུལ་རིམ་པའི་མཉམ་
 ཞུགས་ཚོགས་འདུ་དང་འབྲེལ་གཏུག་ས་ཚོགས་ཀྱི་
 སྐུལ་འདེད་ལམ་ལུགས་བཅུགས་ནས། ཉེ་གནས་ཀྱིས་
 སྐུལ་མ་འདེབས་དང་། ཟེ་ཁག་གིས་ལག་ལེན་བྱེད་
 བ། རྩོགས་སོ་སོ་ལས་ཀར་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ཆགས་
 པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས། 《མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་

གྱི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་ཉེ་
 གནས་ཀྱི་འཕྲུགས་སྐྱོན་ཚད་ལེན་ཚོད་ཉེ་དང་དབྱེད་
 བསྐྱར་གཏན་འབེབས་མ་ལག》དོན་འཁྱོལ་དང་།
 ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་གྱི་ལས་ཀའི་གསལ་ཐོ་བསྐྱིགས་
 པ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ཞུ་ཞུ་གྱི་ཁྲུལ་རིམ་པ་གསུམ་
 ཏང་ཙུ་འཕྲུགས་ཀྱི་སྤྱུ་ཅིའི་ལས་འགན་གསལ་ཐོ་
 བསྐྱིགས་དགོས་པ་སོགས་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་གྱི་དོ་
 དམ་འགན་འཁུར་ཁྲི་ཁྲ་གསལ་བཞོས་ནས། འདུ་ཤེས་
 འཛིན་སྐྱོངས་ཀྱི་ལས་ཀའི་འགན་འཁུར་འཁྲིའི་ལམ་ལུགས་
 ཀྱི་ཉེ་སྐུལ་ཞིབ་བཤེར་དང་། ཤེས་དཔལ་ཟེ་ཁག

ཞང་དང་གོང་བཅའ་གི་ཚད་ལེན་ཚོད་ལྷ་དང་དབྱང་
བསྐྱར་གཏན་འབེབས། དེ་བཞིན་ཏང་སྲིད་འགོ་བྲིད་
ཚན་ཁག་གི་ལོ་འཁོར་དབྱེད་ཞིབ་བཅས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
བསྐྱས་ཏེ་འཇུགས་སྐྱབ་གི་ཚུ་ཚད་མཐོ་བུ་གཏོང་
དགོས།

རྟེན་གཞིའི་ཐོན་ཁུངས་འཁོར་རྒྱུ་གི་ལམ་ལྷགས་
བརྟན་པོར་འཇུགས་དགོས། རྒྱས་རབས་གསར་པའི་
ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་ལྟེ་གནས་ཀྱི་གསར་བཟའི་རྟེན་
གཞིའི་བྲད་ཚས་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་ནས། སྲོལ་རྒྱུན་
ཀྱི་རྒྱས་ཆེན་དང་། ཉིན་བཟང་སྐར་ཡག་ རྒྱན་གསོའི་

ཉིན་མོ་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་རེབ་གོང་རིག་གནས་
ཡུལ་སྐོར་རྒྱས་ཆེན་དང་། བ་ཏ་ལུ་རྒྱས་ཆེན། མདའ་
འཕེན་འགན་བསྐྱར་ཆེན་མོ་སོགས་གོ་སྐབས་སུ་བྱས་
ཏེ། བྱེད་སྒྲིའི་ཅ་འཇུགས་དང་། རོང་རྟགས་སྐྱེད་
སྲིད་། དམངས་པན་ཞབས་ཁུ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྤེལ་
བ་བརྒྱད་ནས། ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་གི་ཕྱོགས་བསྐྱས་
རྣམ་པ་གཏོང་དགོས། ས་ཁོངས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་མཉམ་
སྦྱོར་བྱས་ནས་གྲུང་ལྷ་མི་རིགས་ཀྱི་གཅིག་མཐུན་
འདུས་གྲུབ་འདུ་ཤེས་ཉམས་ལེན་ཁང་འཇུགས་རྒྱུའི་
འཆར་འགོད་བཟོ་བ་དང་། རྒྱང་ར་རྒྱལ་གཅིས་རིང་

ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསེར་རྟེན་གཞི་དང་། གྲུང་གོ་བཟོ་
ཞིང་དམར་དམག་གི་ཞི་གྲང་ཞུན་མི་རིགས་མཐུན་
སྤྱིལ་དམར་དམག་སློབ་རྒྱུ་གི་གསར་བརྗེའི་སློབ་
གསེར་རྟེན་གཞི་འཇུགས་སྐྱུན་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་
དགོས། བཀག་སྡོམ་བྱས་པའི་ཐོན་ཁུངས་ཤར་བཟོད་
ཐུབ་པར་བྱས་ཏེ། གཞི་རིམ་ཏང་འཇུགས་སྐྱོང་དང་
སྤྱིགས་བསྐྱུས་བཅས་སྐྱོང་བའི་ཐོན་ཁུངས་ལ་བརྟེན་
ནས། སློབ་གསེར་རྟེན་གཞི་དེ་གྲོང་མིའི་སྡེ་ཁུལ་
དང་། རང་བྱུང་གྲོང་ཚོ། ལུགས་འཛའི་ས་ཚོགས། གྲོང་
གསེབ་སློབ་གྲུའི་བྱིས་པའི་ཆེད་བཞོན་། སློབ་གྲྭ་རྒྱུ་
འབྲིང་། ལུས་རྩལ་ཁང་། རིག་གནས་སྤྱིག་
བཞོན། མངོས་སྡེ་ཁུངས་ཁུལ། ཚོང་རུ། སྐྱུན་
ཁང་། རྒྱུང་ལམ་འབབ་ཚུགས་སོགས་སུ་རྒྱ་བསྐྱེད་
ནས། ཤེས་དཔལ་ལྡན་པའི་ལག་ལེན་ཐང་ཆེན་
དང་། རྩམས་རིང་། ལས་གནས་སོགས་སྤྱིགས་བྱུ་ཁག་
ཅིག་བསྐྱུན་ནས་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་ཁབས་པར་བྱེད་དགོས།

རྒྱན་རྩམ་ཅན་གྱི་དང་སྐྱེད་ལུས་ལྷུ་ལམ་
སློབ་འཇུགས་དགོས། “ངས་མང་ཚོགས་ལ་དངོས་
དོན་སྐྱབ་པའི” ལག་ལེན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་སྤྱི་བཟོན་དུ་
གཏོང་བ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་
དཀའ་ངལ་ལ་དམིགས་ཏེ། རིན་ཐང་སྡེ་འདྲིན་དང་
མི་རིགས་མཐུན་སྤྱིལ། གོམས་སློབ་ཡག་བསྐྱུར། སྡོད་
བཅུད་སྤྱང་སྐྱོབ། ཚན་རིག་བྱུ་ཁག་དང་། བདེ་ཐང་
དྲིལ་སྐྱོག་དྲ་རྒྱ་གཙང་སེལ། རིག་གནས་གཤེས་
སྐྱོང་། གྲོང་གསེབ་དར་སྤེལ། མང་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་

སོགས་ཀྱི་ཤེས་དཔལ་གྱི་ལག་ལེན་བྱ་འགུལ་སྤེལ་
ནས། “ཟེ་རེར་བརྗེད་དོན་གཅིག” གི་དང་སྐྱེད་ས་
ཞབས་ཞུའི་གསལ་ཐོ་བཟོ་དགོས། དང་སྐྱེད་ས་ཞབས་
ཞུའི་སྤྱི་བྱུ་ཁག་དུ་ཁག་ནི “8+N” ཅན་གྱི་དང་སྐྱེད་ས་
ཞབས་ཞུ་དུ་ཁག་ཡིན་དགོས། ཞང་གྲོང་དང་སྡེ་ཚོ་
(འབྲོག་ལས་ལྷན་ལྷན)སོ་སོས་དུ་ཁག་དང་དང་སྐྱེད་ས་
ཞབས་ཞུ་དུ་ཁག་ཡིན་པ་ལྟར་བཟུགས་ནས་ལག་བྱེད་སྤྱད་
དེ་དོ་དམ་བྱེད་དགོས། “གཅིག་སྐྱོས་བཅུ་ཅན” ཀྱི་
བྱེད་སྐོ་གཞི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ། དམངས་ཡོངས་ཀྱི་དང་
སྐྱེད་ས་ཞབས་ཞུར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། ཟེ་
རེར་ཉིན་ལྷུ་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་ཉིན་མོའི་བྱེད་སྐོར་
སྐྱུལ་འདེད་བཏང་ནས་མང་ཚོགས་ལ་འབྲེལ་གཏུག་
དང་། དྲིལ་སྐྱོག་སློབ་གསོ། ཞབས་ཞུ་བཅས་བྱེད་
པའི་ལུས་པ་དང་རྒྱ་ཚད་མཐོ་དུ་གཏོང་དགོས། དང་
སྐྱེད་ས་པར་སྐར་མ་རིམ་པའི་དབྱེད་བསྐྱུར་གཏན་
འབབས་དང་། ཆ་བསགས་བརྗེ་འགྱུར། སྤྱི་པའི་ཞབས་
ཞུ་གཟིགས་སྐྱོང་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་ལག་བསྐྱུར་
བྱས་ཏེ། དང་སྐྱེད་ས་ཞབས་ཞུ་གནད་འཁེལ་ཅན་
དང་། རྒྱན་རྩམ་ཅན། སྐབས་བདེ་ཅན་བཅས་སུ་
འགྱུར་བར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།

དུས་ཐོག་དུ་དྲིལ་སྐྱོག་དང་བྲིད་སྐོར་བྱེད་པའི་
ལམ་ལུགས་འཇུགས་དགོས། རིགས་པའི་གཞུང་
ལུགས་རྒྱན་ལྡན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྐྱུལ་འདེད་
བཏང་སྟེ། ཏང་ཡོན་དང་ཐོན་ཡོན་ལས་བྱེད་པ་
དང་། ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས། གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་

ལས་བྱེད་པ། ཞང་དང་གོང་བཟའ་གི་ལས་བྱེད་
པ། རྫོན་ཐོན་དཔེ་བཟང་ཅན་ཁྲོད་ཀྱི་རིགས་པའི་
གཞུང་ལུགས་སློག་སྦྱོང་རྒྱ་ཁྱོད་ལ་ཐོན་པ་རྣམས་ཤེས་
དཔལ་ལག་ལེན་སློག་སྦྱོང་ཁྱེད་ཀྱི་བསུ་དགོས། ཞི་
ཅིན་པིང་གི་རྒྱུ་རབས་གསར་པའི་ཀྱང་གོའི་བྱང་
ཚིས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་
དང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཉང་གི་འཕུས་མའི་ཚོགས་ཆེན་
ཐེངས་བཅུ་བཞི་པའི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་དང་
དྲིལ་སློག་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ། རིགས་པའི་གཞུང་
ལུགས་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་དྲུས་སློག་པ། གནས་
ལུགས་བཅི་བ། བཀའ་དྲིན་དྲན་པ། “རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
དོན་ཆེ་བར” བཤད་པ། དེང་རབས་ཅན་གྱི་མཆོ་
སློན་གསར་པ་འཛུགས་སྐྱབ་བྱེད་པ། མང་ཚོགས་ཀྱི་
ཁེ་ཕན་ལ་སྤང་ཆེན་བྱེད་པ་སོགས་ཕན་ཚུན་བྱུང་
འབྲེལ་བྱས་ཏེ། “གཞུང་ལུགས་དང་། རིག་ཆལ། མང་

ཚོགས” བཅས་བྱུང་རྒྱུ་འབྲེལ་བའི་སློག་འབྲེལ་བྱེད་
སྤངས་བརྒྱད་དེ། དུལ་སྐད་དང་གསར་འཛུར་སྐྱབ་
སྦྱོར། གོང་གསལ་རྒྱུང་འབྲིན་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་
སྦྱད་ནས། ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ལ་ཉང་གི་
གསར་གཏོད་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་རྟོགས་
ཡོང་བར་བྲིད་སློན་བྱས་ཤིང་། ལས་བྱེད་མང་ཚོགས་
ཡོངས་ཀྱིས་ཉང་གི་བཀའ་ལ་ཉན་པ་དང་། ཉང་གི་
བཀའ་དྲིན་དྲན་པ། ཉང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བཅས་
ཀྱི་བསམ་སློབ་མང་གཞི་བཟུན་རྒྱུ་གཏོང་དགོས། ཀྱང་
སྦྱོང་དཔེ་བཟང་ཅན་དང་རྫོན་ཐོན་དཔེ་བཟང་ཅན་
དྲིལ་སློག་དང་། ཚ་བྲིམས་དྲིལ་སློག “བརྒྱད་
ལྷའི” བྲིམས་ལུགས་བྲབ་གདལ་གྱི་དང་སྒྲངས་ཞབས་
ཞུ་སྟེལ་བ། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བྲིམས་སྦྱོང་སྤྱི་
སློབས་རྒྱན་ལྡན་གྱི་འཆོ་བའི་ཁྲོད་དྲངས་ནས་ལ་
རབས་སྦྱོང་བཟང་དར་སྟེལ་བྱ་དགོས་སོ། །

གྲོ་ཚང་ཁྲལ་གྱིས “བྱེད་ཐབས་གསུམ” གྱིས་ ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་ཀྱི་སློབ་གསེའི་གསེ་སྦྱང་ ཡོངས་སུ་ཁེབས་པ་མངོན་འཁུར་བྱས།

ཏཱེ་ཁྱི་བྱང་།

ཉེ་བའི་ལོ་འགའི་རིང་། གྲོ་ཚང་ཁྲལ་ཞུའི་ཅ་
 འཛུགས་ལྷན་ “དྲ་ཐོག་སློབ་གསེ” དང་། “ཡུལ་
 དངོས་སློབ་གསེ” ། “རྒྱན་ལྗན་སློབ་གསེ” བཅས་
 དམ་པོར་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་ཆེའི་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པའི་
 ཏང་གཤིས་དགོངས་དོན་འདྲུ་ཤེས་དང་། ཞབས་
 བླུ་འདྲུ་ཤེས་སྒྲུབ་པས་རྗེ་བརྟན་ཏུ་འགོ་བར་སྐྱུལ་
 སྤེལ་བྱས་ལ། ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་རྒྱས་པ་རྒྱན་མཐུད་
 ངང་རྗེ་ལེགས་དང་། ལས་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱའི་མ་
 ལག་ཟུམ་མི་ཆད་པར་འཁུར་ཆོད་ཏུ་ཕྱིན། གཅིག
 “དྲ་ཐོག་སློབ་གསེའི” བྱེད་ཐབས་སྦྱད་ནས་ཏང་
 ཡོན་ལས་བྱེད་པའི་སློབ་གསེ་སྦྱོང་སྦྱོང་ལྗན་པ་ཞིག་

ཡོང་བ་དང་། གཉིས་ནི “ཡུལ་དངོས་སློབ་
 གསེ” ཡིས་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པའི་སློབ་གསེ་མིག་
 མཐོང་ལག་ཟིན་ཏུ་གཏོང་བ། གསུམ་ནི “རྒྱན་
 གཏན་སློབ་གསེ” སྤེལ་ནས་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པས་
 བསྐྱབས་ཟིན་པ་ལག་ལེན་ཁྲོད་སྦྱོང་པ་བཅས་
 རེད། “དྲ་ཐོག་དང་། ཡུལ་དངོས། རྒྱན་ལྗན་སློབ་
 གསེ” བཅས་རྒྱུ་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སློབ་གསེ་དང་གསེ་
 སྦྱང་བྱེད་སྒྲུབ་འདི་རིགས་ལ་ཏང་ཡོན་གྱི་སློབ་
 གསེ་དང་གསེ་སྦྱང་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་པ་བདེ་དང་།
 དགའ་བསུ་ཐོབ་པ། བན་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་
 པ་བཅས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ལྡན།

५६५।

ཏུ་ལྟར་ཡོད། ཏང་གི་དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་བྱེད་པ་ནི
 «ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས»ཞེས་སྦྱོར་བྱེད་མཁན་གྱི་གལ་
 ཆེན་དཔུང་མེ་ཡིན་པས། «ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས»
 ཞེས་སྦྱོར་དང་བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་བྱས་པའི་དུས་རབས་
 གསར་བའི་ཏང་གི་དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་དོན་ལ་ལོ་རྒྱུས་
 གྱི་ཁྲོ་ཤོས་བསྟུ་ལེན་དང་གཞུང་དང་གསར་གཏོད་ལ་
 རྒྱལ་འདིད་གཏོང་རྒྱུ་དོན་མིྲིང་གལ་ཆེན་ལྟན་
 ཡོད། གྲུང་དབྱང་ཁེ་ལས་གྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་བྱེད་
 པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་བདག་གིས་«ལོ་རྒྱུས་
 མདོར་བསྟུས»ཁྲོད་ནས་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་

དང་ཚན་རིག་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སློབ་
སྦྱོར་། རྙིང་སྟོབས་སློབ་སྦྱོར་། རྟོན་ཐོན་དཔེ་མཚན་
སློབ་སྦྱོར་། ལས་ཀའི་བྱེད་ཐབས་སློབ་སྦྱོར་། རང་
རྒྱུ་འཕྲུགས་སྦྱོར་བཅས་བྱས་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་རྟོགས་
དང་། འབད་འབྱུངས་ཡར་བཙོན། སྦྱོང་བཟང་
གསར་གཏོད་བཅས་ཀྱིས་ས་མཐོའི་ལུགས་ལམ་གྱི་
དྲིལ་བསྐྱགས་བསམ་བློའི་ལས་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཚད་དང་
ཕན་འབྲས་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བར་ཅི་རུས་སྒོས་འབད་
འབྱུངས་བཀྱིས་ཡོད།

དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་དོན་བསྐྱབ་པར་ཏང་གི་ལོ་
རྒྱུས་ཡིད་ལ་བརྟན་པོར་ངེས་དགོས། སྤྱི་ཁྱབ་རྩ་བ་ཅི་
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནི་གསོན་ཉམས་ཀྱིས་
ཕྱག་ཅིང་སློ་འགྲུག་རུས་པ་ཆེས་ཆེར་ལྷན་པའི་མཚན་
གུར་དཔེ་དེབ་ཅིག་ཡིན་པས། ཏང་ཡོངས་ཀྱི་སློ་
མཐུན་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་ལ་སློབ་སྦྱོར་བྱས་ནས་གནས་
ལུགས་གསལ་བ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་སློབ་སྦྱོར་བྱས་ནས་
ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ། ལོ་རྒྱུས་ལ་སློབ་སྦྱོར་བྱས་ནས་
ཀྲན་སྦྱོང་འཕྲུགས་པ། ལོ་རྒྱུས་ལ་སློབ་སྦྱོར་བྱས་ནས་
སྟོབས་ཤུགས་སྦྱོང་པ་བཅས་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་
ཡོད། 《ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས》ལས་ “ངེད་ཀྱི་ཏང་གི་
ལས་དོན་ནི་དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་དོན་ནས་མགོ་
བཅུགས་ཡོད” ཅས་གསུངས་ཡོད་པ་ནང་བཞིན།
ཏང་གི་དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་དོན་གྱིས་ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
རྒྱས་སྐབས་ཀྲན་ལ་རུས་པ་གལ་ཆེན་བཏོན་ཡོད་པ་
དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་གསར་བཞེད་དང་འཕྲུགས་སྐྱོན།

བཅོས་སྐྱར་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱས་རིམ་མི་འདྲ་བར་
རིན་ཐང་སླ་ན་མེད་པ་མདོན་ཡོད། དམངས་གཙོ་
རིང་ལུགས་གསར་བཞེད་རྒྱས་སྐབས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་
ལས་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ “བཟོ་ཞིང་ཁྲི་སྦྱོང་མང་པོ་
སྐལ་སྦྱོང་བྱས་ནས་སེམས་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་བྱ་བ་
སྐབ་པའི” སྟོབས་ཤུགས་ཆགས་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་
རིང་ལུགས་ཀྱི་གསར་བཞེད་འཕྲུགས་སྐྱོན་རྒྱས་སྐབས་
ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་དོན་གྱིས་ཀྱང་གོའི་མི་དམངས་
ཀྱི་ “གནམ་ས་སླ་འོག་བཞེས་འདུའི” བཞེད་ཆེའི་སློ་
སྟོབས་འཕེལ། བཅོས་སྐྱར་སློ་འབྱེད་དང་སྤྱི་ཚོགས་
རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བའི་འཕྲུགས་
སྐྱོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་སྐབས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་དོན་
གྱིས་བཅོས་སྐྱར་དང་གོང་སྤེལ་ལ་བསམ་བློའི་འགན་
ལེན་དང་བསམ་པའི་སྐལ་ཤུགས། སྤང་སྤྱོད་སྐྱབ་
སྦྱོར། རིག་གནས་ཆ་རྒྱུན་བཅས་མཁོ་འདོན་བྱས། དེ་
ནས་རྒྱས་རབས་གསར་བའི་འགྲོས་དང་བསྐྱོན་ངེད་
དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་དོན་གྱིས་རང་རྟོགས་ངང་ལངས་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཞིང་དམངས་སེམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱ་
བ། མི་རབས་གསར་བ་གསོ་སྦྱོང་། རིག་གནས་ལས་
དོན་དར་སྤེལ། བྱ་བའི་སྤྱང་བརྟན་དོད་པ་བཅས་ཀྱི་
ལས་འགན་སྤུས་ཏུ་འཁུར་ཡོད། བདག་གིས་《ལོ་རྒྱུས་
མདོར་བསྡུས》ལས་རྒྱས་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་
འགྱུར་ཕྱོག་རི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁ་སྤྱོད་སྤུས་
ལ་འགྱུར་ཕྱོག་རི་ལྟར་བྱུང་ཡང་ཀྱང་གོ་བྱུང་ཁྲན་ཏང་
གིས་དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་དོན་ལ་ཚད་མཐོའི་མཐོང་

ཆེན་དང་ཤུགས་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་ནས། དེའི་
བསྐྱུགས་ལས་དོན་ལ་མགོ་བཟུང་བྱས་ཏེ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
ཆའས་རྒྱུན་དྲག་པོའི་ཁྲོད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་འབྲས་
ཆའས་ཆེན་ཁྲམས་ཡོད་ལ། གསེར་ལས་ལྷག་པའི་
ཉམས་ཐྱོང་བསགས་ནས། མི་དམངས་ལ་སྤེལ་བྱས་ཀྱི་
ཏེ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཅོན་ལེན་བྱས་པའི་
སྒོའི་རྒྱུན་བཟང་པོ་དང་ཆབ་སྲིད་ལེགས་ཆར་རྟོགས་
སོང་། དེའི་བསྐྱུགས་ལས་དོན་ནི་ཏང་གི་གལ་
འགངས་ཆེ་བའི་ལས་དོན་ཡིན་པས། ཏང་གི་མདུན་
ལམ་དང་ལས་དབང་ལ་དམ་དུ་འབྲེལ་ནས། རྒྱལ་
ཁབ་དུས་བདེ་ཞོལ་འཇགས་དང་མི་རིགས་གོང་བུ་
གཅིག་འགྲིལ་གྱི་སྒྲོབས་ཤུགས་གལ་ཆེན་དུ་གྱུར་ཡོད།

དེའི་བསྐྱུགས་ལས་དོན་བསྐྱབ་པར་ཏང་གི་
གཏམ་རྒྱུད་གསོང་བོར་བརྗོད་དགོས། སྤྱི་ཁྱབ་ཐུབ་ཅི་
ཞི་ཅིན་མིང་གིས་ཀྱང་གོའི་གཏམ་རྒྱུད་གསོང་བོར་
བརྗོད་པ་དང་། ཀྱང་གོའི་སྐད་སྒྲ་ཀྱན་ལ་བསྐྱུགས་
པ། བདེན་པ་ཁྱོན་ཡོངས་ཅན་གྱི་ཀྱང་གོ་བརྒྱུད་སྤེལ་
ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བརྒྱུད་བསྐྱུགས་
རྒྱས་པ་འཇུགས་སྦྱོང་ལ་ཤུགས་སྒྲིལ་རྒྱག་པའི་ལས་
འགན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཡོད། 《ལོ་རྒྱུས་
མདོར་བསྟུས》ལས་བདག་ལ་ངོས་འཛིན་གཏིང་ཟབ་
ཅིག་བྱང་བ་ནི། རང་རེའི་ཏང་གིས་སྤྱི་བར་གསུམ་
དུ་དང་མྱོགས་ནས་དེའི་བསྐྱུགས་བྱས་ཏེ་ནམ་པ་
གསར་བ་གཏོང་རྒྱུ་ཆད་མཐོང་མཐོང་ཆེན་བྱས་
ནས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ནང་གི་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་

ཤུགས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཆེ་དུ་བཏང་ཡོད། ནམ་
རྒྱུན་མཆོ་བོད་ལྷགས་ལམ་དང་ལ་རི་ལྷགས་ལམ། ལ་
ལེན་ལྷགས་ལམ་སོགས་ས་མཐོང་ལྷགས་ལམ་དེའི་
བསྐྱུགས་བསམ་སྒྲོའི་འཐབ་མྱོགས་ཐོག་འབད་འཐབ་
བྱེད་པའི་དེའི་བསྐྱུགས་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་མཆོན་
ན། བདག་གིས་ས་མཐོང་ལྷགས་ལམ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཆེ་
ཤོས་དང་དམིགས་བསལ་ས་ཁོངས་ནས་གཞི་
བཅུགས་ཏེ་མདོ་དབྱས་མཐོ་སྐང་གི་ཐུ་མཐའ་མེད་
པའི་གངས་ལྗོངས། ཐུང་མ་ཐང་། མུ་མཆོང་ལྷགས་
ལམ། གསོ་རྒྱུད་མཁོ་འདོན་མེ་འཁོར། ལྷགས་ལམ་
ཟམ་པའི་“ཉེན་རླུང་བཤམས་མཛོད་ཁང་” སོགས་
རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་ནང་གི་ལྷགས་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བྱེད་ཆོས་མདོན་གསལ་དོད་པོ་དེ་དེའི་བསྐྱུགས་
ལས་དོན་ཁྲོད་ “འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་ས་བབ་མཐོ་ཤོས་
ཀྱི་ལྷགས་ལམ” ཞེས་པའི་“ཆོན་མདོག་ཅན་གྱི་
ལྷགས་ལམ” ཀྱི་མཆོན་སྟན་བསྐྱུགས་པའི་ལས་དོན་
དང་། ལ་ལེན་ལྷགས་ལམ་གྱི་དམངས་ཐུག་དར་རྒྱས་
སྤེལ་བ། “བསྐྱར་དར་ཉུགས་ཅན་” གངས་རིའི་
ལྗོངས་ལ་བཞོད་པ། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་སློབ་ཁྲངས་
ལྷགས་ལམ་ཐོག་མ། མཆོ་བོད་ལྷགས་ལམ་གྱི་རྒྱས་
བརྐྱེད་རྒྱུར་བཀོད་སོགས་ཀྱི་སྤུས་ལེགས་ནང་དོན་ལ་
དམིགས་ནས། ས་མཐོང་ལྷགས་ལམ་གྱིས་རྒྱབ་རྒྱུད་
མཐའ་མཆོམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཆོགས་འཕེལ་
རྒྱས་མཁྱོགས་ཐུར་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་
གཏམ་རྒྱུད་དེའི་བསྐྱུགས་ས་མཐོང་ལྷགས་ལམ་

ཀྱིས “རྒྱུད་གཅིག་ལམ་གཅིག” དང་། ཅུབ་རྒྱུད་གསར་སྤེལ་ཆེན་པོ། གྲོང་གསེབ་དར་སྤེལ་སྐོར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཐབ་རྒྱས་གལ་ཆེན་ལག་བསྟར་བྱེད་པར་སྦྱལ་འདེད་བཏང་བ་དང་། ས་མཐོའི་ལྷགས་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་སྤྱད་འཕྲུལ་ཡོང་རྒྱར་སྦྱལ་བྲིད་བྱེད་པ་དང་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་སེར་བའི་འབྲུག་བཞིན་དམ་རྒྱལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཡག་པོ་དང་། ས་མཐོའི་ལྷགས་ལམ་པ་ཡི “མཐར་སོན་པའི་འགྲན་སེམས་དང་ཕྱིར་སོན་པའི་འབད་སེམས” ཀྱི་སྒོས་སྤུབ་གཏམ་རྒྱུད་སྤེད་ནས། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་ཀྱན་ལ་ཀྱང་གོའི་ས་མཐོའི་ལྷགས་ལམ་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཡག་པོ་དང་སྤྲོ་མང་སྤྱད་སྤྲོ་མང་ཚོགས་ཞིང་གསོན་ཉམས་དོད་པའི་ཀྱང་གོའི་སྤྲོ་བ་རྒྱན་སྤྲོ་བ་ར་འབད་དགོས་སོ། །

དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་དོན་བསྐྱབ་པར་ཏང་གི་ཡ་རབས་སྤེལ་རྒྱུ་འདོན་དགོས། སྤྱི་ཁབ་སྤུལ་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་བསམ་སྒོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བྲིད་སྟོན་ལ་ཤུགས་སྤོན་རྒྱག་པ་དང་སྤུན་མོང་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཁབ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས། མི་རིགས་བརྒྱུད་དར་ཀྱི་བརྒྱུད་ཆེད་སྤྱོད་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་འགྲིལ་སྤུབ་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ནན་བཤད་བྱས་པ་ནང་བཞིན། «ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྐྱར་ལས་བསམ་སྒོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ནི་ཏང་གི་ཕུལ་བྱ་སྤེལ་རྒྱུ་དང་མདོན་གསལ་དོད་པའི་བྲུང་ཚོས། གནད་ལ་ཁེལ་བའི་ཆབ་སྲིད་བཟང་ཆ་བཅས་ཡིན་པ་དང་ལས་དོན་མཐའ་དག་གི་

སྒོག་ཅ་ཡིན་པ་བདག་གིས་གསལ་བོར་རྟོགས་སོང་། མཚོ་བོད་ལྷགས་ལམ་ནི་འཛམ་སྤྱིར་ཐོག་ས་བབ་མཐོ་ཤོས་དང་ལམ་ཐག་རིང་ཤོས་ཀྱི་ས་མཐོའི་ལྷགས་ལམ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་ཀྱི་ལས་རེས་བྱེད་པའི་མེ་འཁོར་ཁ་ལོ་པ་དང་། མེ་འཁོར་ཞབས་ཁུ་པ། འབས་རྒྱགས་ལས་རེས་པ། ཞིབ་བཤེར་བཟོ་བཅས་པ་བཅས་ཀྱིས་རེས་པར་རྒྱ་ཁོར་ཡུག་གི་དཀའ་སྤྱད་བྲུང་བསལ་དགོས་ལ། ཞེར་རྒྱང་གི་གདུང་བ་སྤྲག་ལ་ལེན་དགོས་ཡོད། འདི་འདྲའི་དཀའ་ཚོགས་ཆེ་བའི་ལས་གནས་སུ་ནམ་རྒྱུན་དམིགས་བྱ་ཅན་དང་ཁག་བཞོས་ཅན་གྱི་བསམ་སྒོ་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་སྤེལ་ནས་ལས་བཟོའི་དཔུང་ཁག་བརྟན་པོ་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ་ས་མཐོའི་ལྷགས་ལམ་བདེ་འཇགས་དང་ཤར་བཤོད་སྤུབ་པར་འགན་ལེན་བྱ་རྒྱ་ནི་དགོས་ངེས་ཀྱི་སྒྲུང་བྱ་ཞིག་རེད། ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་བཀོད་པ་ལེགས་སྤྱིག་དང་། ལས་གནས་སྤོ་རྒྱུར་ཀྱི་འཕྲུལ་ཕྱོག་གཞོན་ཏུ་ལས་བཟོ་པའི་ཚོགས་སྤྱི་སྐོར་ལ་དམིགས་ནས་བསམ་སྒོའི་འགྲུལ་རྒྱལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་ཁེ་ཕན་གྱི་བདེ་སྤྱད་གསལ་ཚོགས་དང་། གནད་འཁེལ་དོན་བྱ་ཁོང་རྒྱ་རྒྱུད་པ། རྒྱུ་ཐོག་ཏུ་བརྟེན་ཤ་གཙང་པའི་བྱ་ཐབས་ཞིབ་འཇུག་དང་བྲིད་སྟོན་བཅས་བྱེད་དགོས། ཅུབ་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཐག་རིང་བའི་ས་ཚོགས་དང་། བྱེས་སུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ། ནམ་རྒྱུན་ལས་སྤོན་བྱེད་པ། རིམས་ནད་སྐབས་ཀྱི་ལས་རེས་སྤྱང་བ་སྐོར་གྱི་མི་སྤྲོད་དམིགས་ཏེ་བྲིས་རྒྱ་འཚམས་འདྲིར་

སྐྱོད་པ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིག་གནས་སྤང་ཚུལ་སྤྱི་
 ཚོགས་ལ་སེམས་ཁུར་བྱ་དགོས། “སེམས་ཁུར་བ་དེ་
 ཐང་སློ་འདྲིའི་ཞབས་ཞུ” དང་། “ས་མཐོའི་ལྷགས་
 ལམ་ལྡང་མདོག་དབྱང་ཁང་” ། “ང་རང་དགའ་བའི་
 དེབ་མཚོག” སོགས་ལྟ་འདོད་ཅིང་ཉན་སྤྱོད་བའི་བྱེད་
 སྤྱོད་སྤེལ་བ་བརྒྱད། ལས་བཟོ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚོ་
 བའི་ཆ་རྒྱུ་ལེགས་བཅས། ལས་བཟོ་པའི་རིག་གནས་
 འཚོ་བ་ཕུན་སུམ་རྗེ་ཚོགས་སུ་གཏོང་དགོས། གཞན་
 བཞོན་གཏོང་བ་དང་། ཞབས་ཞུ་པ། འགྲུལ་སྤྱོད་པ་
 སོགས་འགག་ཚུའི་ལས་གནས་ལ་དམིགས་
 བསྟུན་ “མགོ་བྲིད་ཡིག་སྒྲུལ” དང་ “དོགས་སེལ་
 ཐང་སྤེལ་ཁ་པར” སོགས་ལས་བཟོ་པའི་འདོད་
 འདུན་ཞུ་བའི་བསམ་འཆར་ལེགས་སྤྱིག་གང་ལེགས་
 བྱས་པ་བརྒྱད། ཟ་མ་དང་གཙང་སྤྱོད་ལས་ཞུགས་
 སོགས་ལས་བཟོ་པའི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་
 སྤུལ་འདེད་བཏང་བ་དང་། དང་སྤངས་པ་སྤྱོད་ཁར་
 ཞབས་འདེགས་ཞུ་བར་ཡོང་ཏེ་ལས་བཟོ་པའི་བྲིམ་
 ཚང་གི་དཀའ་གནད་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་རོགས་རམ་
 བཅས་བྱས་ནས་ཚ་འཇུགས་ཀྱི་དོན་སེམས་བྱུངས་ཐུབ་
 པ་བྱས་ཏེ་མཚོ་བོད་ལྷགས་ལམ་གྱི་མ་ལམ་བཏེ་
 འཇགས་དང་ཤར་གཏོང་ཐུབ་པ་འགན་ལེན་བྱེད་
 པའི་ནང་གནས་ཀྱི་སྤུལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་
 འཕེལ་བར་འབད་ཡོད།

དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་དོན་བསྐྱབ་པར་རྒྱུན་
 འཁྱོངས་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་བྱས་བཟན་དགོས། སྤྱི་

ཁྱབ་བྱུང་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་དྲིལ་བསྐྱགས་བསམ་
 སྤྱོད་ལས་བྱེད་པས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཤེས་བྱ་གསར་
 བ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། ཁྱབ་ཁོངས་གསར་བར་
 རྒྱས་མངའ་ལོན་པ། མཐོང་རྒྱ་གསར་བ་གཏོད་པ་
 བཅས་བྱས་ནས་རྒྱུན་དང་མིག་རྒྱས། སྤྱོད་
 རྒྱས། འབྲི་རྒྱས་བཅས་ཟམ་མི་ཆད་པར་ཆེ་བྱ་བཏང་
 སྤྱོད་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་བྱང་ཚད་མཐོ་བ་དང་། འཛོན་ཐང་
 ཆེ་བ། བདེན་འཚོལ་གསར་གཏོད། རྒྱལ་ཁ་ལེན་ཐུབ་
 པ་བཅས་བྱེད་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ནང་
 བཞིན། 《ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྐྱེད་ལས་བདག་གིས་
 རང་རེའི་ཏང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དྲིལ་
 བསྐྱགས་བསམ་སྤྱོད་དཔྱད་ཁག་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་
 མཐོང་ཆེན་བྱས་ནས་དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་བྱེད་པའི་
 ལག་ལེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཤུགས་
 སྤྱོད་བརྒྱབ་ཡོད། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་ལྷགས་ལམ་ཁེ་
 ལས་ཀྱིས་དྲིལ་བསྐྱགས་དཔྱད་ཁག་རང་རོས་
 འཇུགས་སྤྱོད་ལ་མཐོང་ཆེན་དུག་པོ་བྱས་ཏེ་དྲིལ་
 བསྐྱགས་ཀྱི་ལས་རོགས་དང་། རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་གསར་
 འགོད་པ། ཏང་གི་སྤྱོད་སྤྱེལ་འཆད་བྲིད་དགེ་
 རྒྱུ། རིག་ཚུལ་རྒྱུ་འཛོན་པ། རིགས་པའི་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་སོགས་དྲིལ་
 བསྐྱགས་བསམ་སྤྱོད་རིག་གནས་ལས་དོན་ཆེད་དུ་
 ཤེས་ལྡན་མི་སྤྱི་ཚོགས་པ་འབོར་ཆེན་ཞིག་གསོ་སྤྱོད་
 བྱས་པ་ལ་མི་འབོར་ཆེ་བ་དང་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེ་བ། མི་སྤྱི་
 མང་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ལྡན་ཡོད། ལྷགས་ལམ་ཁེ་

ལས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་བསམ་སྒྲིལ་འཐབ་སྟོན་གསུང་
 ཐད “ཤུགས་སྟོན་བཞི” དང་སྟོབ་གསོ་ལག་ལེན་
 ཤུགས་ཆེན་སྤེལ་བས་གཞི་ཙུ་བརྟན་གཏོང་དང་
 དཔུང་ཁག་སྦྱང་བརྒྱུད་བཟུང་བའི་གཞི་ཆེན་སྟོན་
 ལྟན་ཡོད། “རྒྱུ་རྩལ་” ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་མཐའ་
 འཁྱོངས་བྱེད་པ་ནི “མི་དམངས་ཀྱི་ལྷན་ལམ་གྱིས་
 མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི” ཞབས་ཞུའི་
 དམིགས་ལྟུང་དང་ལས་ཀའི་ལམ་སྟོན་བརྟན་པོར་
 བརྟུགས་ནས་མེ་འཁོར་དང་རྒྱུ་རྩལ་འཁོར་འབབ་
 ཚུགས། འཁོར་ཁང་། ལས་གནས་བཅས་སུ་བསྐྱོད་པ་
 དང་། ཐག་རིང་ལུང་ལྷག་གི་འབས་ཚུགས་སུ་མང་
 ཅན་བསྐྱོད་པ། འབྲུལ་པ་དང་དངོས་བདག་ཁྱོད་
 མང་ཅན་བསྐྱོད་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཞིང་བརྟན་
 པའི་གོམ་སྟབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་དོན་
 ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་དགོས། “མིག་
 ཤུགས་” རྒྱུ་རྩལ་གཏོང་བ་རྒྱུ་རྩལ་འཁྱོངས་བྱེད་པ་
 ནི “མིག་དབང་སྒྲིབ་པར་མི་ཞུས་པའི” ཤེས་རབ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ལྟུང་ལ་ལྟ་ཞིབ་
 བྱེད་མཁས་པ་དང་། ལས་བཟོ་མང་ཚོགས་ལ་ཞིབ་
 དཔུང་བྱེད་མཁས་པ། བྱ་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་
 ངོས་ཟིན་མཁས་པ་བཅས་བྱས་ཏེ། ལས་བྱེད་པའི་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བརྒྱུད་ཤིང་གཅོད་རྩལ་དང་། ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་གོ་རྟོགས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལག་བསྟར་རྩལ་པ་བཅས་

སྦྱོང་སྤྱོད་དང་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱ་དགོས། “ཐུང་
 རྩལ་” རྒྱུ་རྩལ་གཏོང་རྒྱུ་རྩལ་འཁྱོངས་བྱེད་པ་ནི་ཞི་
 ཅན་མིང་གི་རྩལ་རབས་གསར་བའི་ཀྱང་གོའི་ཁྱད་
 ཆོས་ལྟན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་
 དག་ཆས་སྤྱོད་པ་དང་། མར་ཁེ་སའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་
 ལངས་སྟོན་ལྟ་བུ་དང་བྱེད་ཐབས་སྦྱོང་དེ་དྲིལ་
 བསྐྱགས་ལས་ཀའི་གནད་དོན་དངོས་ཞིབ་འཇུག་
 དང་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ། ལས་ཀའི་“རྩལ་གྱི་ཕན་
 འབྲས་” ཁོང་རུ་ཡག་པོ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ། དྲིལ་
 བསྐྱགས་ལས་ཀྱི་“ཆོར་སྤུང་” པ་མ་ཟད། དྲིལ་
 བསྐྱགས་ལས་ཀའང་“མངོན་མེད་ཀྱི་རྩལ་པ་” ལྟན་
 པར་བྱེད་དགོས། “འབྲི་རྩལ་ཆེ་རུ་བསྐྱོད་
 པ་” མཐའ་འཁྱོངས་བྱ་དགོས་པ་སྟེ། དྲིལ་བསྐྱགས་
 འཐབ་སྟོན་ཀྱི་ལས་མི་ཡོངས་སྤྱོད་བྱས་
 བས “འབྲི་སྤྱོད་” ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དང་། འབད་བཙོན་
 བྱས་ནས “འབྲི་སྤྱོད་” ཡག་པོ་བྱེད་པ། པར་ཆས་ཀྱི་
 ལེ་ཆོན་འཐབ་ས་དང་པོར་སྟོན་པ། པར་ངོས་ཀྱི་ལེ་
 ཆོན་མང་ཚོགས་ལ་འཛོག་པ། མར་བསྐྱེད་ན་འབྲི་
 སྤུང་པ་དང་ཡར་ལངས་ན་བཤད་སྤུང་པ། གར་
 སྤྱོད་སུ་འཁྱོངས་སྤུང་པ་བཅས་ཀྱི་སེམས་རྩལ་ཡོད་རྒྱ་
 བཏོན་ནས་ཀྱང་གོའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་མཚོ་སྟོན་
 གཏམ་རྒྱུད། མདོ་དཔྱད་མཐོ་སྐང་གི་ལྷན་ལམ་
 བརྒྱུད་བསྐྱགས་སྤུང་པར་འབད་དགོས་སོ། །

དངུལ་ཅའི་རྒྱས་ཕྱོད་འདོན་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་གྲོང་གསེབ་ དར་སྒྲུབ་ལ་སྤྱད་སྤྱོད་བྱེད་པ།

དབང་ཕྱུག་

མིག་སྒར། ང་ཚོ་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་འཐབ་རྒྱས་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་ལག་ལེན་དུ་བཟུང་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱས་རིམ་གསར་པར་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད། 2022ལོའི་ལོ་སྟོན་དུ་མཚོ་སྔོན་དངུལ་ཁང་གིས་ས་གནས་དངུལ་ཅའི་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་འགན་ལེན་དང་། སྤྱུལ་འདེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདོན་སྒྲུབ་ཏུ་ཐག་བྱས་ནས་ཏང་འཛུགས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་མཐའ་འཁྱོངས་དང་སྤྱོད་རྒྱས་དོན་འཁྱོལ་ལ་ཤུགས་སྤྱོད་བརྒྱབ་སྟེ་དངུལ་ཅའི་མཁོ་སྤྱོད་འགན་ལེན་དང་། “ཞིང་གསུམ” ཁྱབ་ཁོངས་ལ་སྤྱད་སྤྱོད་བྱས་

ནས་ཁྱད་ལྡན་སྔོན་རྒྱས་གསར་གཏོང་དང་ཞབས་ཞུའི་བྱེད་རྒྱས་རིམ་ཞིག་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དངུལ་ཅའི་རོགས་སྤྱོད་བྱེད་ཤུགས་དང་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ནུས་པ་གསར་པ་རྒྱས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱས་འཕྲོར་འབྱི་བྱས།

ཏང་འཛུགས་སྤྱོད་ཀྱི་དར་ཆ་བརྒྱུང་ས་ནས་གྲོང་གསེབ་དར་སྒྲུབ་ལ་རོགས་དན་བྱེད།

མཚོ་སྔོན་དངུལ་ཁང་ཏང་ཨུན་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གི་ནུས་བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་མཆན་བཀོད་མཛུབ་སྟོན་གྱི་

དགོངས་དོན་ལ་སློབ་སྦྱོར་གཏིང་ཟབ་དང་། གོ་བ་
གཏིང་ཟབ་སྒྲུབ་ནས་ཏང་གྲུང་དབྱང་གི་ཐབས་
རྒྱུ་བཀོད་སློག་དང་ཁིང་ཡུའི་བྱ་བ་ཡི་རེ་བ་ལག་
བསྟར་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ། གྲུང་དབྱང་གི་གྲོང་གསེབ་
ལས་དོན་ཆོགས་འདྲའི་དགོངས་དོན་དང་དེ་བཞིན་
གྲུང་དབྱང་དང་ཁིང་ཡུའི་ཡིག་ཆ་ཡང་དང་པོའི་
དགོངས་དོན་དེ་དབུལ་ཅའི་རེ་བ་དང་གྲོང་གསེབ་
དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཅ་བའི་གཞི་འཛིན་སར་བཙུ་
མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་པ་རེད། དབུལ་ཁང་ལྷན་ཁྲིམ་
རྒྱུ་བཀག་ལྟར་དབུལ་ཅའི་རྒྱུ་བཀོད་དང་གྲོང་
གསེབ་དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ལས་དོན་སྟན་འཕྲོ་ལག་
བསྟར་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་རྒྱན་འཁྱོངས་
བྱས། 《ཀྲ་མན་དབུལ་ཅའི་སྤྱི་ཚད་འཕེལ་རྒྱས་
གཏོང་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་མཆོ་སྟོན་དབུལ་ཁང་གི་ལག་
བསྟར་བསམ་འཆར་》དང་། 《དབུལ་ཅའི་ཞབས་
ཞུའི་“ས་ཁུལ་བཞི” འཛུགས་སྐྱབ་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་
མཆོ་སྟོན་དབུལ་ཁང་གི་ལག་བསྟར་རྒྱས་གཞི》
《དབུལ་ཅའི་སྤྱི་ཚད་ཀྱིས་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་
གཏོང་བར་ཞབས་འདགས་ཞུ་བའི་སྐོར་གྱི་མཆོ་སྟོན་
དབུལ་ཁང་གི་ལག་བསྟར་རྒྱས་གཞི》བཅས་ལག་
བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱས། 2022ལོར་ཡིད་རྟོན་དངོས་
ཐོག་གཏོང་སྤྱོད་ཀྱི་མཐུ་བ་བྲིད་བཅོས་ནས་གྲོང་
གསེབ་དར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིད་རྟོན་དབུལ་བྱན་གྱི་
གཙོ་གནད་རྒྱ་བསྐྱོར་ཁྲུང་ཁྲུང་ཞོར་ལུགས་ལྟེ་
གཞན་གྱི་ཡན་ལག་དབུལ་ཁང་དང་རྫོང་ཁོངས་ཉིང་

ལག་དབུལ་ཁང་གི་དབུལ་ཅ་རོགས་ཤུགས་ཀྱི་གྲོང་
གསེབ་དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་གཙོ་ཤུགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་
འདོན་སྤེལ་བྱས་ནས། རྫོང་གྲོང་ཉིང་ལག་དབུལ་ཁང་
ལ་ཡིད་རྟོན་དབུལ་བྱན་གྱི་ལས་སྒྲུབ་གཉེར་ཤུགས་འོས་
འཚམ་ངང་ཆེ་བྱ་བཏང་སྟེ། རྒྱུ་བཀོད་ཡོད་རྒྱས་
གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་སྤྱོད་ཀྱི་དབུལ་ཅའི་
ཞབས་ཞུའི་ཁོངས་གཏོགས་གཏོང་དགོས། 《མང་
གཞིའི་སློག་བཀོད་མ་འདྲི་དང་ཡིད་རྟོན་ལས་སྒྲུབ་
ལག་བསྟར་གྱི་དབྱེད་འདྲི་རེའུ་མིག》ལ་བཟོ་བཅོས་
བརྒྱབ་ནས་ “ཁིང་འབྲེལ་དབུལ་བྱན་འཕར་ཆད་
མཁྱོགས་སུ་གཏོང་བ” དང་། “རོགས་སྦྱོར་དབུལ་
བྱན་འཕར་ཆད་མཁྱོགས་སུ་གཏོང་བ” “ ‘མང་
གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་མཉམ་ལས་དབུལ་བྱན་འཕར་
ཆད་མཁྱོགས་སུ་གཏོང་བ” སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་
སྒྲུབ་དམིགས་ཆད་དབྱེད་ཞིབ་བྱས་ནས། གཉེར་སྦྱོར་
སློག་གཞི་སོ་སོས་ “ཁིང་གསུམ” ཁྲུང་ཁོངས་ལ་རྒྱབ་
སྦྱོར་བྱ་རྒྱུ་ལུ་མཐུད་དུ་ཤུགས་སྟོན་རྒྱ་རྒྱུ་བྲིད་
སྟོན་བྱས་པ་རེད། དབུལ་ཁང་གི་རིམ་པ་སོ་སོའི་ཏང་
ཅ་འཛུགས་ཀྱིས་ “མི་ལོན་པ་བཞིའི” རེ་བ་དོན་
འཁྱོལ་ནན་མོ་བྱས་ནས། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་
གནས་ངེས་རོགས་སྦྱོར་གྱི་ཆབ་སྲིད་འགན་འཁུ་
བཟན་པོ་འཁུར་བ་དང་། རྒྱུ་བཀོད་ཡོད་རྒྱས་ནད་
ཡམས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་ཁྲུང་བསད་བྱེད་པ། འབྲེལ་
གཏུག་གྲོང་ཆོར་དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་གྱི་གྲུབ་
འབྲས་རྒྱུན་མཐུད་ངང་སྤྱི་བཟན་དང་རྒྱ་སྦྱོར་གཏོང་

ཟུར་རོགས་རམ་བྱེད་པ། བསྐྱར་ལོག་གི་འགོག་སྲུང་
འཛིང་རགས་ཇི་བརྟན་ཏུ་གཏོང་བ། དུལ་བབ་དང་
བརྟན་ནས་གོང་གསེབ་དར་ཁྱས་གཏོང་བའི་ཐབས་
ལམ་ནུས་ལྡན་ངང་ཞིབ་འཇུག་བཅས་བྱས་ནས་ཞིང་
འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་ཚོར་དང་། བདེ་སྲིད་ཚོར་
སེམས། བདེ་འཇགས་ཚོར་སེམས་བཅས་ཆེ་ཏུ་བཏང་
ཡོད།

ཨྱི་ཡན་ཁྱོན་དངུལ་ལག་ཏུ་བསྐྱར་ནས་ཞིང་གསུམ་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།

གོང་གསེབ་དར་ཁྱས་གཏོང་བའི་འཐབ་རྒྱས་
ལག་བསྟར་བྱ་དགོས། དངུལ་ཙའི་ཐོན་ཁུངས་སྤར་
ལས་མང་བ་ “ཞིང་གསུམ་” ཀྱི་བྱལ་ཁོངས་གཙོ་བོ་
དང་། ཞན་སར་བཞག་སྤྱི་གྲུ་ཉེ་གོང་གསེབ་དར་
ཁྱས་གཏོང་བའི་སྤྱི་མང་ཅན་དང་རིམ་པ་མང་བའི་
དངུལ་ཙའི་དགོས་མཁོ་སྤོང་དགོས། མཆོ་སྡོན་དངུལ་
ཁང་གིས་སྡོན་ལ་གོང་གསེབ་དར་ཁྱས་གཏོང་བའི་
བྱལ་ཁོངས་སུ་གཟིགས་སྦྱོང་དང་། ཡིད་རྟོན་ཐོན་
ཁུངས། ཐོན་ཁུངས་མཁོ་སྤོང་མང་ཏུ་གཏོང་བ། ཐོན་
རྒྱས་གསར་གཏོད་ལ་སྐུལ་འདེད། ཞབས་ཞུའི་ཐབས་
ལམ་ལུན་སུམ་ཇི་ཆོགས་སུ་གཏོང་བ་བཅས་མཐའ་
འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་དངུལ་ཙམ་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་
ལ་བྱད་ལྡན་ལེགས་ལྡན་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་
རོགས་བྱས་ནས། ཀུན་པན་དངུལ་ཙའི་སྤང་ཆར་གྱིས་
གོང་གསེབ་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་
ལ་པན་པ་ཐོབ་པར་བྱས་ཡོད། ལྷ་པའི་ལྷ་མཇུག་བར་

དངུལ་ཁང་ཡོངས་ཀྱི་ཁྱོན་ཆས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་དངུལ་བྱན་ལྡན་གྲངས་སྟོར་ཏུ་ཕྱར45.54ཟེན་
པ་དེ། ལོ་སྟོན་ལས་སྟོར་ཏུ་ཕྱར1.1-5.2མང་ཏུ་ཕྱིན་
ནས3%ནས45%བར་མང་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད། “ཆང་
གཉིས་མཉམ་འབྲལ” ཀྱི་ཡིད་རྟོན་བོག་འདྲེན་ལས་
དོན་ཁང150བཅུགས་པ་དང་། “ཆང་གཉིས་མཉམ་
འབྲལ” ཀྱི་དངུལ་བྱན་ལྡན་གྲངས་སྟོར་ཏུ་
ཕྱར4.28ཟེན་པ་དེ་ལོ་སྟོན་ལས་སྟོར་ཏུ་ཕྱར0.79
མང་ཏུ་ཕྱིན་ནས23%འཕར་ཡོད། ལྷ་དང་པོ་ནས་ལྷ་
པའི་བར་རིམ་ཅིས་བྱས་ན་ “FS” ཞིང་བྱན་སྟོར་ཏུ་
ཕྱར1.3དང་ “pS” ཞིང་བོག་ལྡན་གྲངས་སྟོར་ཏུ་
ཕྱར6.08ཟེན་ཡོད་པ་རེད། ས་མཐོའི་བྱད་ལྡན་ཐོན་
ལས་དང་། ལྷང་མདོག་སྐྱེ་ལྡན་ཞིང་ལྷགས་ཐོན་
ལས། གོང་གསེབ་དུལ་སྟོར་རྒྱུ་གྲངས་བཅས་
དང་། དེ་བཞིན་མཛོས་སྐྱེ་ལྡན་པའི་གོང་གསེབ་
འཇུགས་སྐྱེད་དང་མའི་འཆོ་སྤོང་ཁོར་ལྷག་ལེགས་སུ་
གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱལ་ཁོངས་ལ་གཙོ་གནད་ཐོག་
རྒྱལ་སྦྱོར་བྱས་ནས། གསེར་དངུལ་དང་དངུལ་གྱི་
རོགས་བྱགས་སྐྱུད་དེ་མཆོ་སྡོན་གྱི་འབྲོག་ལས་དར་
སྐེལ་དང་ཞིང་འབྲོག་པ་ལྷག་པོ་ཆགས་སུ་བརྟུག་
ཡོད། ཁྱོན་ཆས་ལས་རིགས་གཉིར་སྦྱོང་གི་བྱེད་པའི་
དངུལ་བྱན་གཡར་བའི་དགོས་མཁོ་དང་ཞིང་ལས་
ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་རུས་ཆོགས་ཀྱི་རུས་འཁོར་བྱད་ཆོས་ལ་
དམ་པོར་དམིགས་ནས། “མཆོ་སྡོན་དངུལ་ཁང་གི་
ཞིང་སྐེལ་དངུལ་བྱན” འཁོར་སྦྱོང་རེས་འཁོར་གྱི་

[illegible]

རེ་རེ་བཞིན “དདུལ་བྱ་གཏོང་མཁན་དུ་
 ཚང” ལ་སྤང་དེ་དདུལ་ཅའི་ཞབས་ཞུ་དེ་སྤང་གསལ་
 གི་གཞི་རིམ་དུ་སྐྱེད་སྤང་བྱས་པ་རེད། རིམ་མ་ནད་གི་
 རྟགས་སྐྱེན་ཐོག་པའི་ཁོས་འབྲེལ་ཁི་ལས་དང་། ཞིང་
 པའི་མཉམ་ལས་ཁང་། རོག་འབྲེམ་སྐྱེལ་འདྲན། རིག་
 གནས་ཡུལ་སྒོར། གསེ་ཚྲགས་སོགས་བྱལ་ཁོངས་གི་ཁི་
 ལས་ལ་འབྲེམ་ཡུན་དང་། རོ་སྐྱེད་མ་སྤང་པར་དདུལ་
 བྱ་ལུ་མཐུང་དུ་གཏོང་བ། རོ་སྐྱེད་འཇལ་སྤྱོད་དུས་
 འགྲངས་བྱེད་པ་སོགས་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་
 སྤྱད་དེ་དཀའ་གནད་ལས་སྒྲོལ་རོགས་བྱས་པ་
 རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དདུལ་ཁང་གི་ས་བབ་
 ལེགས་ཆ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱས་ནས་རང་
 འགྲལ་ངང་འབྲེལ་ལམ་བཙུགས་ཏེ། ཨི་ཤེ་ཡའི་དདུལ་
 ཅའི་མཉམ་ལས་མནའ་འབྲེལ་གྱིས་ཁ་སྤྱོད་གས་གཏན་
 འཁེལ་གི་རོགས་སྐྱོར་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཀ་རྒྱུད་། ཁྱོན་མ་
 དདུལ་སྒོར་གྱི་1000བཏང་བའི་ལ་ཟེ་བ་གྲོང་
 བརྒལ། གསེ་ཚྲགས་ལ་ཟེ་བ་གྲོང་བརྒལ་གི་མིང་དོན་
 དོན་འཁྱོལ་བྱ་རྒྱར་སྤེལ་འདེད་བཏང་ཞིང་། མིག་
 རྒྱར་ལ་ཟེ་བ་གྲོང་བརྒལ་གསེ་ཚྲགས་ར་བའི་ཅིག་
 མང་དང་། གཞུང་ལས་ཐོག་ཁང་། རྟགས་སྐྱེལ་སོགས་
 མང་གཞིའི་ལས་ཁྲ་བསྐྱེད་ཟིན་པ་རེད།

བོད་འབྲུག་གི་ཆུ་མཚམས་ཀྱི་ཡུལ་ཁུངས་ཀྱི་ཡུལ་ཁུངས་
 བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཕྲོ་ལྗོངས་ཀྱི་འཕྲོ་ལྗོངས་ཀྱི་འཕྲོ་ལྗོངས་

མཚོ་སྒོན་དབུལ་ཁར་གིས་འབྲེལ་གཏུག་ས་
 ཚེགས་ཤོར་ཚོའི་དོན་དངོས་མཐའ་འཁྱེད་ས་སྒོས་མང་

ཆོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་བཞུགས་པའི་དཀའ་གནད་ཐག་
གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ནས་མགོ་བཙུགས་ཏེ། ཡུལ་བབ་དང་
བསྐྱུན་པ་དང་། རྩེ་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་རོགས་སྦྲོར་
བྱེད་པའི་འགན་འཁུན་ཁོ་ཁྱིམ་ཡོངས་ནས་དོན་འབྲེལ་
བྱས་པ་རེད། 《མཆོ་སྒོན་དངུལ་ཁང་གི་“སྲ་བརྟན་
དང་འཕེལ་ཆུས་གཏོང་བ་དང་ཞིང་གསུམ་ལས་དོན་
ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཆོགས་ཆེན་ཉི་ཤུ་པ་བསྐྱུར་བའི”
སྒོལ་འབྲེལ་བྱེད་སྒོའི་ལག་བསྟར་རྒྱས་གཞི》བཞུགས་
ནས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་དང་། ཉང་ལྷ་ཆོན་ཁག་གི་
ཁོངས་མིའི་སྡེ་བྱིད་དེ་རྩ་ཁག་གིས་འབྲེལ་གཏུགས་
ཆོགས་གསུམ་གྱི་གཙོ་གནད་གྲོང་ཚོར་ཟབ་འཇུག་
བྱས་པ། རྩེ་སྒོན་ལས་བྱེད་པར་སེམས་གསོ་བཏང་
བ། མང་ཆོགས་ལ་གཞིགས་པ་དང་རོགས་སྦྲོར་བྱས་
པ། གྲུང་དབྱེད་དང་ཞིང་ལུང་ཡིག་ཆ་ཨང་དང་པོའི་
དགོངས་དོན་སྒོལ་འབྲེལ་བྱས་ཡོད། ཉང་ནང་གི་
རོགས་སྦྲོར་དང་ཐུགས་ཁུར་མི་ལྔ་ལ་སོགས་ཀྱི་
གནད་དོན་ཐག་གཅོད་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས། རྩེ་བ་
དངུལ་ཁང་གི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྒོ་བཞུགས་དང་པོའི་གྱི་
སྤྱུ་ཡིས་“དྲ་ཐོག་ནས་སྒོ་བྱིད་བྱེད་པ་” དང་།
མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱུ་ཅ་དགོན་གྲོང་ཚོའི་
གྱི་སྤྱུ་ཡིས་“ཆོགས་འདུ་གསུམ་དང་སྒོ་བཞུགས་
གཅིག” དང་། ཉང་ཡོན་དོ་དམ་སོགས་ཉང་འཇུགས་
སྦྲོང་གི་མང་གཞིའི་ལས་དོན་ཆོད་ལྷན་རྩེ་བ་གཏོང་གི་
ཡོད། མཆོ་ཤར་གྲོང་བྱིར་ཡན་ལག་དངུལ་ཁང་གི་
ཉང་གྱི་སྤྱུ་ཡིས་“དྲ་ཐོག་བརྟན་འཕྲིན་འདུ་

ཆོགས་” འཆོགས་ནས་མོ་ཐེན་གྲོང་ཚོའི་གྱི་སྤྱུ་ཁང་
དང་འབྲེལ་གཏུག་བྱས་ཏེ། ཞིང་ཆེན་ཉང་གི་འཇུགས་
མི་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་བཞི་པའི་དགོངས་དོན་
གྲོང་ནས་སྤྱི་ཁྱབ་སྤྱུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་“ཀྱོན་ཆས་
གསུམ་” ལས་དོན་གྱི་གལ་ཆེའི་དགོངས་པར་ཐུན་
མོང་ཐོག་སྒོ་བཞུགས་དང་གོ་བ་ཁྲུངས་པ་རེད། མཆོ་སྒོ་
ཁུལ་ཡན་ལག་དངུལ་ཁང་གིས་གྱི་སྤྱུ་ཡིས་“ངས་
མང་ཆོགས་ལ་བྱ་བ་དོན་དངོས་སྒྲུབ་པའི” ལག་ལེན་
བྱེད་སྒོ་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་གྲོང་གསེབ་གྱི་གྱི་
སྤྱུ་རྩེ་ལུས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ཉང་ཡོན་ལ་
འཆོམས་འདྲི་བྱས་ཏེ། དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་སྒོ་བཞུགས་
སྒོ་བཞུགས་དངོས་ཐོག་སྤུལ་བ་རེད། “རོགས་རམ་
གཉིས་” གྱི་ལམ་སྒོལ་གཏོང་བ་རྩེ་བ་རྩེ་བ་གཏོང་བ་
དང་། ལས་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་གྱི་སྤྱུ་ཁག་གིས་རྩེ་བ་
བཀག་ནང་མི་དང་རྩེ་བ་ཆོད་ལ་རོགས་སྦྲོར་དང་
འཆོམས་འདྲི་བྱས་ནས་“ཆོད་ལུང་” དང་འཆོ་བའི་
སྒོར་གྱི་སྒྲིང་ཆ་ཤོད་པ། གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་དང་མི་
རིགས་མཐུན་སྦྲེལ་སོགས་སྤྱི་དགོངས་དོན་
གཏོང་བ་རྩེ་བ་རྩེ་བ་གཏོང་བ། ཡོངས་པན་དངུལ་ཅ་
དང་། བཙོག་དངུལ་གཙང་ལྷུང་ལ་རོ་སྒོལ། སྒོག་
འཕྲིན་ཁ་བསྐྱུས་ལ་རོ་སྒོལ་སོགས་དངུལ་ཅའི་ཤེས་
བྱའི་སྒོར་གསལ་པོ་ཤོད་པ། གྲོང་མིའི་བསམ་བློའི་
བྱིད་སྒོན་དང་དངོས་པོའི་རོགས་སྦྲོར་ལ་ཐུགས་སྒོན་
རྒྱལ་པ་བཅས་བྱེད་དགོས། གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྒྲོན་ལས་
དོན་དཔུང་ཁག་ཁག་གིས་གྲོང་ཚོར་སྒྲོན་པའི་འཆོ་བ་

སྐྱེལ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་གོང་ཚའི་ནང་གི་
 མང་གཞིའི་སློབ་བཞུགས་ཉམས་བཟོ་དང་། ཐོན་ལས་
 འཕེལ་རྒྱས། བསྐྱར་ལོག་ལྷ་ཞིབ་ཚད་ལེན། མིའི་འཚོ་
 རྟོག་ཁོར་ཕྱག་བཅས་སློབ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀའི་འཆར་
 གཞི་བཟོས་ནས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་དང་། གྱོན་ཆས་
 ཀྱི་ཁ་གསལ་དང་། ཞིང་ལས་འགན་བཅོལ། ཆར་བེལ་
 ཀྱི་འཆར་གཞི། ལྷ་ཐང་གི་བྱ་དགའི་ཁ་གསལ། ཚལ་
 ལུས་གསོ་སྦྱང་སོགས་ཀྱི་ཏང་གི་ཞིང་ཕན་སྲིད་རྒྱུ་རྒྱ་
 རྒྱུ་དང་སློབ་འགྲེལ་བྱས་པ། ལུགས་བསམ་ལ་རོགས་
 སྦྱོར་དང་ནང་གནས་ཀྱི་སྐྱེལ་ལྷན་ལས་འཕེལ་
 ཡོད། རིམ་འགོག་སྐབས་སུ་རིམ་འགོག་ཤེས་བྱ་
 གིས་བསྐྱགས་བྱེད་ལྷན་ཆེ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། གོང་
 མིའི་མི་སྣ་གལ་བཤེར་ནན་པོ་བྱེད་པ། གོང་མིའི་སོན་
 འཇུགས་ཀྱི་རིམ་འགོག་སྐབས་ཁབ་སློབ་འཇུགས་བྱས་
 ལས་རིམ་ནང་སློབ་འགོག་ཚད་འཛིན་གྱི་ལས་དོན་
 ལུས་ལྷན་ཡོད་རྒྱུ་ཡག་པོ་བསྐྱབ་དགོས། གོང་
 ཚོར་བཅའ་སྟོན་ལས་དོན་ཏུ་ཁག་གི་བསམ་ཚུལ་ཉན་
 པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ལས་དོན་ལ་རྒྱས་ལོན་བྱེད་
 པ། ཁོང་ཚོར་ལྷན་སྐྱེལ་གཏོང་བ། གིས་བསྐྱགས་
 ཐབས་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ། ཏང་འཇུགས་སྦྱོང་གི་
 གསར་འགྱུར་མདོར་བསྡུས་ནང་ “གོང་ཚའི་མདུན་
 རྒྱུགས་སུ” ཞེས་པའི་ཆེད་སློབ་ལེ་ཆན་བཞུགས་
 བྱེད་པ། ཆགས་པར་ཐོག་ “གོང་ཚོར་བཅའ་སྟོན་ཉན་
 ཐོའི” པར་ཆན་གསར་སློབ་བྱེད་པ། ལྷ་སྟོན་ལས་
 དོན་ཏུ་ཁག་གི་ལས་ཀའི་བྱུང་འབྲས་མདོན་པར་བྱེད་

པ། ཏུ་མི་ཚོའི་སེམས་ནང་གི་ལམ་བྱ་གསལ་བ། ཁོང་
 ཚོའི་སྦྱིར་བཏང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་བས་མང་བ་ཏུ་བ་
 འདུས་བྱས་ཡོད།

སྤྱི་བྱུང་ལྷན་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་གོང་གསལ་
 དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་འཐབ་རྒྱས་སྟོན་ཡོངས་ནས་
 ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་གཏིང་ཟབ་ཚད་དང་། རྒྱ་ཆེ་
 ཚད། དཀའ་ངལ་བཅས་ཚད་མ་དབུལ་བྲལ་འགག་
 སྐྱེལ་ལས་ཞན་པ་མེད་པས། རེས་པར་དུ་ཅེ་རིམ་རྒྱས་
 འགོད་ལ་ལྷན་སྐྱོན་བརྒྱབ་སྟེ་བྱེད་ཐབས་སྤར་ལས་
 ལུས་ལྷན་དང་སྟོབས་ལྷན་སྤར་ལས་ཆེ་བ་གཅིག་
 སྤྱི་ལྷན་སྐྱེལ་སྤྱི་ལྷན་གཏོང་དགོས་ཞེས་ནན་གསུང་
 གནང་བ་རེད། གོམ་སྐབས་རྗེས་མར་མཆོ་སློན་
 དབུལ་ཁང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁུལ་ཡག་པོ་
 འཁུར་བ་དང་། དབུལ་ཅའི་རོགས་ལྷན་དང་གོང་
 གསལ་དར་རྒྱས་ཡོང་རྒྱུར་དམ་པོར་དམིགས་
 པ། ལས་ཀའི་སློབ་གཞི་འཕུས་ཚད་ཏུ་གཏོང་བ། ཡིད་
 རྟོན་དངོས་ཐོག་འཛིན་རྒྱ་ཆེ་ཏུ་གཏོང་བ། གསར་
 འབྱེད་གསར་གཏོང་དང་མེ་ལོང་ནང་དུ་ཡར་བཙོན་
 བྱེད་པ། སྤྱི་ཚད་མཐོན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་
 གསལ་དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ལས་དོན་གྱི་ལས་འགན་
 ཁག་ལགས་སྐྱབ་བྱེད་པ། མཆོ་སློན་དབུལ་ཁང་གི་
 དབུལ་ཅའི་སྟོབས་ལྷན་གྱིས་གོང་གསལ་དར་རྒྱས་
 གཏོང་བའི་མཛེས་སྤྱན་ལྷན་པའི་རི་མོ་འཕྱོར་འབྲི་
 བྱེད་པར་འབད་འབྱུངས་བྱས་ཡོད། །